

ОБЩИНСКА БАНКА АД

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2023 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Управителен съвет

Неделчо Неделчев - Председател на УС и Изпълнителен директор
Борислав Чиликов - Член на УС и Изпълнителен директор
Владимир Котларски - Зам. председател на УС
Станислав Божков - Член на УС
Ивайло Иванов - Член на УС

Надзорен съвет

Стефан Ненов - Председател на НС
Здравко Гъргаров - Зам. председател на НС
Спас Димитров - Член на НС

Седалище и адрес на управление

ул. „Врабча“ № 6
София 1000
България

Регистър и регистрационен номер

ЕИК 121086224

Съвместни одитори

Грант Торнтон ООД
бул. Черни Връх 26
София 1421

РСМ БГ ООД
ул. проф. Фритьоф Хансен № 9
София 1142

СЪДЪРЖАНИЕ

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ.....	3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	5
1. Обща информация и предмет на дейност	7
2. База за изготвяне на финансовите отчети и изявления за съответствие	7
3. Съществена информация за счетоводната политика	9
4. Управление на риска.....	29
5. Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви	52
6. Нетен доход от лихви.....	53
7. Нетен доход от такси и комисиони.....	54
8. Нетни печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	54
9. Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.....	54
10. Други оперативни приходи	55
11. Други оперативни разходи	55
12. Начислени обезценки на финансови активи	55
13. Провизии	56
14. Административни разходи	57
15. Разходи за данъци	58
16. Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	58
17. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	59
18. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	59
19. Вземания от банки и други финансови институции	59
20. Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	60
21. Предоставени кредити и вземания от клиенти	60
22. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	61
23. Други активи	61
24. Активи, придобити от обезпечения	62
25. Имоти и оборудване	63
26. Инвестиционни имоти	64
27. Нематериални активи.....	64
28. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори	65
29. Депозити от други клиенти	67
30. Получени заеми от банки	67
31. Облигационен заем	68
32. Получени заеми от клиенти.....	69
33. Други пасиви	69
34. Данъчни активи и пасиви	69
35. Капитал и резерви	71
36. Свързани лица.....	71
37. Парични средства и парични еквиваленти.....	72
38. Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност	73
39. Безналични сделки	73
40. Поети условия и неотменяеми задължения	73
41. Събития след края на отчетния период.....	74
42. Одобрение на консолидирания финансов	74

ОБЩИНСКА БАНКА АД

**ГОДИШЕН
КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА
ДЕЙНОСТТА**

2023 година

Съдържание

Икономическа среда.....	2
Банките в България.....	3
Преглед на дейността на консолидирана основа.....	6
Дружества за консолидация	6
Обща информация за Общинска банка АД – Предприятие майка	6
Бизнес модел и пазарна позиция	6
Ключови показатели на индивидуална основа	8
Финансов резултат.....	8
Активи	12
Пасиви.....	15
Капитал, регулаторен капитал и капиталови съотношения.....	16
Капиталови буфери.....	17
Ливъридж.....	17
Управление на риска	17
Международна дейност и кредитен рейтинг.....	20
Управление на Предприятието майка.....	20
Екология, социална отговорност и служители	21
Очаквано и планирано развитие на Групата на Общинска банка АД през 2024 година	22
Дейност като инвестиционен посредник.....	23
Информационна система и бизнес процеси във финансовата отчетност.....	24
Друга информация и регулаторни изисквания	25
Събития след края на отчетния период	26
Декларация за корпоративно управление	28
Рамка на корпоративно управление	28
Управленска структура на предприятието майка	29
Защита на правата на акционерите	38
Разкриване на информация.....	39
Заинтересовани лица.....	40
Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол за управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане	40
Оповестявания във връзка с член 10 от Директива 2004/25/ЕО.....	42
Политика на многообразие, прилагана по отношение на членовете на ръководния орган.....	43
Нефинансова декларация на консолидирана основа.....	45
Екология, социална отговорност и служители	45

Икономическа среда

Икономическата среда през последните няколко години преминава през мащабни промени. Световната икономика беше засегната от две големи кризи – пандемията от Ковид 19 и войната в Украйна. Военните конфликти в Близкия Изток периодично се активизират и допринасят за икономическата нестабилност и непредвидимост. Дългогодишната политика на отрицателни лихви беше прекратена в средата на 2022 в отговор на високата инфлация, а покачването на основните лихвени проценти от ЕЦБ продължи и през 2023.

Реалната икономика и финансовата система са в процес на трансформация като глобалната търговия и икономическата активност отслабват след бързото възстановяване от пандемията. Инфлацията в Европейския съюз (ЕС) бързо спадна и на годишна база в края на 2023 е 3.4% и 2.9% в Еврозоната (10.4% и 9.2% за 2022). Същевременно БВП на ЕС през последните две тримесечия е с нулев растеж спрямо предходно тримесечие, а няколко държави, в т.ч. Германия, отчитат свиване на годишна база. Инфлационните процеси затихват с налагането на рестриктивна парична политика и успокояване на пазарите на енергия и суровини. Лихвените проценти на ЕЦБ са без промяна след увеличението през септември 2023 с 0.25 п.п. От страна на бизнеса и анализатори има очакване за скорошно понижаване, предвид успокояването на инфлацията и вероятността икономиката да навлезе в рецесия. Все още няма достатъчно сигнали да приемем, че промяна е възможна през първото полугодие.

Икономическото представяне на държавите от ЕС е разнопосочно – от една страна са по-добрите данни за държавите от Южна Европа, където бумът на туризма има осезаем положителен ефект и са с по-слаба чувствителност към спада на промишленото производство и цените на газа, а на другия полюс е Германия, която е силно засегната от цените на енергията след санкциите срещу Русия и от забавения ръст спрямо предходни година на китайската икономика, един от важните ѝ търговски партньори.

В България икономиката започна да се забавя от средата на 2022, но растежът през 2023 остава положителен и е по-висок от прогнозния 0.4%. По предварителни данни на НСИ реалното увеличение на БВП на годишна база е 1.8% (за 2022 е 3.9%). Влошените перспективи пред основните ни търговски партньори в ЕС отслабиха външното търсене през последните месеци. Вътрешното търсене се задвижва от инвестиционната активност и частното потребление при растящи доходи.

Прогнозира се забавяне на годишната инфлация (ХИПЦ) в края на 2024 до 3.1%, макар в краткосрочен план да преобладават проинфлационните фактори като силното търсене на вътрешния пазар, ниска склонност към спестяване и покачване на разходите за труд. В световен мащаб цените на храните и енергията има тенденция да спаднат, което ще облекчи ценовия натиск и в България.

Безработицата в България през последните три години е на ниско равнище, като броят на заетите е почти без промяна с високо търсене на работна сила. Затегнатият пазар на труда води до продължително растяща средна работна заплата в подкрепа на потреблението, но през следващите години темповете ще спадат. Трудовите възнаграждения и цените у нас следват дългосрочна тенденция към достигане на средните нива в ЕС.

Дългосрочният кредитен рейтинг на България от агенция S&P Global Ratings се запази ВВВ, потвърден през ноември 2023. Перспективата е променена на положителна от действията по присъединяване към Еврозоната.

Банките в България

Банките оперират в благоприятни условия с повишен лихвен марж и добро представяне на икономиката. През 2023 година ръстът на икономиката се забави след бързото възстановяване от Ковид пандемията през предходните години, но ръстът на доходите и печалбите на фирмите се подобряват, а инфлацията затихва. При тези условия търсенето на кредити остана високо, особено в сегмента домакинства, където лихвените проценти не се покачиха. Делът на необслужваните кредити (без експозициите към банки) спадна в края на 2023 до 4.0% (2022: 5.2%) и разходите за обезценка се свиха с 29.2%.

Печалбата на банките за трета поредна година е със солиден ръст – през 2023 с 64.4% и показателите за рентабилност и ефективност значително се подобриха. Възвръщаемостта на капитала достигна 18.3% (2022: 12.3%), а съотношението ефективност на разходите (CIR) е 31.8% при 37.4% за 2022 г.

Отчет за доходите - млн. лева, избрани елементи	2021	2022	2023	Промяна		
				2022	2023	
Нетен общ оперативен доход, в т.ч.	4,452	5,278	6,916	18.6%	31.0%	1,638
Нетен лихвен доход	2,757	3,227	4,846	17.0%	50.2%	1,619
Такси и комисиони нето	1,241	1,430	1,474	15.2%	3.1%	45
Приходи от дивиденди	114	280	182	144.4%	(35.0%)	(98)
От отписване на ФА не по спр. ст-ст	43	10	37	(76.9%)	268.7%	27
Нетни печалби от ФА и хеджиране	207	250	(5)	20.7%	(101.9%)	(255)
Нетни печалби от курсови разлики	20	(7)	300	(136.2%)	(4,261.5%)	307
Отписване на нефинанс. активи	4	5	14	15.4%	215.9%	10
Друг оперативен доход нето	65	82	64	25.8%	(22.0%)	(18)
Административни разходи	1,784	1,972	2,200	10.5%	11.5%	228
Вноски във ФГВБ и ФПБ	157	196	206	24.8%	5.4%	11
Амортизация	273	281	300	2.7%	6.7%	19
Обезценка (ФА, НФА, ИДП)	598	604	427	0.9%	(29.2%)	(177)
Провизии разход	62	(15)	17	(124.6%)	(210.8%)	32
ПЕЧАЛБА ИЛИ ЗАГУБА	1,416	2,079	3,417	46.8%	64.4%	1,338

Източник: БНБ.

Двигател на подобрената ефективност е нетният лихвен доход, който нарасна с 50.2%. През 2022 ЕЦБ прекрати стимулиращата лихвена политика с отрицателни основни лихвени проценти, а покачването на лихвите продължи и през 2023. В България лихвената динамика се пренася частично до момента, като на глобалното лихвено

покачване у нас реагираха междубанковите пазари, доходността по държавните ценни книжа и лихвите по корпоративните кредити, докато лихвите по кредити за домакинства и по привлечените средства са почти без промяна. Лихвените приходи на банките през 2023 са с 61.9% повече спрямо 2022, основно от приходите от кредити за нефинансови предприятия и експозициите към кредитни институции. Разходите за лихви в процентно изражение нараснаха чувствително – със 155.0%, но като обем е едва 28% спрямо ръста на лихвените приходи. Повече от половината от лихвените разходи през 2023 са по депозити от кредитни институции.

Нетният доход от такси и комисиони е втори по значение за оперативния доход на банките, но неговият дял през 2023 се сви от 27.1% на 21.3%. Годишният ръст е 3.1%, несравнимо под този на нетния лихвен доход. Под въздействие на инфлацията административните разходи са с 11.5% повече спрямо предходната година.

Продължаващата висока активност в кредитирането на небанкови клиенти едва през 2023 доведе до по-висок обем нарастване на кредитите спрямо депозитите. Съотношението кредити/депозити се покачи от 68.2% на 71.2%, но акумулираната депозитна база позволява на банките все още да не покачват чувствително депозитните лихви.

Отношението на ликвидно покритие остава високо над регулаторния праг през 2023 – 248% (2022: 235%). Общата капиталова адекватност в края на 2023 е 21.65% (2022: 20.88%) в резултат от изпреварващия ръст на капиталовата база спрямо рисковата експозиция. Банките натрупват регулаторен капитал, в т.ч. има утрояване на капитала от втори ред през годината. През 2023 приложимото ниво на антицикличния буфер се покачи от 1.5% на 2.0%, предвид индикаторите за кредитния пазар, задлъжнялостта, пазара на недвижими имоти, както и общото състояние на икономическата среда. Буферът за системен риск беше потвърден в размер на 3.0%.

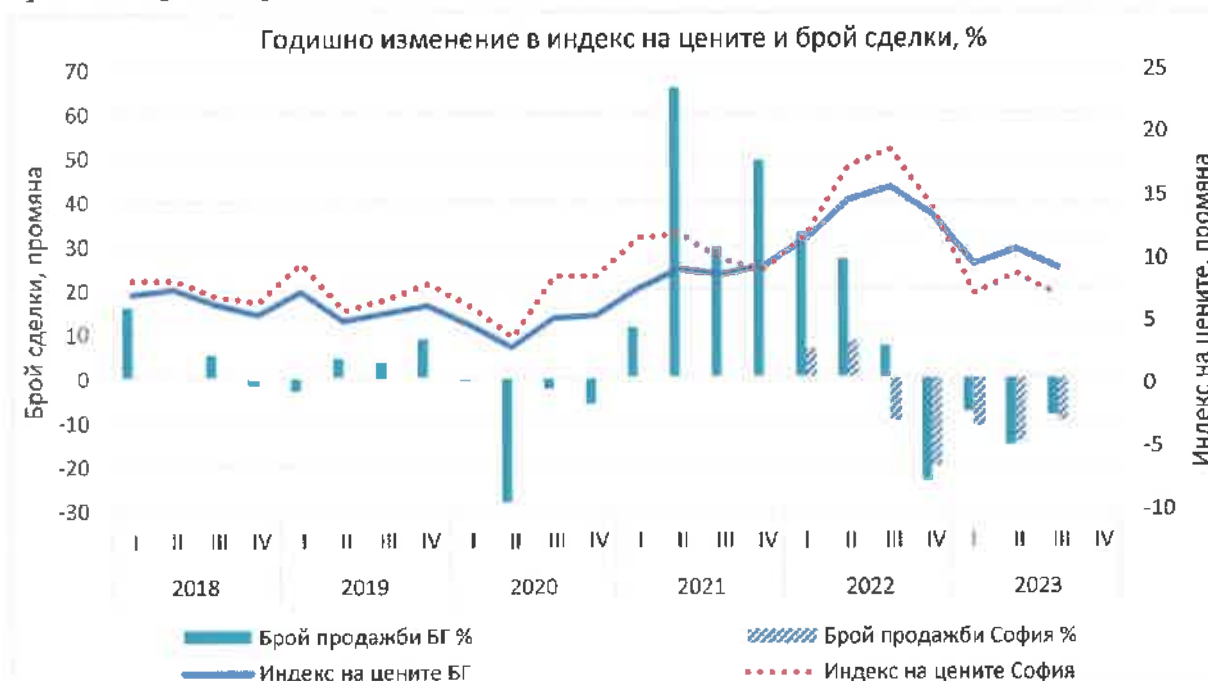
Балансови позиции, млн. лева	2021	2022	2023	Промяна		
				2022	2023	
Общо активи	135,410	155,406	172,075	14.8%	10.7%	16,669
Парични средства	28,487	32,428	36,267	13.8%	11.8%	3,839
Дългови ценни книжа	22,014	23,607	25,960	7.2%	10.0%	2,354
Кредити и аванси (брутни), в т.ч.	82,362	96,137	106,295	16.7%	10.6%	10,157
Кредитни институции	6,487	10,056	8,900	55.0%	(11.5%)	(1,155)
Държавно управление	970	921	1,049	(5.1%)	13.9%	128
Предприятия	45,437	51,216	56,873	12.7%	11.0%	5,657
Експозиции на дребно	29,468	33,945	39,473	15.2%	16.3%	5,528
Натрупана обезценка	(3,596)	(3,471)	(3,127)	(3.5%)	(9.9%)	344
Инвестиции дъщерни и асоц. предпр.	583	576	531	(1.2%)	(7.8%)	(45)
Материални, нематер. и други активи	4,589	4,917	5,058	7.1%	2.9%	141
Привлечени средства, общо	115,427	134,079	147,307	16.2%	9.9%	13,227
Кредитни институции	6,072	7,882	10,539	29.8%	33.7%	2,657
Държавно управление	3,036	4,035	3,782	32.9%	(6.3%)	(253)
Предприятия	38,213	47,880	50,372	25.3%	5.2%	2,491
Домакинства	68,107	74,282	82,614	9.1%	11.2%	8,332
Капитал	16,607	17,281	20,019	4.1%	15.8%	2,738

Източник: БНБ

Активите на банките през годината нараснаха с 10.7% до 172,075 млн. лева. Сред новите активи водещ дял имат кредитите и авансите, допълнени от паричните средства и дълговите ценни книжа. В привлечените средства с най-висок годишен ръст 11.2% са домакинствата, като темпът на растеж се ускори в сравнение с 2022 (9.1%). Изменението на капитала като нетен ефект е ръст от 15.8%.

Кредитирането за домакинства поредна година е във възход, като през 2023 темпът от 16.3% изпревари резултатите за 2022 (15.2%), стимулиран от специфичното задържане на ниските лихви в България, ръстът на доходите, високата заетост и положителната нагласа към имотния пазар при висока инфлация. По типове кредити нарастването през 2023 е 19.9% при ипотечните и 11.8% за потребителските (2022 спрямо 2021: ипотечни 16.1%, потребителски 12.8%). Интересът към жилищните кредити нарасна през изминалата година.

Затягането на паричната политика от ЕЦБ и успоредните мерки на БНБ - увеличено ниво на антицикличния буфер и на задължителните минимални резерви, досега не намират отражение у нас в жилищното кредитиране и ипотечните лихви. За последното тримесечие на 2023 има рекорден обем нови жилищни кредити – 2.25 млрд. лв. и общо за годината 7.8 млрд. лева (2022: 6.7 млрд. лева), а лихвите са без промяна. През 2022 новият обем ипотечни кредити е с 24% повече спрямо предходната година, а през 2023 е с 16% повече, докато ръстът на обемите по салда през 2023 е по-висок, което показва по-умерена конкуренция за рефинансиране и по-малки обеми предсрочно погасени кредити.

Сигнали за охлаждане на имотния пазар се наблюдават в броя на сделките и темпа на изменение на жилищните цени, където през третото тримесечие на 2023 спрямо година по-рано на национално ниво цените се покачиха с 9.2% , а за София със 7.0%, докато през последното на 2022 покачването е съответно 13.4% и 14.0%. Броят на продажбите на жилища от средата на 2022 започна да спада спрямо предходната година, но спад в цените все още не е регистриран за разлика от много държави в ЕС.

Преглед на дейността на консолидирана основа

Дружества за консолидация

Изготвянето на Консолидирания доклад за дейността на Групата е чрез метода на пълна консолидация и обхваща Общинска банка АД (Предприятие майка, Банката майка, Банката) с дъщерните ѝ предприятия, заедно наричани Групата. Дъщерното предприятие Управляващо дружество „Общинска банка асет мениджмънт“ ЕАД е регистрирано през май 2008. Банката притежава 100% от неговия капитал, включително управляваните от него фондове:

- Договорен фонд „Общинска банка – Балансиран“ със 100% участие
- Договорен фонд „Общинска банка – Перспектива“ със 100% участие

Обща информация за Общинска банка АД – Предприятие майка

Общинска банка АД е юридическо лице, учредено като акционерно дружество по реда на Търговския закон с пълен лиценз за кредитна институция по смисъла на Закона за кредитните институции. Общинска банка АД членува в Асоциацията на банките в България, Българска фондова борса АД, Централен депозитар АД и MasterCard Incorporated. Централното управление е на адрес София, ул. „Врабча“ № 6. Клоновата мрежа е само на територията на България и включва 41 филиала и 5 офиса.

Мажоритарен акционер в Общинска банка АД е Новито Опортюнитис Фонд АГмвК с 96.51% дял от емитирания капитал към 31.12.2023.

Одитори на банката за отчетната 2023 г. са Грант Торнтон ООД и РСМ БГ ООД, избрани с решение на Общото събрание на акционерите на Общинска банка АД.

Бизнес модел и пазарна позиция

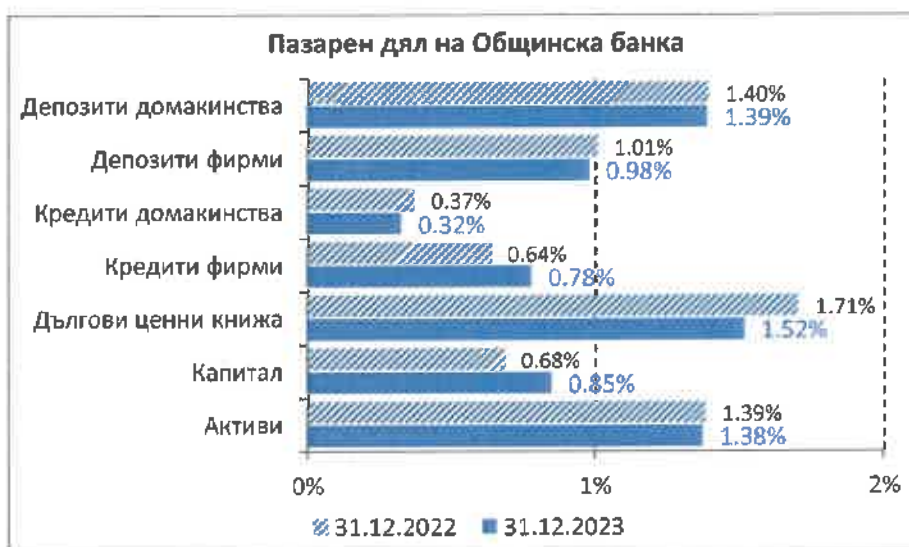
Общинска банка АД е универсална търговска банка, която от създаването си интензивно работи в областта на финансовото обслужване на публичния сектор и в частност с общините. Финансовото обслужване на общини е обособен самостоятелен сегмент в бизнес модела - Банката обслужва някои от най-големите общини в страната, включително Столичната община. Изискванията на Закона за публичните финанси се прилагат за гарантиране на привлечените средства от бюджетните организации.

Общинска банка АД е на 14-та позиция по размер на активите между 23 банки и клонове на чуждестранни банки в страната. В сегмента Държавно управление Банката е на второ място по размер на обслужваните депозити и на седмо място по размер на предоставените кредити.

Банката е в процес на трансформация на бизнес модела в няколко направления с цел да се повиши ефективността, да се подобри устойчивостта към потенциални неблагоприятни промени в макро средата и задълбочаване на дигитализацията. Стратегията на Общинска банка АД цели развитие на пазарното представяне в кредитирането, предвид по-ниската текуща позиция.

През 2023 година КВС банк България (бивша Райфайзенбанк България) се вля в Обединена българска банка АД, а Юробанк България АД (Пощенска банка) придоби българския клон на БНП Париба Пърсънъл Файненс. В края на 2023 година ОББ АД е първа по големина банка в страната по размер на активите, а Пощенска банка е четвърта. Първите пет банки по големина управляват 77% от банковите активи в България. Консолидацията на банки у нас е по линия предимно на сделки между големи европейски банкови групи за техните структури в България. Към момента няма обявени сделки, но е възможно процесът да продължи.

По размер на активите Общинска банка АД към 31.12.2023 има пазарен дял от 1.38% (2022: 1.39%). Продължава покачването на дела в корпоративното кредитиране през 2023 от 0.64% на 0.78%, докато в кредитирането на домакинства има спад с 0.05 п.п.

Пазарните дялове при депозити от домакинства и фирми в края на 2023 са 1.39% и 0.98%.

Общинска банка АД няма значима експозиция към клиенти от Руската Федерация, Беларус и Украйна и не е изложена на преки рискове от военния конфликт между Русия и Украйна. В активите няма експозиции към клиенти от тези държави. Сумата на получените депозити от клиенти от тези държави е под 0.1% от депозитната база.

Ключови показатели на индивидуална основа

	2023	2022
Финансови показатели		
Нетен доход от лихви	52,959	17,929
Нетен доход от такси и комисиони	14,562	15,509
Нетни приходи от операции с ценни книжа	3,929	1,551
Нетен оперативен доход	72,310	37,724
Административни разходи	(34,777)	(28,874)
Обезценка	(3,938)	(419)
Печалба за годината	27,305	5,426
Балансови показатели		
Активи	2,368,048	2,156,028
Вземания от банки	169,549	108,357
Ценни книжа	417,662	424,245
Предоставени кредити и вземания от клиенти	577,260	487,518
Депозити от други клиенти	35,321	24,076
Капитал	169,734	120,077
Основни съотношения		
Възвръщаемост на капитала (ROE)*	17.71%	4.72%
Възвръщаемост на активите (ROA)*	1.22%	0.27%
Обща капиталова адекватност	20.45%	18.26%
Отношение на ливъридж	6.27%	4.99%
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	827.78%	530.39%
Отношение на нетно стабилно финансиране	289.14%	302.17%
Нетен лихвен марж*	2.49%	0.95%
Ефективност на разходите (CIR)**	48.09%	76.54%
Брутни кредити/депозити без бюджетни	35.90%	32.56%

* На база средно дневно салдо.

** В т.ч. разходите за персонал и вноска във ФГВБ

Финансов резултат

Групата на Общинска банка АД следва стратегия за подобряване на оперативната доходност и рентабилност, вследствие на която нетният оперативен доход за 2023 почти се удвои спрямо 2022. Годишната печалба след данъци е 27,353 хил. лв. (2022: 5,520 хил. лв.), където нетният лихвен доход има водещ принос за високите резултати при променения бизнес модел. Балансовата трансформация се изразява в повишената активност в предоставените депозити в банки и в кредитирането. Делът на нетния лихвен доход в оперативния доход за 2023 се покачи до 73.1% спрямо 47.4% за предходната година.

Нетният оперативен доход се подобри с 91.1% до 72,520 хил. лева от нарастването на нетния лихвен доход в резултат от структурните промени в баланса и благоприятната лихвена среда. Основните лихвени активи на предприятието майка (кредити, депозити в банки и дългови ценни книжа) на база средно дневни салда през 2023 бяха увеличени, а

лихвените проценти по тях се покачиха с изключение на кредитите в банкиране на дребно. Лихвената доходност по държавните ценни книжа, на паричния пазар между банките и по корпоративните кредити в страната растяха през по-голямата част от годината в синхрон с решенията на ЕЦБ. От октомври 2023 са първите сигнали и нагласи за предстоящо обръщане на рестриктивната парична политика на ЕЦБ, което доведе до пречупване на възходящата тенденция при пазарните лихвени индекси.

Оптимизираната балансова структура дава резултат в лихвените приходи, които нараснаха общо със 146.6% през 2023 година. В допълнение към новия обем лихвени активи – кредити и депозити в банки, важен фактор за постигнатата доходност са нормализацията и покачването на лихвените проценти на паричния пазар, които в продължение на няколко години до средата на 2022 бяха отрицателни. Лихвеният цикъл, задаван от ЕЦБ, досега не повлия на кредитите за домакинства в България (потребителски и ипотечни), поради спецификата в ценообразуването при тях и бавното отражение в лихвите по депозити при високата ликвидност на банките.

Консолидиран отчет за печалбата или загубата, хил. лв.	31.12.23	31.12.22	Изменение	
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	55,383	22,441	146.8%	32,942
Други приходи от лихви	829	353	134.8%	476
Разходи за лихви	(3,195)	(4,827)	(33.8%)	1,632
Нетен доход от лихви	53,017	17,967	195.1%	35,050
Приходи от дивиденди	215	233	(7.7%)	(18)
Приходи от такси и комисиони	18,389	18,785	(2.1%)	(396)
Разходи за такси и комисиони	(3,827)	(3,276)	16.8%	(551)
Нетен доход от такси и комисиони	14,562	15,509	(6.1%)	(947)
Нетни печалби от операции с финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	4,081	1,741	134.4%	2,340
Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	44	(100.0%)	(44)
Нетна печалба от валутна преоценка	538	165	226.1%	373
Печалба от продажба на нетекущи активи	126	336	(62.5%)	(210)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(682)	1,509	(145.2%)	(2,191)
Други оперативни приходи	1,156	1 186	(2.5%)	(30)
Други оперативни разходи	(493)	(751)	(34.4%)	258
НЕТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД	72,520	37,939	91.1%	34,581
Начислени обезценки на финансови активи	(3,938)	(401)	882.0%	(3,537)
Реинтегрирани/(начислени) провизии по кредитни ангажименти	95	(133)	(171.4%)	228
Административни разходи	(34,932)	(29,004)	20.4%	(5,928)
Разходи за амортизация	(2,957)	(2,854)	3.6%	(103)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЦИ	30,788	5,547	455.0%	25,241
Разходи за данък върху дохода	(3,435)	(27)	12,622.2%	(3,408)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	27,353	5,520	395.5%	21,833

<i>Приходи от лихви</i>	<i>31.12.23</i>	<i>31.12.22</i>	<i>Изменение</i>	
Лихви от кредити и вземания на клиенти	31,633	17,123	84.7%	14,510
Лихви от инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	5,753	3,608	59.5%	2,145
Лихви по вземания от предоставени ресурси и депозити на банки и финансови институции	17,997	1,710	952.5%	16,287
Лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	829	347	138.9%	482
Отрицателни лихви по лихвоносни пасиви	-	6	(100.0%)	(6)
Общо приходи от лихви	56,212	22,794	146.6%	33,418

Групата на Общинска банка АД има солиден капацитет в акумулирането на депозитна база, независимо от близките до нула лихвени проценти по сročните депозити. Пазарните лихви по депозити започнаха да се покачват при продуктите със срок над 1 година с очакване тенденцията да се пренесе и върху по-кратките матуритети. Лихвените разходи на Групата през 2023 се свиха с 33.8%, вследствие от отпадането на активите с отрицателни лихви (в т.ч. по свръхрезервите в БНБ). Основният компонент в структурата на лихвените разходи са лихвите по привлечените средства (заеми от банки, емитирани облигации и други привлечени средства), които са инструменти на приемливите задължения на Банката в изпълнение на целите за Минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения.

<i>Разходи за лихви по метода на ефективната лихва, хил. лв.</i>	<i>31.12.23</i>	<i>31.12.22</i>	<i>Изменение</i>	
Отрицателни лихви по лихвоносни активи	-	(3,874)	(100.0%)	3,874
Лихви по получени заеми от банки	(1,385)	-	100%	(1,385)
Лихви по споразумения с клауза за обратно изкупуване	(250)	-	100%	(250)
Лихви по депозити, други различни от кредитни институции	(236)	(342)	(31.0%)	106
Лихви по емитирани облигации	(932)	(379)	145.9%	(553)
Лихви по други привлечени средства	(231)	(132)	75.0%	(99)
Лихви по лизингови договори	(161)	(100)	61.0%	(61)
Общо разходи за лихви	(3,195)	(4,827)	(33.8%)	1,632

Разходите за лихви общо през 2023 са 3,195 хил. лв., от които по депозити на клиенти са само 236 хил. лв. и те намаляват спрямо 2022 с 35.0%, поради падежи на дългосрочни депозити с висока лихва. На база среднодневно салдо сročните депозити от клиенти на Банката са с 8.4% повече през отчетната спрямо предходната година, а безсрочните нарастват с 6.4%. Получените заеми от банки са с фиксирани лихви.

Лихвеният купон по емитираните облигации е фиксиран. Промяната в размера на лихвените разходи следва от началните дати на емисиите, т.е. имат по-кратък период през 2022.

Лихвеният марж на Групата през 2023 е по-висок и води до съществено подобрене на показателите за рентабилност и ефективност – съотношението разходи¹ към нетен оперативен доход спадна на 48.2% от 76.4%.

Нетните печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, значително се покачиха през отчетната година в резултат от активността при продажба на валута 3,820 хил. лв. (2022: 2,493 хил. лв.) и положителния резултат 261 хил. лв. от преценка на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата, в сравнение със загубата от 756 хил. лв. през 2022.

Нетният доход от такси и комисиони се сви с 6.1% при увеличените разходи и намалели приходи. Свиването на приходите в сравнение с предходната година е следствие предимно от отпадането на таксата за съхранение на парични средства за корпоративните клиенти след края на отрицателните лихви и на по-малкия обем касови операции с оглед бързото развитие на технологиите в платежните услуги и промяната в потребителските навици.

<i>Приходи от такси и комисиони, хил. лв.</i>	<i>31.12.23</i>	<i>31.12.22</i>	<i>Изменение</i>	
Обслужване и поддържане на сметки	4,771	5,098	(6.4%)	(327)
Картови операции	4,146	4,132	0.3%	14
Преводни операции	2,703	3,023	(10.6%)	(320)
Касови и арбитражни операции	2,256	2,668	(15.4%)	(412)
Документарни операции	532	431	23.4%	101
Други	3,981	3,433	16.0%	548
Общо приходи от такси и комисиони	18,389	18,785	(2.1%)	(396)
<i>Разходи за такси и комисиони</i>				
Картови операции	(1,988)	(1,736)	(14.5%)	(252)
Преводни операции	(1,466)	(1,217)	20.5%	(249)
Други	(373)	(323)	15.5%	(50)
Общо разходи за такси и комисиони	(3,827)	(3,276)	16.8%	(551)
Нетен доход от такси и комисиони	14,562	15,509	(6.1%)	(947)

Ефектът от промяната в справедливата стойност на инвестиционните имоти през 2023 е загуба от 682 хил. лева (2022: печалба 1,509 хил. лв.).

Нетният ефект от обезценка на финансови активи е начисление от 3,938 хил. лева (2022: начисление 401 хил. лв.), а при провизиите има нетно реинтегриране 95 хил. лева.

Продължителната висока инфлация се отрази върху административните разходи и те се увеличиха с 20.4% през 2023. Увеличението на разходите за персонала е с 18.5%, предвид състоянието на трудовия пазар и инфлационните индексации. Банката въведе и функционално доразвива нова информационна система, с която са свързани част от нарасналите разходи на Групата.

¹ Вкл. вноската към ФГВБ, не се включва амортизацията.

<i>Административни разходи, хил. лв.</i>	<i>31.12.23</i>	<i>31.12.22</i>	<i>Изменение</i>	
Разходи за персонала	(18,362)	(15,493)	18.5%	(2,869)
Информационни, комуникационни и технологични разходи	(3,281)	(3,362)	(2.4%)	81
Разходи за охрана и инкасова дейност	(1,709)	(1,653)	3.4%	(56)
Вноска за Фонда за гарантиране на влоговете в банките	(2,733)	(2,436)	12.2%	(297)
Доставки и други външни услуги	(2,341)	(1,491)	57.0%	(850)
Разходи за консумативи и материали	(905)	(1,009)	(10.3%)	104
Консултантски, одиторски и други професионални услуги	(1,214)	(519)	133.9%	(695)
Наеми на сгради и активи	(156)	(297)	(47.5%)	141
Реклама, маркетинг и комуникации	(277)	(67)	313.4%	(210)
Други административни разходи	(3,954)	(2,677)	47.7%	(1,277)
ОБЩО	(34,932)	(29,004)	20.4%	(5,928)

Активи

Активите на Групата към 31.12.2023 възлизат на 2,367,777 хил. лева. На годишна база нарастването е 212,011 хил. лева (9.8%), от които елементите със значимо изменение са предоставените кредити, паричните средства и вземанията от банки. Преминаването към бизнес модел с акцент върху кредитирането и оптимизиране на ликвидността се отрази върху балансовата структура.

<i>АКТИВИ, хил. лв.</i>	<i>31.12.23</i>	<i>31.12.22</i>	<i>Изменение</i>	
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	1,097,396	1,039,835	5.5%	57,561
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	11,864	12,708	(6.6%)	(844)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	12,544	11,322	10.8%	1,222
Вземания от банки и други финансови институции	176,759	115,607	52.9%	61,152
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	5,006	-	100%	5,006
Предоставени кредити и вземания от клиенти	577,260	487,518	18.4%	89,742
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	386,121	393,052	(1.8%)	(6,931)
Текущи данъчни активи	-	370	(100.0%)	(370)
Други активи	16,808	17,812	(5.6%)	(1,004)
Активи, придобити от обезпечения	13,509	13,043	3.6%	466
Имоти и оборудване	40,703	37,013	10.0%	3,690
Инвестиционни имоти	21,381	22,063	(3.1%)	(682)
Нематериални активи	3,810	1,191	219.9%	2,619
Активи с право на ползване	4,616	4,232	9.1%	384
ОБЩО АКТИВИ	2,367,777	2,155,766	9.8%	212,011

Особеност в структурата на активите, предвид ролята на Банката във финансовото обслужване на общините, представлява по-големият дял в активите на паричните

средства и държавните ценни книжа. Законът за публичните финанси изисква банките да обезпечават в пълен размер привлечените средства от бюджетните организации чрез блокиране на български държавни ценни книжа и/или парични средства в БНБ в полза на Министерството на финансите.

С промяната в бизнес модела и оптимизирането на ликвидността дялът на паричните средства постепенно се свива за сметка на увеличение в кредитирането и вземанията от банки. Дялът на паричните средства все още е водещ в активите и в края на 2023 е 46.3% (2022: 48.2%), следван от кредитирането с дял от 24.4%. Вземанията от банки и репо сделки на база среднодневни салда през 2023 имат висок дял и са вторият по значимост източник на лихвени приходи. Предоставят се краткосрочни депозити на паричния пазар в страната и чужбина, където доходността през годината беше по-висока спрямо ипотечното кредитиране за домакинства при текущата специфична лихвена конюнктура на българския пазар. Спрямо края на предходната година вземанията от банки и други финансови институции са с 52.9% повече.

Инвестициите в ценни книжа са с незначителна промяна и се свиват с 1.6%, при общ обем в края на годината 410,529 хил. лв. Инвестиционната стратегия е съобразена с макроикономическото развитие и лихвения цикъл, като дялът на дълговите инструменти по амортизирана стойност е водещ - 94.1%. При дълговите ценни книжа преобладават емисиите български държавен дълг, които служат и за обезпечаване на привлечените бюджетни средства в полза на Министерството на финансите. Лихвените приходи от дълговите ценни книжа са трети по значимост след кредитния портфейл и вземанията от банки.

Брутните кредити и вземания от клиенти към 31.12.2023 са в размер на 585,296 хил. лева, които през годината нараснаха с 19.0% и съотношението кредити към депозити без бюджетни се покачи. Акцент през отчетния период беше корпоративното кредитиране (за нефинансови и финансови предприятия) и жилищното кредитиране на домакинства в изпълнение на стратегията. Постигнатият растеж в тези две категории е съответно 34.3% и 18.5%. Потребителските кредити през 2023 намаляват, една част от която се дължи на погасяването на кредити от портфейла на Банката по Ковид програмата на ББР. Основни клиенти в категорията бюджетни предприятия са общините, които през 2023 имаха законово ограничени в поемането на дългосрочни дългове, предвид проведените местни избори. Експозицията на Групата към бюджетни предприятия се сви с 20,580 хил. лв.

Отчетна стойност	31.12.2023	31.12.2022	Промяна	Промяна
Физически лица	128,241	125,576	2,665	2.1%
жилищно-ипотечни кредити	53,450	45,117	8,333	18.5%
потребителски кредити	73,997	79,329	(5,332)	(6.7%)
кредитни карти	794	1,130	(336)	(29.7%)
Предприятия	408,478	318,793	89,685	28.1%
Бюджетни предприятия	21,488	42,068	(20,580)	(48.9%)
НБФИ	27,089	5,459	21,630	396.2%
ОБЩО	585,296	491,896	93,400	19.0%

Групата изгражда кредитен портфейл с високо качество и в края на 2023 делът на необслужваните експозиции към небанкови клиенти е 2.1% при средно за банките в страната 4.0%. Делът на необслужваните кредити за нефинансови предприятия към 31.12.2023 е 2.2%, към други финансови предприятия и държавно управление няма необслужвани експозиции. Делът на необслужваните експозиции към домакинства в края на 2023 е 2.7%. Натрупаната обезценка по кредитите и авансите към 31.12.2023 е 8,036 хил. лева (2022: 4,378 хил. лева).

Търсенето на кредити от страна на бизнеса на национално ниво остава високо, но в сравнение с 2022 леко отслабна, предвид увеличените лихвени проценти и забавеното икономическо развитие. Общинска банка АД също актуализира лихвените условия за корпоративните клиенти в синхрон с пазара. Групата увеличи кредитните си експозиции във всички отрасли без Строителство, предвид конюнктурата. Водеща позиция в новото кредитиране през годината имат отраслите Услуги, Транспорт, Промисленост и Финансови и застрахователни дейности. Финансираните проекти са с висока кредитоспособност.

Отчетна стойност	31.12.2023	31.12.2022	Промяна	Промяна
Физически лица	128,241	125,576	2,665	2.1%
Промисленост	39,078	16,284	22,794	140.0%
Услуги	200,934	165,984	34,950	21.1%
Търговия	65,351	55,713	9,638	17.3%
Бюджетни предприятия	21,488	42,068	(20,580)	(48.9%)
Строителство	46,582	56,094	(9,512)	(17.0%)
Транспорт	46,180	15,702	30,478	194.1%
Селско стопанство	10,353	9,016	1,337	14.8%
Финансови и застрахователни дейности	27,089	5,459	21,630	396.2%
ОБЩО	585,296	491,896	93,400	19.0%

На макро ниво ръстът на доходите на домакинствата компенсира инфлацията през 2023, а лихвите по кредитите останаха без промяна на българския пазар и тези условия създават добър стимул за търсенето на кредити. Търговските усилия на Банката в банкирането на дребно през 2023 бяха насочени към жилищното кредитиране, където реализираме годишен ръст от 18.5%. Средната структура на портфейла за домакинства при банките в страната е с дял на ипотечните кредити от 55.8%, а Общинска банка АД е в догонваща позиция с дял от 41.7% (2022: 35.9%). При кредитите нов бизнес за 2023 година делът на тези в евро е 5.5%.

Пасиви

Пасивите на Групата през 2023 нараснаха с 8.0% до общ обем 2,196,949 хил. лева. Депозитите от небанкови клиенти са основен източник на финансиране като при тях годишно нарастване е 8.7%. Получените заеми от банки, облигационните заеми и получените заеми от други клиенти представляват инструменти на приемливите задължения за Банката (предприятието майка) по смисъла на Регламент ЕС 575/2013 и Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. Облигационните заеми включват две емисии облигации, които са емитирани през 2022 и не се търгуват на регулиран пазар. Получените заеми от клиенти са по разработени продукти за небанкови клиенти със срок 3 и 4 години, емитирани са през 2022 година. През 2023 балансовата стойност на получените заеми от банки нараства с 11,245 хил. лв.

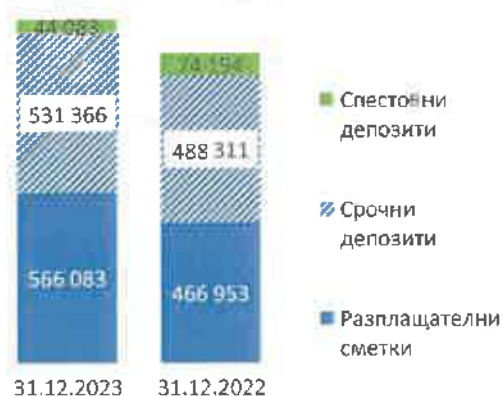
Лихвите по срочни депозити за домакинства нов бизнес започнаха да се покачват от последните месеци на 2022 и продължиха през 2023, но предложенията засега са само от няколко неголеми банки, като някои големи банки все още не предлагат срочни депозити. Общинска банка АД предложи нови продукти в края на 2023 година със срокове 12, 24 и 36 месеца в отговор на предпочитанията на клиентите и лихвената динамика. Общият ръст на привлечените средства от домакинства е 10.9% и обичайно за среда на ниски, с по-голям обем са новите средства по разплащателни сметки.

ПАСИВИ, хил. лв.	31.12.23	31.12.22	Изменение	
Депозити от други клиенти	2,118,808	1,949,612	8.7%	169,196
Получени заеми от банки	35,321	24,076	46.7%	11,245
Облигационен заем	21,081	21,081	0.0%	-
Получени заеми от клиенти	8,796	6,293	39.8%	2,503
Задължения по лизингови договори	4,772	4,336	10.1%	436
Провизии	844	945	(10.7%)	(101)
Други пасиви	5,924	27,417	(78.4%)	(21,493)
Текущи данъчни пасиви	441	10	4,310.0%	431
Отсрочени данъчни пасиви	962	873	10.2%	89
ОБЩО ПАСИВИ	2,196,949	2,034,643	8.0%	162,306

Общинска банка АД предлага на физическите лица депозити със срок от 1 до 36 месеца в български левове и четири основни чужди валути – евро, американски долари, швейцарски франкове и британски лири. Във валутната структура на привлечените средства от домакинства доминира българският лев с дял от 77.0% (2022: 74.2%).

При резидентите привлечените средства от нефинансови и други финансови предприятия в края на отчетния период са със 7.7% повече спрямо края на 2022. Бюджетните средства нараснаха с 11.2%, а от физически лица с 11.1%. При физическите лица нарастването на обема е най-голямо. Привлечените депозити от нерезиденти се удвоиха и достигат 37,982 хил. лв., които представляват 1.8% от депозитната база.

Пасиви дребно банкиране

Депозити, хил. лв.	31.12.23	31.12.22	Изменение	
РЕЗИДЕНТИ	2,080,826	1,931,406	7.7%	149,420
Физически лица	1,131,867	1,019,200	11.1%	112,667
Бюджетни предприятия	489,742	440,225	11.2%	49,517
Услуги	140,276	173,532	(19.2%)	(33,256)
Промисленост	68,279	60,262	13.3%	8,017
Търговия	118,702	113,337	4.7%	5,365
Транспорт	61,321	43,866	39.8%	17,455
Строителство	57,900	64,635	(10.4%)	(6,735)
Финанси (без банки)	5,560	4,801	15.8%	759
Селско стопанство	7,179	11,548	(37.8%)	(4,369)
НЕРЕЗИДЕНТИ	37,982	18,206	108.6%	19,776
ОБЩО	2,118,808	1,949,612	8.7%	169,196

Другите пасиви на Групата в края на 2023 година са 5,924 хил. лв. (2022: 27,417 хил. лева), като 20,000 хил. лева от общото изменение се дължат на паричните средства, получени от записаните вноски за увеличение на акционерния капитал на Банката. Детайлите за увеличението на капитала са представени в раздел „Капитал, регулаторен капитал и капиталови съотношения“.

Капитал, регулаторен капитал и капиталови съотношения

Извънредното общо събрание на акционерите на Банката (предприятието майка Общинска банка АД), проведено на 15.11.2022, взе решение капиталът на Банката да бъде увеличен от 69,362,810 лева на 89,362,810 лева, чрез издаване на 2,000,000 броя безналични акции с право на глас с номинална стойност 10 лева и обща номинална и емисионна стойност 20,000,000 лева, под условие, че новоиздадените акции бъдат закупени от акционера „Новито Опортюнитис Фонд“ АГмвК (Novito Opportunities Fund AGmVK). Увеличението на капитала е вписано в търговския регистър на 04.01.2023 и на 25.01.2023 е получено разрешение от БНБ за включването му в базовия собствен капитал от първи ред.

Собственият капитал на Групата през 2023 нарасна със 49,705 хил. лева в резултат от реализираната годишна печалба, увеличението на акционерния капитал на Банката с 20,000 хил. лв. и нарастването на другите резерви (преоценъчни резерви на недвижими имоти и на ценни книжа) с 1,982 хил. лева.

СОБСТВЕН КАПИТАЛ, хил. лв.	31.12.23	31.12.22	Изменение	
Акционерен капитал	89,362	69,362	28.8%	20,000
Законови резерви	44,632	44,549	0.2%	83
Други резерви	16,937	14,955	13.3%	1,982
Неразпределена печалба/(непокрита загуба)	19,897	(7,743)	(357.0%)	27,640
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	170,828	121,123	41.0%	49,705

Общинска банка АД следва да прилага изискванията на Регламент (ЕС) 575/2013 на индивидуална основа. Собственият капитал за регулаторни цели на Общинска банка АД е изграден изцяло от базов собствен капитал от първи ред, Банката не ползва капитал от втори ред. През 2023 регулаторният капитал нарасна с 37,902 хил. лева и към 31.12.2023 размерът му е 148,827 хил. лева. Рисково-претеглените активи нараснаха със

120,253 хил. лева. Мажоритарният акционер следва последователна стратегия за укрепване и развитие на капиталовата база. Инструментите на стратегията са увеличение на акционерния капитал и капитализиране на реализираните печалби. Съотношенията на обща капиталова адекватност и адекватност на капитала от първи ред към 31.12.2023 са 20.45%.

Регулаторен капитал и съотношения	31.12.2023	31.12.2022	Промяна	Промяна
Собствен капитал	148,827	110,925	37,902	34.2%
Капитал от първи ред	148,827	110,925	37,902	34.2%
Капитал от втори ред	-	-	-	-
Обща рискова експозиция	727,820	607,567	120,253	19.8%
Съотношение на капитала от първи ред	20.45%	18.26%	2.19%	
Обща капиталова адекватност	20.45%	18.26%	2.19%	

Капиталови буфери

Съгласно регулаторната рамка, Общинска банка АД поддържа четири капиталови буфера – предпазен буфер, буфер за системен риск, антицикличен буфер и допълнителен буфер.

Предпазният капиталов буфер и буферът за системен риск се прилагат от всички банки в страната в еднакъв размер, определен от БНБ. Предпазният капиталов буфер е от базов собствен капитал от първи ред в размер на 2.5% от общата сума на рисковата експозиция.

Буферът за системен риск от базов собствен капитал от първи ред е в размер на 3.00% от рисковите експозиции в България и е насочен към предотвратяване и намаляване ефекта от дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове, които не попадат в обхвата на Регламент (ЕС) 575/2013.

Нивото на антицикличния капиталов буфер се определя от БНБ за всички банки през всяко тримесечие и приложимото му ниво от 01.01.2023 е 1.5% и от 01.10.2023 е 2.0%.

Ливъридж

Банката изчислява и наблюдава съотношението на ливъридж в изпълнение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията. Съотношението на ливъридж показва отношението на капитала от първи ред към общата експозиция на банката по регламента, без да се претегля спрямо риска. Към 31.12.2023 съотношението на ливъридж в Общинска банка АД е 6.27% (2022: 4.99%) при минимално регулаторно изискване от 3.00%.

Управление на риска

Групата поддържа и развива вътрешната рамка за управление на риска, свързана с установяване, оценка и управление на присъщите за дейността рискове, която се основава на правила, процедури и лимити и е съобразена с нормативните и регулаторни изисквания. Групата следва умерено-консервативна политика и приемливи нива на поеманите рискове. Водещата цел е постигане на стабилна доходност чрез поддържане на оптимална структура на баланса и запазване на конкурентна пазарна позиция в страната.

Дейността по управление на риска се отчита пред Надзорния съвет (изпълняващ функциите на Комитет по риска) и Управителния съвет.

Идентифицирането, измерването, наблюдението и докладването на рисковете се извършва регулярно в съответствие с действащите правила, процедури и указания в Банката или в случай на необходимост.

Основните цели на Групата във връзка с управлението на риска са:

- Съответствие с действащите регулаторни и законови изисквания
- Съответствие на бизнес плана с риск стратегията и рисковия апетит на Банката
- Поддържане на умерено ниво на риска, съответстващо на риск-стратегията и рисковия апетит
- Съхраняване на акционерния капитал и съобразяване на бизнеса на Банката с размера и структурата на капитала
- Постигане на оптимална диверсификация на инвестираните средства съобразно източниците за финансиране и бизнес модела
- Поддържане на системи и вътрешни контроли за ограничаване на риска.

За управление и минимизиране на кредитния риск в банката се използват следните основни техники:

- Диверсификация чрез прилагане на одобрени лимити, които се преглеждат и актуализират периодично, но не по-рядко от веднъж годишно (в т.ч. отраслови лимити и др.),
- Текущо наблюдение и управление на кредитния портфейл, включително чрез контрол върху възникване на ранно предупредителни сигнали, изискване за наличие на парични потоци и обезпеченост на експозициите,
- Периодично изготвяне, анализиране и докладване на резултатите от провежданите стрес-тестове на кредитния портфейл на банката

Управлението на кредитния риск се извършва на ниво клиент/група и на ниво отделен портфейл. Групата управлява проблемните експозиции чрез своевременното им идентифициране, анализ и предприемане на адекватни мерки с цел трайно оздравяване на експозициите.

Органите за управление и контрол на кредитния риск са Комитет за обезценки и провизии, Управителният и Надзорният съвет, който изпълнява функциите на Комитет по риска.

Целите в управлението на пазарния риск се постигат чрез разпределение на отговорностите при вземане на решения, информационна система и прилагане на лимити за контрол и намаление на този тип риск.

За оценка на изложеност към пазарни рискове, породени от позициите ѝ в дългови и капиталови инструменти, банката използва модел Стойност под риск (VaR) по метода на *Monte Carlo* симулация. Стойност под риск е очакваната загуба в стойността на даден портфейл спрямо базов доверителен интервал и зададен времеви хоризонт. Оценката се базира на статистически данни, изведени от исторически данни за актива, като се допуска, че основни пазарни елементи, като лихвени проценти, валутни курсове и цени на ценните книжа варират на случаен принцип, а дневната флукутация може да се изрази чрез стандартно разпределение. Банката прилага Стойност под риск при доверителен интервал от 99%/1 ден и 10 дни период на държане.

В допълнение на оценката от VaR анализа банката разработва сценарии с изменение на лихвените криви, при които се оценява пазарния риск от промяна в стойността на портфейлите от ценни книжа с фиксиран доход.

Банката измерва лихвения риск в банков портфейл, който включва всички лихвочувствителни активи, пасиви, и задбалансови ангажименти различни от тези за търгуване. Оценява се ефектът от различни допускания за неблагоприятни промени на лихвените равнища върху доходите на банката и икономическата стойност на капитала. Допусканията се преразглеждат регулярно за осигуряване на тяхната актуалност и адекватност. Анализът за промените на нетния лихвен доход на база на изготвяните стрес-тестове за лихвен риск, както и на икономическата стойност на капитала при различните допускания, подпомага ръководството при решения по изпълнение на бизнес-плана на банката.

Банката поддържа своя ликвиден профил в съответствие с регулаторните изисквания и вътрешнобанковите нормативни документи. Разумното управление на ликвидния риск и подходящият контрол са важни елементи за ефективното управление на банката. Основен метод за управление на ликвидността е поддържането на баланса на Банката в размер, структура и съотношения, които дават възможност във всеки момент тя да посрещне задълженията си навреме, при разумна цена и с минимален риск. Отношенията на ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране са солидно над регулаторните прагове.

Показатели на индивидуална основа	2022	2023
Отношение на ликвидно покритие	530%	828%
Отношение на нетно стабилно финансиране	302%	289%

Управлението на ликвидността включва оценка и анализ на:

- коефициента на ликвидни активи (ликвидни активи/всички пасиви), а от юни, 2021 се следи отношение на нетно стабилно финансиране (NSFR),
- коефициента на ликвидно покритие съгласно Регламент (ЕС) №575/2013,
- анализ на изменението и концентрацията в привлечените средства,
- извършване на стрес-тестове и анализ на необходимостта от увеличение на ликвидния буфер.

Дейността по контрола и управлението на пазарния риск, ликвидния риск и лихвения риск се отчита пред съответните вътрешнобанкови органи, в т.ч. Комитета по управление на активите и пасивите, Управителния съвет и Надзорния съвет.

Управлението на операционния риск в Банката се осъществява чрез разработена и внедрена система за регистриране на операционни събития по видове, групи дейности, бизнес линии, рискови фактори и по структурни единици, обобщаване и анализиране на информацията, както и анализиране на информацията за самооценка на контрол на риска от структурните звена на банката.

Специализиран вътрешен орган на Банката за управление и контрол на операционния риск е Комисията за оценка на рискови събития, която се ръководи от председател – изпълнителен директор/член на УС и членове.

Надзорният съвет, изпълняващ функциите на Комитет по риска, одобрява Риск стратегията и определя рамката за управление на риска в Банката, като периодично я преразглежда и актуализира.

Общинска банка АД усъвършенства и разви прилаганите системи за анализ, оценка и управление на рисковете в съответствие с приложимата регулаторна и правна рамка, както и добрите банкови практики.

Международна дейност и кредитен рейтинг

Общинска банка АД има развити кореспондентски отношения с първокласни чуждестранни финансови институции от Европа, Северна Америка и Азия.

Агенция Moody's през август 2023 потвърди дългосрочния рейтинг на Общинска банка АД за контрагентен риск в местна и чуждестранна валута В1 и промени перспективата от стабилна на положителна.

Управление на Предприятието майка

Банката има двустепенна структура на управление от тричленен Надзорен съвет (НС) и петчленен Управителен съвет (УС). През 2023 година няма промяна в състава на Надзорния съвет. Членовете на Надзорния съвет към 31.12.2023 са:

- Стефан Ненов – председател на НС,
- Здравко Гъргаров – заместник-председател на НС,
- Спас Димитров – член на НС.

Надзорният съвет на Общинска банка АД с решения по Протокол 10/01.06.2023 освободи Тодор Ванев като член на Управителния съвет и избра Станислав Божков за член на Управителния съвет на Банката. Промяната в състава на Управителния съвет е вписана на 08.06.2023 в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел. Членовете на Управителния съвет към 31.12.2023 са:

- Неделчо Неделчев – председател на УС и изпълнителен директор,
- Борислав Чиликов – член на УС и изпълнителен директор,
- Владимир Котларски – заместник-председател на УС,
- Станислав Божков – член на УС,
- Ивайло Иванов – член на УС.

Възнагражденията на членовете на управителните и контролни органи в Общинска банка АД са определени съгласно утвърдената „Политика за определяне на реда и начина за формиране на възнагражденията на определена категория служители съобразно изискванията на Наредба 4 на БНБ“, която установява обективни принципи при формиране на възнагражденията. Изплатените възнаграждения на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет през 2023 година възлизат на 1,866 хил. лева (2022: 1,057 хил. лева).

През годината членовете на двата съвета не са придобивали, не са прехвърляли и към 31.12.2023 не притежават акции и облигации на банката, както и нямат специални права за придобиване на акции и облигации на Общинска банка АД (*информация по чл. 187 „д“ на Търговския закон*).

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 „б“ на Търговския закон между членовете на НС и УС или свързани с тях лица от една страна и банката от друга страна,

които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на Надзорния съвет и Управителния съвет в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

Участващи в управлението на банката към 31.12.2023		Участие над 25% в капитала на:	Участие в управлението на:
Стефан Лазаров Ненов	Председател на НС	Мур България одит ООД	Мур България одит ООД
Неделчо Василев Неделчев	Председател на УС, Изпълнителен директор	Медицински център Неовитро ООД	Бианор Холдинг АД
		Проджекст Синерджи ООД	
Борислав Яворов Чиликов	Член на УС, Изпълнителен директор		Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД
Владимир Георгиев Котларски	Заместник-председател на УС	Адвокатско дружество Котларски	Адвокатско дружество Котларски
			Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД
Станислав Ганев Божков	Член на УС	Лариор ЕООД	Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД

Екология, социална отговорност и служители

Групата на Общинска банка АД е социално отговорна и последователно развива и внедрява практиките за устойчив бизнес и опазване на околната среда.

Групата на Банката информира служителите си и прилага мерки за екологична работна среда в своите подразделения. В офисите на Групата се внедряват енергоспестяващи уреди, приоритети са разделното събиране на отпадъците и използване на тонер касети за рециклиране. Групата използва оборудване за автоматично регулиране на топлоподаването в неработните часове. Внедрена е система за електронен документооборот, която съществено намалява използването на разпечатани документи. Реализиран е електронен портал за самообслужване - електронна информационна система за фишове и отпуски, която всеки служител може да ползва онлайн и допълнително ограничава използването на хартия и тонер.

Групата на Общинска банка АД води социално отговорна политика като подкрепя значими обществени каузи, социални, културни и образователни инициативи. Групата продължава мисията си за подпомагане развитието на регионите, подкрепяйки редица общини на територията на България.

В ситуацията на след-епидемична обстановка, Групата използва натрупания опит от последните години, за да реорганизира дейностите си по обслужване на клиенти и

управление на вътрешни процеси, съгласно мерките и изискванията за защита здравето на своите клиенти и служители. Допълнително, в помещенията на компанията са инсталирани уреди за пречистване на въздуха, което подобрява работна среда и защитава клиентите и служителите ни.

Групата провежда онлайн проекти и дистанционни квалификационни форми за развитие и мотивиране на служителите, чрез повишаване на оперативната ефективност на работните процеси и надграждане на експертните компетенции.

Общинска банка финализира проекта за интегриране и мигриране към нова банкова информационна система – FlexCube, което доведе до оптимизация на редица процеси и практики за изграждане на устойчив бизнес и намаляване на въглеродния отпечатък на Банката.

Групата на Общинска банка АД прилага Политика по приемственост, която осигурява развитие и запазване в дългосрочен план на добрите практики в компанията. Политиката за възнагражденията осигурява разумно и ефективно управление, избягвайки рискове и гарантира привличането, задържането и мотивирането на служителите на банката, които да работят за постигане целите на институцията. Политиката е обвързана с изискванията на Наредба 4 на БНБ и насоките на Европейския банков орган и отговаря на всички нормативни изисквания за възнагражденията и тяхното разпределение.

Очаквано и планирано развитие на Групата на Общинска банка АД през 2024 година

Общинска банка АД е универсална търговска банка. Банката трансформира бизнес модела в няколко направления с цел да се укрепи жизнеспособността и ефективността, да се подобри устойчивостта към неблагоприятни промени в макро средата:

- Подобряване на оперативната доходност и рентабилност – фокус към кредитирането и оптимизиране на ликвидността и инвестициите при дългосрочна устойчивост на баланса. Чрез този комплекс от мерки пазарният ни дял в кредитирането ще се покачи.
- Защита от потенциално неблагоприятни ефекти върху портфейла дългови книжа при прогнозираното макроикономическо развитие през стратегическия период. Моделът на управление по амортизирана стойност ще е водещ за инвестициите в дългови инструменти.
- Развитие на капиталовия капацитет с оптимизирано използване на капиталовите ресурси и управление на рисковите активи. Осигуряване на достатъчен капиталов буфер над регулаторните изисквания.
- Дигитализация

Дейността през стратегическия период ще се фокусира върху кредитирането, където планираме ръст в трите бизнес сегмента – домакинства, корпоративен и бюджетен. Банката ще разчита на досегашните и на нови клиенти. Заложените бизнес цели в кредитирането следват принципите на диверсифицирана отраслова структура, съобразена с изискването за нисък рисков профил за кредитен и концентрационен риск. Над половината от новото кредитиране ще се насочи към финансиране на възобновяеми

източници на енергия, здравеопазване, селско и горско стопанство. Отрасловата структура цели устойчивост към промените в икономическия цикъл.

В допълнение към кредитирането, лихвените приходи ще растат по линия на оптимизирано управление на ликвидността чрез повече пласменти в банкови депозити и инвестиции в дългови ценни книжа за сметка на свръхрезервите и блокираните средства в полза на МФ в БНБ.

Моделът на управление по амортизирана стойност за дълговите книжа е водещ за банката и ще се запази. При нестабилната лихвена среда, прилаганият модел изолира портфейла от неблагоприятна пазарна динамика. Бизнес моделът ограничава експозицията към пазарен риск и капиталовите изисквания за него, като създава условия за пълноценно използване на капитала и реализиране на адекватна доходност. Портфейлът за търгуване няма да е със съществен обем. За ценните книжа банката остава ориентирана основно към българския държавен дълг, като в допълнение към тях ще се поддържа портфейл от краткосрочни първокласни емисии дълг на държави от Евророната.

Базовият собствен капитал ще се развива органично чрез капитализиране на планираните годишни печалби през стратегическия период и не се планира раздаване на дивиденди. Банката при необходимост ще емитира облигации, които са инструменти на допълнителния капитал от първи ред. Одобрена е тригодишна програма за емитиране на безсрочни необезпечени облигации. Предвидено е издаването им на няколко транша в зависимост от пазарните условия и капиталовите потребности на банката, като първият е планиран за 2024.

Структурата на финансиране в банката е диверсифицирана между привлечените средства от домакинства и от нефинансовите предприятия. Банката има натрупан успешен опит в управлението на тяхното устойчиво нарастване в пазарната среда. Банката ще прилага неагресивна стратегия по отношение на привлечените средства. Детайлите по финансирането са представени в разделите Корпоративно банкиране и Банкиране на дребно.

Групата на Общинска банка АД изпълнява програма от действия, които са насочени към екологичните, социалните и управленски фактори (ESG). В дейността си и при управлението на рисковете банката ще се ръководи от нарастващото им обществено значение и развитието на нормативната уредба.

Дейност като инвестиционен посредник

Банката предоставя инвестиционни услуги за сметка на клиенти като спазва изискванията на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) 648/2012 (известни общо като MIFID II), както и Закона за пазарите на финансови инструменти, Наредба №38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници на Комисията за финансов надзор (КФН), вътрешно-общностните нормативни актове за дейността на инвестиционните посредници и приетите във връзка с тях вътрешнобанкови нормативни актове.

Общинска банка АД предоставя различни видове инвестиционни услуги и дейности, както и допълнителни услуги, съгласно Закон за пазарите на финансови

инструменти и лиценза на банката, включително приемане и предаване на нареждания, изпълнение на нареждания за сметка на клиенти, управление на портфейл, предоставяне на инвестиционни съвети, поемане на емисии финансови инструменти, дейност като Довереник на облигационерите, съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, включително депозитарна дейност (държане на финансови инструменти и на пари на клиенти в депозитарна институция), предоставяне на заеми за извършване на сделки с финансови инструменти, консултации на дружества относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги, свързани с преобразувания и придобивания на предприятия и други.

При предоставяне на услугите и дейностите инвестиционният посредник сключва стандартни договори, спазвайки при сключването им нормативните изисквания за дейността, Закона за личните данни и Закон за мерките за изпиране на пари.

Преди сключване на всеки договор банката в качеството си на инвестиционен посредник запознава потенциалните си клиенти с Общите условия, всички особености и финансови ангажменти, свързани с исканата от клиента услуга, като го уведомява за рисковете и извършва оценка за инвестиционната услуга, както и категоризацията на клиента. Банката съхранява цялата документация по сключването на клиентски договори и изпълняването на клиентски нареждания, включително всички документи, които гарантират идентифицирането и проверка идентификацията на клиентите според изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари и другите актове, свързани с превенция срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма. Банката съхранява и всички документи, свързани със съхраняването на финансовите инструменти на клиентите по начин, който гарантира отделянето от финансовите инструменти, собственост на банката.

Информационна система и бизнес процеси във финансовата отчетност

Приложните информационни системи, които Групата ползва, осигуряват счетоводно-информационното осигуряване на различните бизнес процеси в дейността. Основната система съдържа множество модули и приложения, които автоматизират банковата дейност. Системата е клиентски ориентирана като се описват сделките с клиенти и предоставя оперативно необходима информация за клиента. Счетоводните записвания в преобладаващата си част са автоматични или автоматизирани, като информацията, предоставяна от системата, може да се агрегира на различни нива. Системата предоставя средства за параметризиране на счетоводните записвания по повод клиентски сделки и операции с клиенти. Системата осигурява формиране на сметкоплана на банката, предоставя средства за администриране на потребители, потребителски настройки и предлага потребителски интерфейс за изпълнение на пакетни обработки. През интерфейса на приложението са достъпни log файлове, поддържани от приложната система за различните събития, представляващи одитен интерес. Системата предоставя средства за параметризиране на картови продукти и пакетни обработки на картови транзакции, автоматизира операциите на банката на паричните пазари и сделки с ценни книжа. За улеснение на потребителите се ползва и система за съхранение на сканирани документи – основно кредитни договори.

Групата на Банката използва специализирани системи за автоматизация на дейността си като инвестиционен посредник; за автоматизация на дейностите по наблюдение, измерване и управление на риска (на модулен принцип с използване на

информацията от счетоводната система, външни източници и пряко въведени данни); и за дейностите, свързани с международната система за обмен на информационни и финансови съобщения между банките.

Групата използва приложни системи и модули за отчитане на малотрайни активи и складови наличности. За изпълнение на изискванията на специалните закони, ориентирани към превенция на финансирането на тероризма и изпирането на мръсни пари в банката е инсталирано и се ползва специализирано приложение. За изпълнение на изискванията на Европейска Директива (ЕС) 2366/2015 (PSD2), Общинска банка АД предоставя отворени интерфейси, предоставящи възможност на индивидуални и корпоративни клиенти за сигурно споделяне на техни данни с банки и трети страни доставчици, които предоставят услугите по инициране на плащане, по предоставяне на информация за сметка и потвърждение за наличност на средства по сметка. Данните се споделят посредством специални програмни интерфейси (APIs) базирани на стандартите на "Берлинската група" и национален стандарт BISTRA. Автоматизирани са дейностите по управление на човешките ресурси, изчисляването и изплащането на възнаграждения по трудови и граждански договори и договори за управление.

Друга информация и регулаторни изисквания

Групата на Общинска банка АД не извършва научноизследователска и развойна дейност.

Няма промени в организационната структура на Групата през 2023 година.

През отчетния период няма сключени съществени сделки, които да не са присъщи за дейността на Групата. Допълнителна информация, извън представената в този доклад, за дяловите участия, основните инвестиции и начините на финансиране се съдържа в Годишния консолидиран финансов отчет (ГКФО). Детайлна информация за инвестициите в дъщерни предприятия на Банката е представена в приложенията към ГКФО.

В обичайния бизнес на банката се извършват и банкови транзакции със свързани лица. Сделките със свързани лица през отчетния период са оповестени в приложенията към ГКФО.

През отчетния период няма сделки, които са извън обичайната дейност на Групата или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

Няма събития през отчетния период с необичаен за Групата характер, които да имат съществено влияние върху дейността ѝ, реализираните приходи и извършените разходи.

Информацията за сделки, водени извънбалансово, е представена в ГКФО и основно включват активите за доверително управление. Детайлна информация за тях може да бъде намерена в приложенията към ГКФО и секцията за ликвиден риск. Към 31.12.2023 общата сума на доверените активи на клиенти, предоставени на Банката за отговорно пазене, възлиза на 18,297 хил. лева (2022: 18,377 хил. лева).

Допълнителна информация за получените и предоставените заеми от Общинска банка АД е представена в приложенията към ГФО.

Общинска банка АД не е придобивала и не е прехвърляла през 2023 година собствени акции и към 31.12.2023 не притежава собствени акции.

През 2023 г. Банката не е емитирала облигации.

Групата на Банката не публикува прогнози за резултатите си.

Групата няма информация за договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Информация за съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Групата в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал, е представена в ГКФО. Към 31 декември 2023 и датата на одобрение на настоящия отчет срещу Групата на Общинска банка АД няма образувани съществени съдебни производства. Начислените провизии по съдебни производства към 31.12.2023 са 196 хил. лева (към 31.12.2022 са 198 хил. лева).

Общинска банка АД не е публично дружество по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, поради което: няма директор за връзка с инвеститорите; няма акции, които се търгуват на регулиран пазар; не са приложими изискванията на Приложение 11 от Наредба 2 на КФН.

Експозицията на Общинска банка АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток е представена детайлно в ГФО.

Одиторските дружества, извършващи одит на годишния финансов отчет на Групата (индивидуален и консолидиран), допълнително издават Доклад за фактически констатации във връзка с надеждността на системите за вътрешен контрол по чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и Наредба 14, чл. 5 за съдържанието на одиторския доклад за надзорни цели към 31 декември 2023 г.

Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване/одобрение за публикуване.

Ръководството на Групата декларира, че приложеният Годишен консолидиран финансов отчет отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Групата към 31.12.2023, както и определянето на финансовия резултат за годината е в съответствие с действащото законодателство. Използвана е подходяща счетоводна политика, която е следвана последователно. Направени са необходимите преценки в съответствие с принципа на предпазливост при съставяне на Годишния консолидиран финансов отчет. Ръководството последователно използва приложимите счетоводни стандарти и Годишният финансов отчет е съставен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството на Групата полага усилия за поддържане на подходяща счетоводна система, която отговаря на действащите счетоводни стандарти. Годишният консолидиран финансов отчет разкрива състоянието на Групата в максимална степен на точност.

Предприети са всички мерки за опазване активите на Групата, предотвратяване на измами и недонускане нарушаване на законите в страната и наредбите на БНБ за регулиране на банковата дейност.

Неразделна част от Годишния консолидиран доклад за дейността са приложенияте Декларация за корпоративно управление и Нефинансова декларация.

14.05.2024 г.

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Декларация за корпоративно управление

Настоящата декларация за корпоративно управление е представена във формата на отделен доклад на основание чл. 39 и чл. 40, ал. 2 от Закона за счетоводството, включен в Годишния доклад за дейността на Общинска банка АД.

Съгласно разпоредбата на чл. 100 н, ал. 8 от ЗППЦК Общинска банка АД информира, че в качеството си на непублично дружество няма законово задължение за спазване на Националния кодекс за корпоративно управление (НККУ), одобрен от заместник-председателя на КФН (с Решение № 850-ККУ/25.11.2021 г. заместник-председателят на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, е одобрил НККУ като кодекс за корпоративно управление по чл. 100 н, ал. 7, т. 1 във връзка с ал. 8, т. 1 от ЗППЦК), или друг кодекс за корпоративно управление.

Рамка на корпоративно управление

Независимо от факта, че Групата на Общинска банка АД не е декларирила своята ангажираност да спазва принципите на Националния кодекс за корпоративно управление, корпоративната политика на Групата се основава на международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, отчитайки промените в регулаторната и икономическата среда.

Ръководството на Групата е възприело принципите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за дефиниране на корпоративното управление като набор от взаимоотношения между ръководството на банката, неговите акционери и други участници.

В съответствие с изискванията на Закона за кредитните институции и с международно признатите практики за подобряване на корпоративното управление на банки, Групата на Общинска банка АД е приела и периодично преглежда и при необходимост актуализира вътрешнобанковите документи, които се отнасят към: организационната структура на банката; реда за определяне и делегиране на правомощията и отговорностите на администраторите; стратегията и плана за дейността на банката; политиката за управление и контрол на риска; реда за изготвяне и обхвата на управленската информация; организацията на оперативния контрол, включително правилата и процедурите по одобряване, изпълнение и отчитане на операциите; вътрешните правила и процедури за наблюдение на риска и ефективността на контролните системи и за докладване на установените слабости в организацията и дейността на структурните звена; системите за превенция срещу риска от изпирането на пари и други.

В съответствие с Указанията на БНБ за вътрешното управление в банките и Указанията за подобряване на корпоративното управление на банките на Базелския комитет по банков надзор, Банката е организирила своята структура, осигурявайки възможност и средства за постигане на поставените цели и гарантирайки контрол върху изпълнението им.

Общинска банка АД е акционерно дружество, регистрирано съгласно българското законодателство с двустепенна система на управление и предмет на дейност определен в Устава. Общинска банка АД извършва банкова дейност въз основа на лиценз № Б 16 на Управителя на Българската народна банка в качеството на кредитна институция съгласно Закона за кредитните институции.

Органите на Банката са Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС). Правомощията на трите органа, отговорностите и взаимодействието им са писмено регламентирани в Устава на Общинска банка АД, Правилника за работа на Надзорния съвет на Общинска банка АД и Правилника за работата на Управителния съвет на Общинска банка АД, правомощията и задълженията на Изпълнителните директори. Общинска банка АД не представлява група от кредитни институции и се категоризира като малка, местна банка без съществено системно значение. Банката извършва своята основна дейност чрез 41 филиала и 5 офиса, изградени на територията на Република България и 14 обособени структурни звена – дирекции, на ниво Централно управление. Изградени са независими структури, изпълняващи функциите по вътрешен контрол, нормативно съответствие и управление на риска. Всяко звено – дирекция съгласува и отчита своята дейност пред ресорен член на Управителния съвет и Изпълнителен директор. Дейността подлежи на надзорен преглед от страна на Българската народна банка.

Управленска структура на предприятието майка

От създаването на Общинска банка АД е възприета двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет. Всички членове на Управителния съвет и на Надзорния съвет отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им. Функциите, задълженията на корпоративните ръководства, структурата и компетентностите им са в съответствие с изискванията на НККУ.

Надзорен съвет

Уставът на Общинска банка АД определя, че Надзорният съвет се състои от трима членове, които се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите. Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбрани без ограничения.

Към 31.12.2023 съставът на Надзорния съвет на Общинска банка АД е:

- Стефан Лазаров Ненов – Председател на Надзорния съвет;
- Здравко Борисов Гъргаров – Заместник-председател на Надзорния съвет;
- Спас Симеонов Димитров – член на Надзорния съвет.

Персоналните и професионални качества и опит на членовете на Надзорния съвет подлежат на контрол от страна на Българската народна банка. Член на Надзорния съвет може да бъде избран само след предварително одобрение на Българската народна банка.

Членовете на Надзорния съвет притежават добра репутация и знания, умения, разнообразен опит, надеждност и пригодност, съобразно критериите и изисквания на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ от 24.04.2019 г. за издаване на одобрения за членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изискванията във връзка с изпълнението на техните функции, Насоките за пригодността на членовете на управителния орган и лицата, заемащи ключови позиции и Насоките за вътрешно управление на Европейския банков орган и други.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така, че да гарантира независимостта и безпристрастността на решенията и действията на неговите членове. Аргумент за това е обстоятелството, че в състава на Надзорния съвет са включени само независими членове, с което се надвишават изискванията на националното законодателство.

Членовете на Надзорния съвет в Общинска банка АД изпълняват функциите си честно, почтено и независимо, като отделят достатъчно време за изпълнението на задълженията си – заседания на Надзорния съвет следва да се провеждат минимум веднъж на три месеца, но е възприета практика да се провеждат ежемесечно.

Общото събрание на акционерите определя вознагражденията на членовете на Надзорния съвет. Вознаграждението на членовете на Надзорния съвет съответства на техните дейност и задължения и не се обвързва с резултатите от дейността на Банката. Вознагражденията на членовете на съвета са постоянни. Членовете на Надзорния съвет не получават допълнителни вознаграждения от Банката.

Не е предвидено членовете на Надзорния съвет да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции. Разкриването на информация за вознагражденията на членовете на Надзорния съвет е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на Банката.

Компетентност и функции на Надзорния съвет

Надзорният съвет е постоянно действащ колективен орган, който осъществява цялостен контрол за законосъобразност и целесъобразност върху дейността на Управителния съвет, а чрез него и върху цялостната дейност на Банката.

Надзорният съвет на Общинска банка АД упражнява надзор, съветва Управителния съвет, в случаите в които е необходимо, наблюдава общата дейност на банката, включително приема и осъществява надзора върху стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката.

Надзорният съвет осъществява функциите на Комитетите по подбор и определяне на кандидати за членове на Управителния съвет и Надзорния съвети, по определяне на политиката за вознагражденията и по управление и контрол на риска в Банката, съгласно Насоки относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

Надзорният съвет има правомощия да избира и освобождава членовете на Управителния съвет и изпълнителни директори, както и да одобрява избора на председател и заместник-председател на Управителния съвет. Надзорният съвет осъществява подбор и определя кандидати за членове на Управителния и Надзорния съвет на Банката, при спазване на изискването, при подбора и предлагането на членове на УС и НС, да бъдат защитени интересите на банката и в максимална степен да бъде гарантирано, че процесът на взимане на решения, не се влияе от отделно лице или от група лица във вреда на банката.

Надзорният съвет разработва и предлага за одобрение от УС на Банката политика за увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на съветите с цел постигане на многообразие в ръководния орган.

Надзорният съвет отговаря за приемането и контрола на Политиката за вознагражденията в Банката. Наблюдава пряко, определя и/или контролира вознагражденията на висшите служители с независими контролни функции, включително функциите по управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит. Следи за ефективно прилагане на политиката за вознагражденията, с цел привличане, задържане и мотивиране на служителите да работят за постигане целите на Банката, при ограничаване поемане на прекомерни рискове и разумно управление на дейността. Проверява дали стимулите, определени от системата за вознагражденията, отчитат рисковете, капитала, ликвидността, както и вероятността за реализиране на планирани приходи и разпределението им във времето.

При упражняването на надзор върху Управителния съвет, Надзорният съвет взема предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол. Наблюдава склонността към поемане на риск и текущо поетият от Банката риск. Осъществява контрол върху изпълнението на стратегиите за управление на капитала и ликвидността, както и за управление на всички присъщи за Банката рискове, оценява тяхното съответствие спрямо одобрената стратегия за риска и, като при необходимост дава препоръки на Управителния съвет относно корекции по рисковата стратегия на Банката. Одобрява и периодично преглежда рисковите стратегии и политики. Следи за последователното прилагане на рисковата култура в Банката.

Одобрение на Надзорния съвет се изисква за решенията на Управителния съвет относно:

1. Избора и освобождаването на прокуристи и търговски пълномощници на Банката, на които с пълномощно се предоставя правото да извършват общо представителство на Банката, като съвместно с който и да е изпълнителен директор сключват всякакви сделки, съгласно лиценза на Банката - Заповед № РД 22-0851/07.05.2007 на Управителя на БНБ;
2. Стратегията и политиката на Банката;
3. Бизнес-планове на Банката;
4. Правилата за работа на Управителния съвет;
5. Участие на Банката в дружества и прекратяване на такова участие, ако в резултат на конкретна сделка ще се придобие или прекрати участие, което осигурява контрол на Банката по смисъла на ЗКИ в съответното дружество или размерът на инвестицията надхвърля 5% от собствения капитал на Банката.
6. Промяна на дейността на Банката, ако тази промяна е свързана с промяна в лиценза, издаден от БНБ;
7. Организационни промени: вътрешно устройство на Банката, организационна и териториална структура;
8. Взема решения за придобиване и разпореждане със собствени на Банката недвижими имоти и вещи права върху тях;
9. Приетите от УС правила за работата на специализираната служба за вътрешен одит и годишния план за дейността ѝ.
10. План за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които Банката може да предприеме за възстановяване на финансовото си състояние при възникване на финансови затруднения;
11. Считано от 21.12.2017, Надзорният съвет дава предварително одобрение, преди внасяне за разглеждане от Управителния съвет за формиране на експозиции и за промяна на условия по експозиции към лица по чл. 45, ал. 1 от ЗКИ, когато размерът на експозицията надхвърля определените размери по чл. 45, ал. 3 от ЗКИ;
12. Други решения, определени в Устава на Банката, правилата за работа на УС.

Не се изисква одобрение от Надзорния съвет на решенията на Управителния съвет за случаите по т. 5 и 8, когато тези участия и/или имоти ще се придобиват/са придобити

в замяна на вземания на Банката по кредити или при принудително изпълнение по такива кредити и впоследствие се отчуждават.

Управителен съвет

Уставът на Общинска банка АД определя, че Банката се управлява и представлява от Управителния съвет, който се състои от пет до седем члена, избрани от Надзорния съвет за срок от пет години.

Към 31.12.2023 Управителният съвет на Общинска банка АД се състои от 5 члена, двама от които имат изпълнителни функции в качеството на Изпълнителни директори на Банката, избрани от Надзорния съвет по процедура за одобрение от БНБ. Членовете на Управителния съвет се предлагат от Надзорния съвет на банката, съгласно Политиката за подбор, приемственост и оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (Политиката). Политиката цели да дефинира основните принципи и правила за определяне, мониторинг и контрол на системата и практиката в Общинска банка АД за подбор и оценка на пригодността на кандидати или действащи членове на Управителния и Надзорния съвети, и на лицата, заемащи ключови позиции, както и спазването на приложимите нормативни разпоредби относно въвеждането им в работа и обучението им.

Политиката предвижда критерии, съобразени с изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ от 24.04.2019 г. за издаване на одобрения за членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изискванията във връзка с изпълнението на техните функции, Насоките за пригодността на членовете на управителния орган и лицата, заемащи ключови позиции и Насоките за вътрешно управление на Европейски банков орган и други.

Надзорният съвет на Общинска банка АД с решения по Протокол 10/01.06.2023 освободи Тодор Николов Ванев като член на Управителния съвет на Банката и избра Станислав Ганев Божков за член на Управителния съвет на Банката. Промяната в състава на Управителния съвет на Общинска банка АД е вписана на 08.06.2023 в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел. Към 31.12.2023 съставът на Управителния съвет е:

- Неделчо Василев Неделчев – Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор
- Борислав Яворов Чиликов – Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
- Владимир Георгиев Котларски - Заместник-председател на Управителния съвет
- Станислав Ганев Божков – Член на Управителния съвет
- Ивайло Руменов Иванов - Член на Управителния съвет.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката.

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност.

Членовете на Управителния съвет в Общинска банка АД изпълняват функциите си честно, почтено и в съответствие с одобрената стратегия, политика и рисков апетит на Банката, като отделят достатъчно време за изпълнението на задълженията си – заседания на УС се провеждат всяка седмица, а членовете на Управителния съвет присъстват ежедневно в сградата на ЦУ на Банката, пряко следят и контролират дейността на преразпределените им структурни звена. Членовете на Управителния съвет прилагат принципът „познаване на структурата“ – познават и разбират оперативната структура на Банката, като се водят от стратегията и дългосрочния план на Банката при ръководене на нейното развитие, което гарантира прозрачна и подходяща структура, която не води до необоснована или прекалена усложненост. Управителният съвет осъществява дейността си в съответствие с Търговския закон, Закона за кредитните институции и другите действащи нормативни актове в страната, Устава на Банката, решенията на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет, Правилника за работата на Управителния съвет на Общинска банка АД, правомощията и задълженията на Изпълнителните директори и другите вътрешно банкови документи.

Надзорният съвет определя възнагражденията на членовете на Управителния съвет. Възнагражденията на членовете на Управителния съвет съответстват на техните дейности и задължения.

Не е предвидено членовете на Управителния съвет да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции.

Компетентност и функции на Управителния съвет

Управителният съвет на Общинска банка АД е органът, който управлява Банката независимо и отговорно в съответствие с установените мисия, цели и стратегии. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да организира, ръководи и контролира дейността на Банката по всички въпроси с изключение на тези, които са от компетентността на Общото събрание на акционерите или на Надзорния съвет.

Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет.

Съгласно вътрешната нормативна уредба на Банката определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други не се изисква такова.

Компетенции на Управителния съвет:

1. Определя стратегията и плана за дейността на Банката, които отчитат нейните дългосрочни финансови интереси и платежоспособност.
2. Приема, изменя и допълва вътрешно-банкови документи, регламентиращи дейности на Банката.
3. Взема решения за откриване и закриване на клонове, финансови центрове, представителства или офиси.
4. Извършва подбор, взема решение за назначаване и освобождаване на лицата, заемащи ключови позиции.
5. Приема организационната и териториална структура на Банката, утвърждава длъжностното щатно разписание, задачите и функциите на отделните звена и връзките и взаимоотношенията между тях и управителните органи и реда за вземане на решения.
6. Взема решения за допълнително материално стимулиране.

7. Осигурява годишното приключване на изтеклата финансова година и заверката на годишния индивидуален финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет.
8. Разглежда констативните записки и актове от проверките и ревизиите на Банката, съставени от специализирана служба за вътрешен контрол и приема решения по тях.
9. Взема решение за предоставяне:
 - a. кредити на лицата по чл. 45 от ЗКИ. Считано от 21.12.2017, Управителният съвет, с предварително одобрение на НС, взема единодушно решение да формира експозиция и за промяна на условията по експозиция към лице по чл. 45 от ЗКИ, когато размерът на експозицията надхвърля определените размери по чл. 45, ал. 3 от ЗКИ;
 - b. пряко или косвено на кредит, кредитно улеснение или гаранция, в размери посочени по чл. 44 от ЗКИ на едно или на икономически свързани лица.
10. Създава, при необходимост, помощни и консултативни, специализирани колективни органи.
11. Взема решение за придобиване на недвижими имоти, вещни права и др. материални активи по непогасени вземания на Банката и отчуждава същите.
12. Свиква Общи събрания на акционерите на Банката и подготвя материалите, свързани с дневния ред и осигурява изпълнението на приетите от Общото събрание решения.
13. Обсъжда и взема решения по тримесечния, шестмесечния, деветмесечния и годишния отчет за дейността на Банката.
14. Приема и прилага правила за организацията и управлението на банката, които включват най-малко:
 - a. подробно описание на управленската и организационна структура на банката, включително ясно разпределение на функциите и отговорностите между структурните звена, взаимоотношенията между тях и реда за вземане на решения;
 - b. стратегията и плана за дейността на банката, които отчитат нейните дългосрочни финансови интереси и платежоспособност;
 - c. политиката и структурата за управление и контрол на риска, включително определяне на рисковия апетит на банката;
 - d. реда за изготвяне и обхвата на управленската информация;
 - e. подходящи и надеждни системи за счетоводна и финансова отчетност, включително ефективна организация на финансовия и оперативния контрол;
 - f. ефективна рамка за вътрешен контрол, която включва независими служби за управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит;
 - g. политиките за подбор, назначаване и оценка на членовете на управителните и контролните органи на банката и лицата, заемащи ключови позиции, за въвеждане в работата и обучението на членовете на управителните и контролните органи на банката и за насърчаването на многообразието
 - h. политика за установяване, управление и предотвратяване на конфликти на интереси;

- i. процедура за подаване на сигнали от служители за извършени нарушения в банката;
- j. кодекса за етично поведение на администраторите и служителите, включващ високи етични и професионални стандарти, съответстващи на специфичните нужди и характеристики на банката;
- k. система за обучение, оценка и стимулиране на висшия ръководен персонал и служителите, изпълняващи контролни функции.

Управителният съвет приема вътрешни правила и годишен план за дейността на дирекции „Съответствие“ и „Вътрешнобанков одит“.

В съответствие с принципите за доброто корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Общинска банка АД се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността, се провеждат и общи заседания, като Управителния съвет уведомява Надзорния съвет за всички обстоятелства, които са от съществено значение за банката, както и предоставя навременна информация по отношение бизнес стратегията, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата за вътрешен контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда. Членовете на Надзорния съвет имат право на директен контакт с ръководния състав и служителите на Банката.

Дейността на Управителния съвет се подпомага от Комитет за управление на активите и пасивите, Кредитни съвети, Комисия за оценка на рисковите събития и др. вътрешни органи, които функционират съобразно конкретно определени с вътрешни правила на Банката компетенции, права и отговорности.

Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите на Общинска банка АД е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основни въпроси, засягащи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и ръководството на Специализираната служба за вътрешен одит в Банката, да одобрява годишния финансов отчет след заверка от избраното специализирано одиторско предприятие, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, да освобождава от отговорност членовете на надзорния и Управителния съвет, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

Одитен комитет

С решение на Общото събрание на акционерите през 2016 г., на основание чл. 221, т. 11 от Търговския закон, във връзка с чл. 40е, ал. 2 от Закона за независимия финансов одит (отм.), е създаден Одитен комитет на Общинска банка АД, като е определен състав от трима души.

В изпълнение на нормативните изисквания на основание чл. 107, ал. 7 от Закона за независимия финансов одит на редовно годишно Общо събрание през 2017 г. е одобрен статут на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Към 31.12.2023 членовете на Одитния комитет са Катерина Красиминова Шопова, Стефан Лазаров Ненов и Йордан Василев Тончев.

Правната рамка, която определя структурата и функциите на одитните комитети се съдържа в Закона за независимия финансов одит, Регламент (ЕС) № 537/2014, както и Насоки за вътрешно управление на ЕБО (ЕВА/GL/2017/11).

Одитният комитет е постоянно действащ специализиран консултативен и независим орган на Общинска банка АД, който извършва наблюдение на адекватността и ефективността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и вътрешния контрол, включително на вътрешния одит и регистрираните одитори, при спазване на приложимото законодателство и добрите практики. Членовете на Одитния комитет се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите по предложение на председателя на Управителния съвет или на Надзорния съвет. Дейността на Одитния комитет е регламентирана с Правилника за дейността на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Компетенциите на Одитния комитет включват следните правомощия:

1. информира Управителния и Надзорния съвет на Банката за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на Одитния комитет в този процес;
2. наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
3. наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в Банката;
4. наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
5. проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от закона, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на Банката по чл. 5 от същия регламент;
6. отговаря за процедурата за подбор на регистрирани одитори и препоръчва назначаването им;
7. уведомява Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, както и Управителния и Надзорния съвет на Банката за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 от Закона за независимия финансов одит в 7-дневен срок от датата на решението;
8. отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите веднъж годишно заедно с приемането на годишния финансов отчет;
9. изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, в срок до 31 май, годишен доклад за дейността си.

В изпълнение на процедурата за избор на две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит, които да извършат съвместно независим финансов одит на годишния индивидуален финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет на Общинска банка за 2023, в това число изразяване на становище в одиторския доклад в съответствие с изискванията на чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството, извършване на преглед и изразяване на одиторско мнение относно надеждността на системите за вътрешен контрол в съответствие с

изискванията на чл. 76, ал. 7 и ал. 8 от Закона за кредитните институции, са избрани „Грант Торнтон“ ООД съвместно с РСМ БГ ООД.

За осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на нейната интернет страница.

Вътрешнобанков одит и рамка за вътрешен контрол

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за адекватно и ефективно вътрешно управление и рамка за вътрешен контрол, която включва ясна организационна структура и добре функциониращи независими звена за вътрешна управление на риска, нормативно съответствие и одит, които имат необходимите правомощия, статут и ресурси, за да изпълняват своите функции.

В структурата на Банката, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, както и Насоките относно вътрешното управление на банките на ЕБО са създадени следните самостоятелни структурно-обособени единици:

- Дирекция „Вътрешнобанков одит“ - осъществява вътрешния одит в Банката, като извършва независими, обективни и безпристрастни оценки по отношение на ефективността на системите за контрол, организацията на оперативните дейности, както и съответствието с установените закони и регулации. Ръководителят на службата за вътрешен одит се избира и освобождава от Общото събрание на акционерите. Дейността на дирекцията за вътрешнобанков одит е регламентирана с Правилата за работа на специализираната служба за вътрешнобанков одит.
- Дирекция „Риск“ е основен участник при изграждане на рамката за управление на риска в Банката, която обхваща всички нейни бизнес линии и вътрешни единици, основана изцяло на икономическата същност на всички нейни рискови експозиции. Рамката за управление на риска е изградена по начин, който да позволява на институцията да взема напълно информирани решения относно поемането на рискове. Дирекция Риск предоставя независима информация, анализи и експертни оценки на рисковите експозиции и консултации относно предложения и решения за риска, по отношение на съществуващите бизнес линии или вътрешни структури, и информира ръководния орган относно това дали те съответстват на рисковия апетит и стратегията на институцията за поемане на риск. Звеното за управление на риска има задължение да отправя препоръки за подобрения на рамката за управление на риска и коригиращи мерки за отстраняване на нарушения на политиките, процедурите и ограниченията по отношение на риска. Дирекция „Риск“ участва активно в разработването на стратегията за риска на институцията и следва да гарантира, че институцията разполага с ефективни процеси за управление на риска. Дирекция „Риск“ предоставя на ръководния орган цялата относима информация, свързана с риска, която му позволява да определи нивото на рисковия апетит на институцията. Звеното за управление на риска оценява надеждността и устойчивостта на стратегията по отношение на риска и рисковия апетит
- Дирекция „Съответствие“ е част от рамката за вътрешен контрол по осигуряване на адекватно идентифициране, измерване и управление на рисковете, свързани с нормативно съответствие на дейността на Банката с приложимата нормативна рамка. В изпълнение на своите функции, дирекция „Съответствие“ има следните основни отговорности: постигане на съответствие по отношение на вътрешните

правила на Банката с действащото законодателство, вътрешната нормативна уредба и добрата банкова практика; извършване на анализ на промените в нормативната среда и свързаните с това рискове; следене за спазване на европейските и международни актове, които регламентират дейността на кредитните институции и инвестиционни посредници; изразяване на становища, препоръки, даване на указания; предприемане на превантивни мерки по превенция изпирането на пари и финансиране на тероризма и борба с измамите; следене за спазване на Етичния кодекс на Банката и предотвратяване конфликти на интереси; предоставяне на регулярна информация на мениджмънта и звената в Банката, свързана с нови или изменения на действащи нормативни актове; провеждане на регулярни обучения на персонала на банката, свързани с превенция изпирането на пари и финансиране на тероризма, защита на личните данни и дейността на инвестиционния посредник; съвместно с другите структурни звена в Банката участва в извършването на промени/създаване на вътрешни правила и процедури; участие в тестове на нови системи и приложения, организиране и участие в работни групи, докладва до ръководството на Банката за констатирани несъответствия и др.;

Като част от дирекция „Съответствие“ функционират четири самостоятелно обособени отдела – „Нормативно съответствие и жалби“, „Предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма“, „Класифицирана информация“ и „Оперативен надзор на инвестиционния посредник“, всяко от които със специфични контролни функции и отговорности. В дирекция „Съответствие“ е обособено и изпълнява независими функции длъжностно лице за защита на личните данни, в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни.

Контролните функции са независими от оперативните бизнес звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит, в банката функционира Одитен комитет, който извършва наблюдение на адекватността и ефективността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и вътрешния контрол, включително на вътрешния одит и регистрираните одитори, при спазване на приложимото законодателство и добрите практики. Одитният комитет отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите, веднъж годишно заедно с приемането на годишния финансов отчет. Дейността на Одитния комитет е регламентирана с Правилника за дейността на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Защита на правата на акционерите

Корпоративното управление на Общинска банка АД защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните такива.

Управителните органи на Общинска банка АД осигуряват на акционерите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите. Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас.

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно.

Разкриване на информация

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Групата на Общинска банка АД поддържа система за разкриване на информация, съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

С Вътрешните правила за реда на публично оповестяване на основна банкова информация на Общинска банка АД се определя политиката на Банката за изпълнение на основните изисквания за оповестяване, като регламентират съдържанието на основната информация за Банката, подлежаща на оповестяване, реда и начина за осигуряване на публичност, подхода за оценка на адекватността на оповестяванията, тяхното потвърждаване и честотата им.

Правилата са съобразени с изискванията касаещи оповестяването в разпоредбите на действащата нормативната уредба (в т.ч. Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници – Базел 3; Закона за кредитните институции; разпоредбите на Наредба № 7 от 24.04.2014 за организацията и управлението на рисковете в банките, Наредба № 8 от 24.04.2014 за капиталовите буфери на банките, както и други издадени наредби от Българската народна банка и др.), на Международните счетоводни стандарти и вътрешните правила на Банката.

Правилата са израз на политиката на Ръководството на Банката за изпълнение на изискванията на Базел 3 за публично оповестяване на регулаторни данни, спомагащо за подобряване на пазарната дисциплина, като фокусът им е както върху изискванията по Стълб 1 за измерване на кредитния, пазарния и операционния риск, така и върху други оповестявания на допълнителна информация, подпомагащи ранното идентифициране на рисковете в банките.

При оповестяване на информация, Групата на Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

Групата на Общинска банка АД изготвя настоящия Годишен консолидиран доклад за дейността, предмет на проверка от независим одитор, който съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Групата и финансовите й резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление и управлението на рисковете.

Групата разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация за важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на банката в раздел „Новини“.

Групата поддържа корпоративна интернет страница с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите, както и основна търговска и корпоративна информация, в т.ч. относно акционерната структура, управителните органи, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изискуема информация съобразно регулаторните изисквания.

Обхватът на оповестяваната от Групата информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като в допълнение публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прес-съобщения, оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

Заинтересовани лица

Групата на Общинска банка АД прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично в съответствие със законовите норми и добрите практики се разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Групата и нейното участие в обществения живот в страната.

Групата подкрепя социално значими проекти и инициативи.

Групата ще продължи да прилага в дейността си социално отговорни практики и ще продължи своята програма за подкрепа на инициативи, които водят до решаването на конкретни проблеми и до подобряване живота и стандарта на хората.

Инициативите и проектите, които Групата подкрепя, не са еднократен акт, а доказателство за съпричастност и ангажираност спрямо устойчивото икономическо развитие на обществото. В своята политика на социално отговорна институция Групата се стреми към инициативност и последователност.

Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол за управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Групата на Общинска банка АД създава, поддържа и развива система за управление на риска, част от вътрешното управление, която осигурява своевременно идентифициране на значимите рискове, тяхното наблюдение и измерване, въвеждане на мерки за контрол и дейности по редуциране на рисковете, както и редовно и изчерпателно докладване пред Управителния съвет и Надзорния съвет.

Групата има за цел прилагането на добри практики, свързани с корпоративното управление, за осигуряване на ефективност на рамката за вътрешно управление в съответствие с нейната одобрена бизнес и риск стратегия.

Съгласно вътрешните правила в Общинска банка АД, Надзорният съвет на Банката изпълнява функциите на Комитет по риска.

Системата за управление на риска е съобразена с действащите регулаторни и законови изисквания. В Групата се прилагат вътрешни правила, процедури и

методологии за управление на рисковете, които очертават цялостната рамка за идентифициране, измерване, анализ, контрол и докладване на различните видове рискове, на които е изложена Групата, както и разпределение на отговорности и функции.

В дейността на Банката се разграничават следните категории риск:

1. Кредитен, вкл. концентрационен – вероятността Банката да не събере частично или изцяло свои вземания, вследствие на намаляване на кредитоспособността на длъжника или намаляване в стойността на полученото обезпечение и респ. увеличение на загубата, в случай на индивидуална или секторна концентрация.
2. Пазарен – вероятността Банката да понесе загуби или намаление на капитала при неблагоприятни промени в следствие на изменение на следните рискови фактори: лихвени проценти, валутни курсове, стойността на портфейлите от финансови инструменти поради промяна в цените.
3. Ликвиден – вероятността Банката да не посрещне навременно свои задължения или да понесе съществени загуби от продажба на свои активи с цел да набави бързоликвидни средства.
4. Лихвен риск в банков портфейл - е текущият или бъдещият риск за доходите (нетни приходи от лихви) и капитал, произтичащ от неблагоприятни движения на лихвените проценти, засягащи позициите в банковия портфейл. То включва също така риска от преоценяване, риска от крива на доходността и базисния риск.
5. Операционен риск – вероятността Банката да претърпи загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития. В операционния риск се включва и правен (законов) риск.

При измерването на рисковете се разграничават и оценяват специфични (несистематични) и общи (систематични) рискове:

- специфични (несистематични) рискове – отнасят се до отделни експозиции и подлежат на измерване, като се покриват чрез включване на премия в цената на съответните инструменти и чрез заделяне на провизии и обезценки като присъщ разход за дейността, и могат да бъдат управлявани посредством диверсификация или да бъдат редуцирани на ниво експозиция чрез изискване на достатъчно ликвидно обезпечение.
- общите (систематични) рискове - вероятностни, отнасят се до голяма група или всички експозиции на Банката и са свързани с вариация на пазарните променливи (цени, курсове, лихвени проценти и др.). Тези рискове се покриват от рисковите резерви на Банката и могат да бъдат управлявани посредством хеджиране или частично посредством диверсификация между различни класове активи.

Политиката за управление на риска, следвана от Банката, дефинира основните цели и принципи за управление на риска, урежда основната рамка на дейността по управление на риска и е в съответствие със стратегическия план на Банката.

Основни цели на Банката във връзка с управлението на риска са по отношение на:

- съответствие с действащите регулаторни и законови изисквания;
- съответствие със стратегическия план на Банката;
- съхраняване на акционерния капитал и съобразяване на достатъчността му с размера и структурата на бизнеса на Банката;

- постигане на оптимална диверсификация на източниците за финансиране и адекватна такава на инвестираните средства, съгласно бизнес модела;
- поддържане на надеждни системи и вътрешни контроли за неговото ограничаване.

Управлението на риска се основава на следните принципи:

- създаване на адекватна рамка за управление на риска в Банката, нейното регулярно преразглеждане и актуализиране при промяна на бизнес модела и стратегията на Банката.
- управлението на риска в Банката засяга и се отнася до всички основни банкови дейности и операции.
- управлението на рисковете заляга като основен професионален модел на работа във всички структурни звена в Банката.
- динамично оценяване развитието на рисковите фактори, на база данни от предходни периоди и прогнозиране тяхното бъдещо влияние, с цел да се подсигури Банката да реагира бързо на външни и вътрешни изменения.

Основната дейност по идентифициране, измерване и контрол на общите рискове в Банката се осъществява от функцията по управление риска, която работи в тясно сътрудничество с останалите дирекции и органи и предоставя на Управителния съвет и Надзорния съвет цялостен преглед на основните рискове. Дейностите, свързани с управлението на риска, се отчитат регулярно пред Управителен съвет и Надзорен съвет, които осъществяват контрол върху нивото на риска.

Управлението на специфичните рискове, присъщи за определена дейност, се осъществява основно от оперативните звена на Банката и се контролира от звеното за управление на риска, съгласно вътрешните правила.

В Банката е организиран допълнителен независим и последващ контрол във връзка с управлението на риска от отговорните звена, осъществяван от Дирекция „Вътрешнобанков одит“. Дирекция „Вътрешнобанков одит“ осъществява контрол, проследявайки ефективността на управлението на риска и контролната среда.

Оповестявания във връзка с член 10 от Директива 2004/25/ЕО

Извънредното общо събрание на акционерите на Общинска банка АД (предприятието майка), проведено на 15.11.2022, взе решение капиталът на банката да бъде увеличен от 69,362,810 лева на 89,362,810 лева, чрез издаване на 2,000,000 броя безналични акции с право на глас с номинална стойност 10 лева и обща номинална и емисионна стойност 20,000,000 лева, под условие, че новоиздадените акции бъдат закупени от акционера „Новито Опортюнитис Фонд“ АГмвК (Novito Opportunities Fund AGmVК). Увеличението на капитала е вписано в търговския регистър на 04.01.2023 и на 25.01.2023 е получено разрешение от БНБ за включването му в базовия собствен капитал от първи ред.

Към 31.12.2023 мажоритарният собственик Новито Опортюнитис Фонд АГмвК притежава 8,624,316 броя акции, които представляват 96.51% от акционерния капитал на Общинска банка АД.

Групата няма издадени ценни книжа със специални права на контрол. Акционерните участия в Общинска банка АД нямат ограничения върху правата на глас. Съгласно изискванията на устава на банката, решенията на общото събрание се приемат с мнозинство от представения капитал, а решенията във връзка с чл. 221, т.1, т.2 и т.3 от Търговският закон се изисква мнозинство от 2/3 от представения капитал.

Политика на многообразие, прилагана по отношение на членовете на ръководния орган

На основание изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения на членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, в Банката е приета и утвърдена Политика за насърчаване на многообразието в рамките на ръководния орган.

Надзорният съвет, изпълняващ функциите на Комитет за подбор на Банката, приема конкретни мерки за покриване на изисквания за многообразие на състава на УС и НС (изискване за целево ниво на представителство по пол, възраст, образование и професионален опит). С политиката за многообразието на Банката се цели: утвърждаване на аспектите на многообразието като определящи критерии при разработване на политиката и определяне на целево ниво от Надзорния съвет на Банката; постигане на оптимално съчетание на личностни качества и многообразие между членовете на Управителния съвет, изпълнителните директори и членовете на Надзорния съвет на Банката; увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на Управителния и Надзорния съвети, до достигане на определеното целево ниво, така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол, при условие на достатъчно кандидатури на представители на различните полове, като е предвиден конкретен целеви диапазон и индикативен срок за постигането му; прилагане на балансиран подход за постигане на многообразие в съставите, както и по отношение на критериите за заемане на съответната длъжност; създаване на възможност за вземане на качествени и ефективни решения от членовете на съветите и осигуряване на гаранции, че решенията на ръководния орган не се влияят от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на Банката.

Политиката за многообразието включва най-малко следните аспекти на многообразието:

1. Наличие на разнообразни и приложими за съответната длъжност звания и умения, образование и професионален опит, включително в сферата на банковото дело и предоставянето на финансови услуги, стратегическо планиране, финанси, управление на риска, бизнес и икономика, корпоративни финанси, човешки ресурси, кредитиране и в сферата на информационните технологии;
2. Наличие на разнообразен и приложим достатъчен опит в национална и/или международна финансова институция;
3. Наличие на разнообразни и приложими подходящи квалификации за изпълнение на функциите на отделните членове на Управителния съвет и/или на Изпълнителни директори;
4. Поддържане на балансирано съотношение на половете в състава на Управителния и Надзорния съвет на Банката и Изпълнителните директори на Банката, така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол, при условие на достатъчно кандидатури на представители на различните полове;
5. Еднакво третиране и възможности за персонала от различни полове;
6. Осигуряване на разнообразие на възрастовите групи в състава на Управителния съвет, Изпълнителните директори и Надзорния съвет на Банката;
7. Прилагане на други разнообразни качествени изисквания към членовете на Управителния съвет, Изпълнителните директори и Надзорния съвет на Банката.

При извършване на подбора на кандидати за членове в ръководния орган, Надзорният съвет взема предвид определеното целево ниво в средносрочен и дългосрочен план, както и сроковете за неговото изпълнение.

Надзорният съвет извършва мониторинг на процеса по постигане на целевото ниво и сроковете за неговото изпълнение и при необходимост прави предложение за актуализацията им; следи за различните аспекти на изпълнение на политиката за многообразието и спазването на критериите за осигуряване на многообразие на ръководния орган.

В рамките на извършване на годишния преглед на настоящата политика, Управителният и Надзорният съвети извършват преглед на Политиката за многообразието.

За да се улесни избора на достатъчно многообразна група от кандидати за длъжности в ръководния орган, Групата прилага политика по отношение на многообразието за персонала, включваща аспекти на кариерно планиране и мерки за гарантиране на еднакво третиране и възможности за персонала от различни полове.

Резултатът от реализацията на Политиката за многообразието е създаване на предпоставки за вземане на качествени и ефективни решения от Управителния съвет и/или Изпълнителните директори и осигуряване на гаранции, че решенията на Управителния съвет не се влияят от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на Банката, както и поддържане на балансирано съотношение на половете в състава на Управителния съвет, така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол.

14.05.2024 г.

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Нефинансова декларация на консолидирана основа

В изпълнение на изискванията на Директива 2014/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, на Раздел III от Закона за счетоводството и принципите, препоръчани от Европейската комисия при изготвяне на нефинансова декларация в съдържанието на Годишния консолидиран доклад за дейността на Групата на Общинска банка АД за 2023 година е включено необходимото съдържание и обхват на информацията и анализ по чл. 48, ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството в Нефинансовата декларация, както следва:

Информация за Групата относно разбиране на развитието, резултатите, състоянието на Групата и въздействието на нейната дейност, отнасяща се като минимум до екологичните и социалните въпроси и въпросите, свързани със служителите, зачитането на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите. Описание на политиките, следвани от Групата по отношение на тези въпроси, включително извършените процеси на надлежна проверка; резултата от тези политиките; основните рискове, свързани с тези въпросите и имащи отношение към дейностите на Групата, включително, когато е приложимо и пропорционално, нейните стопански отношения, продукти или услуги, които има вероятност да предизвикат неблагоприятни въздействия в тези области, и начина, по който Групата управлява тези рискове.

Информация относно развитието, резултатите и състоянието на Групата на Банката е оповестена в детайли в Раздел „Преглед на дейността на консолидирана основа“ от годишния консолидиран доклад за дейността.

Екология, социална отговорност и служители

Групата на Общинска банка АД е социално отговорна и последователно развива и внедрява практиките за устойчив бизнес и опазване на околната среда.

Групата на Банката информира служителите си и прилага мерки за екологична работна среда в своите поделения. В офисите на Групата се внедряват енергоспестяващи уреди, приоритети са разделното събиране на отпадъците и използване на тонер касети за рециклиране. Групата използва оборудване за автоматично регулиране на топлоподаването в неработните часове. Внедрена е система за електронен документооборот, която съществено намалява използването на разпечатани документи. Реализиран е електронен портал за самообслужване - електронна информационна система за фишове и отпуски, която всеки служител може да ползва онлайн и допълнително ограничава използването на хартия и тонер.

Групата води социално отговорна политика като подкрепя значими обществени каузи, социални, културни и образователни инициативи. Банката продължава мисията си за подпомагане развитието на регионите, подкрепяйки редица общини на територията на България.

В след-епидемичната обстановка Групата използва натрупания опит от последните години, за да реорганизира дейностите си по обслужване на клиенти и управление на вътрешни процеси, съгласно мерките и изискванията за защита здравето на своите клиенти и служители. Допълнително, в помещения на компанията са инсталирани уреди за пречистване на въздуха, което подобрява работна среда и защитава клиентите и служителите ни.

Групата провежда онлайн проекти и дистанционни квалификационни форми за развитие и мотивиране на служителите, чрез повишаване на оперативната ефективност на работните процеси и надграждане на експертните компетенции.

Общинска банка финализира проекта за интегриране и мигриране към нова банкова информационна система – FlexCube, което считаме, че ще доведе до оптимизация на редица процеси и практики за изграждане на устойчив бизнес и намаляване на въглеродния отпечатък на компанията.

Групата на Общинска банка АД прилага Политика по приемственост, която осигурява развитие и запазване в дългосрочен план на добрите практики в компанията. Политиката за възнагражденията осигурява разумно и ефективно управление, избягвайки рискове и гарантира привличането, задържането и мотивирането на служителите на банката, които да работят за постигане целите на институцията. Политиката е обвързана с изискванията на Наредба 4 на БНБ и насоките на Европейския банков орган и отговаря на всички нормативни изисквания за възнагражденията и тяхното разпределение.

Като социално отговорна към обществото и природата институция, Групата следва целта си за утвърждаване на позицията като подкрепяща инициативи в сферата на „зелената икономика“ и устойчиво развитие, предлагаща на клиентите качествени и надеждни финансови услуги.

Акцент в кредитната политика са проекти за развитие на зелената икономика, финансиране на бизнес начинания, свързани с енергоспестяване и възобновяеми енергийни източници, проекти в сферата на енергийната ефективност и опазване на околната среда.

Групата на Банката работи с множество образователни институции - училища и детски градини, и социални домове, за които се стреми ежедневно да подобрява и осигурява максимално качество и достъпност на ползваните от тях финансови продукти и услуги.

Подобряването на общественото здраве е непрекъснат приоритет на обществото, държавата и в световен мащаб. В тази връзка Банката активно участва и печели поръчки, свързани с осигуряване на цялостно банково обслужване и финансиране на болници и лечебни заведения, посредством предоставяне на финансов ресурс, осигуряване на пос-терминали и банкомати на подходящи и удобни локации, предоставяне на преференциални и конкурентни ценови нива на финансовите продукти и услуги.

Общинска банка АД следва целта си за утвърждаване на позицията ѝ като подкрепяща инициативи в сферата на „зелената икономика“ и устойчиво развитие. Банката подкрепя компаниите в тази сфера, като в процеса на финансиране на този вид проекти, използва и допълнителни инструменти за подобряване на структурата на обезпеченост на кредитните сделки чрез сътрудничеството си с Национален гаранционен фонд.

Банката активно предлага финансиране на бизнес клиенти, инвестиращи в изграждането на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия от възобновяемите енергийни източници за собствено потребление и продажба. Слънце, вода, земя – това са ресурси, които имаме винаги на разположение и тяхното най-добро оползотворяване щади околната среда и гарантира ниски разходи за потребителите.

Също така подкрепя общини при реализацията на проекти, свързани с изграждането на соларни паркове за производство на ел. енергия (за собствено потребление и продажба) от възобновяемите енергийни източници.

Предоставяме инвестиционни кредити за изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии).

Общинска банка АД подкрепя компании в областта на транспорта, които инвестират средства в закупуване и използване на екологични превозни средства и извършват дейността си в съответствие с политиките за намаляване на въглеродния отпечатък.

В подкрепа на бизнеса и клиентите към екологично развитие Банката активно подкрепя компании (вкл. организации по оползотворяване), които се занимават със събиране, преработка и рециклиране на отпадъци от черни и цветни метали, излезли от употреба опаковки МПС, опаковки, батерии, акумулатори и др. В тази връзка Банката работи с множество клиенти, извършващи тази дейност, като освен с осигуряване на качествено пълно банково обслужване ги подкрепя и посредством издаване на банкови гаранции по тяхно нареждане, в полза на Министерството на околната среда и водите във връзка с ангажиментите им, в съответствие със Закона за управление на отпадъците.

Банката активно участва в подобряване на градската среда на територията на различни общини в страната, като предоставя финансиране и други услуги на специализирани дружества грижени се сметоизвозване, съхранение и компостиране на битови отпадъци. С оказаната подкрепа, се осъществява устойчиво развитие за насърчаване на разделно събиране на отпадъци, което в дългосрочен план намалява натрупването на отпадъци в сметища и разпиляването им в природата, запазва ресурсите, защитава природата и помага за решаването на климатичните проблеми. При осъществяване на своята дейност Общинска банка АД се придържа към принципи, свързани със зачитане на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите.

Ръководният орган на Групата е разработил, приел, спазва и насърчава високи етични и професионални стандарти насочени към зачитане правата на човека, недискриминация, неутралност спрямо пола. В Групата на Общинска банка АД има ясни и документирани политики и правила как се изпълняват тези стандарти. Надзорният орган извършва периодичен преглед на тяхното изпълнение и гарантира тяхното точно и почтено прилагане.

Ръководният орган на Групата е разработил, приел, спазва и насърчава високи етични и професионални стандарти насочени към избягване и управление конфликти на интереси, борба с корупция и подкупи. Политиките и правилата определят принципите и предоставят примери за приемливо и неприемливо поведение, на служителите се напомня, че всички дейности на институцията следва да се извършват в съответствие с приложимото законодателство и с корпоративните ценности на институцията. Също така служителите са осведомени за възможните външни и вътрешни дисциплинарни мерки, правни действия и санкции, които могат да бъдат приложени при некоректно и неприемливо поведение. На служителите е предоставена и гарантирана възможност за подаване на сигнали в случаите на съмнения за извършвано/извършено нарушение от друг служител, включително и от член на висшето ръководство, като е гарантирана анонимност на служителя.

В Групата са приети и се прилагат ефективни политики с цел установяване, оценка, управление и редуциране или предотвратяване на настоящи и потенциални

конфликти на интереси на нивото на институцията. Приети са и се прилагат адекватни мерки за редуциране конфликтите на интереси, които биха могли да засегнат по неблагоприятен начин интересите на клиентите.

Описание на бизнес модела на Групата

Раздел „Преглед на дейността на консолидирана основа“ представя описание на прилагания бизнес модел.

Нефинансови ключови показатели за резултата от дейността на Групата, имащи отношение към конкретната стопанска дейност

Раздел „Екология, социална отговорност и служители“ от доклада за дейността на Групата и раздел „Управленска структура“ от Консолидираната декларация за корпоративно управление представят ключовите нефинансови показатели за резултата от дейността на Групата.

Оповестявания във връзка с Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 по отношение на екологично устойчивите икономически дейности

Групата на Общинска банка АД в дейността си се ангажира с важното обществено значение на грижите за околната среда и мерките за ограничаване на климатичните рискове, които са застъпени в управлението на риска в институциите. Групата реализира екологично устойчиви финансови дейности чрез предоставяне на кредити, които са съобразени с целите на „зеленото“ кредитиране. Групата подкрепя клиентите си в прехода им към екологично устойчива дейност

В продължение на Глобалната рамка и целите за устойчиво развитие на Парижкото споразумение през юни 2020 е приет Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088. Регламентът представя таксономията на икономическите дейности по отношение на тяхната екологична устойчивост.

Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 на Комисията² (Регламента) определя съдържанието и представянето на информацията, която трябва да бъде оповестявана за екологично устойчивите икономически дейности, и дава методиката за изпълнение на това задължение за оповестяване. От 01.01.2022 кредитните институции оповестяват информацията по чл. 10, параграф 3, от 01.01.2024 се оповестяват Ключови показатели за резултатите по устойчивото развитие – съотношение на еко съобразни активи според техническите критерии за проверка.

Отношението на еко съобразните активи показва дела на еко съобразните активи спрямо общата стойност на активите, като за целта се представя информация по Приложение V и Приложение VI на Регламента. Обобщените изисквания към еко съобразните активи са:

² От 6 юли 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на съдържанието и представянето на информацията, която трябва да бъде оповестявана от предприятията, обхванати от член 19а или 29а от Директива 2013/34/ЕС, по отношение на екологично устойчивите икономически дейности, и чрез определяне на методиката за изпълнение на това задължение за оповестяване

Приложение 2 към Годишния консолидиран доклад за дейността за 2023 година:
Нефинансова декларация

- да отговарят на условията за финансиране на допустими за таксономията икономически дейности на предприятията, а към домакинства за заеми, които допринасят за съответните екологични цели.
- Експозициите към предприятия, които не са задължени да публикуват нефинансова информация по член 19а или 29а от Директива 2013/34/ЕС относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия, се изключват от числителя на ключовите показатели за резултатите на финансовите предприятия (член 7).

Групата направи преглед на клиентите и активите си към 31.12.2023 в изпълнение на посочените изисквания в Регламента за оповестяване от страна на финансовите институции в т.ч. по правилата, дефинирани в чл. 7 и чл. 8. Бяха обследвани експозициите на Групата дали са допустими или недопустими по таксономията за икономически дейности за екологична устойчивост съобразно изискванията на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета, както и по отношение на задължението на предприятията, към които Банката има експозиция, за публикуване на нефинансова информация. От направения преглед с наличните данни за експозициите и предвид регламентирания срок за оповестяване от предприятията установихме, че в Групата на Общинска банка АД към 31.12.2023 няма активи, които изпълняват всички критерии за екосъобразност по смисъла на цитираните регулации.

В заключение оповестените екосъобразни активи на Групата към 31.12.2023 са нула.

Консолидираният годишен доклад за дейността на Групата заедно с Нефинансовата декларация са достъпни в срок до 30 септември на следващата година на интернет страницата www.municipalbank.bg.

14.05.2024 г.

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Общинска банка АД
гр. София 1000, ул. Врабча №6

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Общинска банка АД („Банката майка“) и нейното дъщерно дружество („Групата“), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и консолидиран отчет за печалбата или загубата, консолидиран отчет за другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи съществена информация относно счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2023 г., нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС), и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на предоставени кредити и вземания от клиенти	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Предоставените кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2023 г. формират 24% от активите на Групата с нетна балансова стойност от 577,260 хил. лв., състояща се от брутна балансова стойност от 585,296 хил. лв. и натрупана обезценка от 8,036 хил. лв.</p> <p>Групата прилага модели за обезценка, базирани на очакваните кредитни загуби в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти.</p>	<p>Ние анализирахме съответствието на моделите определяне на очакваните кредитни загуби на Групата с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. По време на нашия съвместен одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проучващи запитвания и получаване на разбиране за процесите, политиките и използваните критерии и модели, прилагани от Групата за класификация и последващо отчитане на предоставените кредити и вземания от клиенти и проверка за съответствието на тези критерии с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти;

Обезценка на предоставени кредити и вземания от клиенти	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценката на очакваните кредитни загуби от обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти изисква от ръководството на Групата да прилага значително ниво на преценки при прилагането на счетоводни приблизителни оценки в следните области:</p> <ul style="list-style-type: none"> - класифицирането на експозициите по фази на обезценка и идентифициране на експозиции с влошаване на кредитното качество; - допусканията, включени в рисковите параметри на моделите за определяне на очакваните кредитни загуби, с входящи данни, получени от вътрешни и външни източници; - включените фактори и очаквани сценарии, повлияни от широкия обхват на съществуващи и потенциални последици от негативно макроикономическо развитие, които могат да окажат ефект върху очакваните кредитни загуби. <p>Използваните модели се базират на вероятността от неизпълнение и очакваната загуба при неизпълнение. Входящите данни за моделите, методите за изчисление и тяхното прилагане зависят от преценките на ръководството на Групата.</p> <p>Ние идентифицирахме определянето на обезценката на предоставените кредити и вземания от клиенти на Групата като ключов одиторски въпрос, поради следните фактори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стойността и момента на признаване на обезценките по предоставените кредити и вземания от клиенти; - високата степен на несигурност на счетоводните приблизителни оценки, свързани с прилаганите модели за калкулация за измерване на очакваните кредитни загуби. <p>Приложения 3.10, 4.2 и 21 към консолидирания финансов отчет представят оповестяванията относно преценките и допусканията на ръководството на Групата при формирането на очакваните кредитни загуби от обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти на Групата за 2023 г.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - преглед и оценка на политиките и процедурите, разработени от Групата за моделите за изчисляване на очакваните кредитни загуби по предоставените кредити и вземания от клиенти; - процедури за проверка доколко контролите, свързани с мониторинга върху предоставените кредити, са изградени и въведени от Групата, както и оценка на оперативната им ефективност; - проверка и оценка на процесите за класификация на кредитите и определянето на необходима обезценка на колективна база, включително промените в тях, свързани с изменението на нормативните регулации; - проверка на извадков принцип на конкретни кредити и вземания от кредитния портфейл и тестове на детайлите като част от процедурите по същество относно класификацията и стойността на предоставените кредити и вземания от клиенти; - анализ на финансовото състояние на кредитополучателите и проучване дали са налице отклонения при спазване на договорните условия, като се взимат предвид влиянието на макроикономическите условия върху съответните индустрии, оценката на активите, предоставени като обезпечение и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите и вземанията, проверени на извадков принцип; - по отношение на експозициите, обезценявани на колективна основа, ние приложихме професионална преценка, за да анализираме и оценим ключовите допускания, използвани при прилагането на моделите за очакваните кредитни загуби и калкулиране на обезценки за предоставените кредити и вземания от клиенти, и влиянието на макроикономическите показатели и използваните сценарии; - анализ на извадков принцип: надеждността и навременността на оценката на кредитното качество на кредитополучателите; взехме предвид влиянието на икономическите условия, оценката на активите, предоставени като обезпечение, и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите и вземанията от клиенти; извършихме оценка на изчислените обезценки чрез анализ на основните допускания; - изготвихме оценка на адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет, включително на оповестяванията на основните предположения и преценки, свързани с изискванията на МСФО 9 за класификация и обезценка на финансови активи и изложеността на Групата на кредитен риск.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. консолидирана декларация за корпоративно управление и консолидирана нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството и други приложими законови изисквания, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността и, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност,

отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне;
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за ръководството, надзора и извършването на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет;
- (б) консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в консолидирания доклад за дейността;
- (г) в консолидирания декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация;
- (д) консолидиранията нефинансова декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД и РСМ БГ ООД са назначени за задължителни съвместни одитори на консолидирания финансов отчет на Общинска банка АД за годината, завършила на 31 декември 2023 г., от Общото събрание на акционерите, проведено на 01 юни 2023 г., за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършила на 31 декември 2023 г., на Групата представлява шеста поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Грант Торнтон ООД, и шеста поредна година за РСМ БГ ООД.
- В подкрепа на съвместното одиторско мнение ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на съвместните одитори и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас съвместно одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката майка, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Общинска банка АД и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в консолидирания доклад за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата.

14 май 2024 г.
гр. София, България

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
бул. Черни връх № 26
София, България

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Таня Коточева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Управител
ул. проф. Фритъоф Хансен № 9,
София, България

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	6	55,383	22,441
Други приходи от лихви	6	829	353
Разходи за лихви	6	(3,195)	(4,827)
Нетен доход от лихви		53,017	17,967
Приходи от дивиденди		215	233
Приходи от такси и комисиони	7	18,389	18,785
Разходи за такси и комисиони	7	(3,827)	(3,276)
Нетен доход от такси и комисиони		14,562	15,509
Нетни печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	8	4,081	1,741
Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата	9	-	44
Нетна печалба от валутна преоценка		538	165
Печалба от продажба на нетекущи активи		126	336
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	26	(682)	1,509
Други оперативни приходи	10	1,156	1,186
Други оперативни разходи	11	(493)	(751)
НЕТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД		72,520	37,939
Начислени обезценки на финансови активи	12	(3,938)	(401)
Резинтегрирани/(начислени) провизии по кредитни ангажименти	13	95	(133)
Административни разходи	14	(34,932)	(29,004)
Разходи за амортизация	25, 26, 27, 28	(2,957)	(2,854)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЦИ		30,788	5,547
Разходи за данък върху дохода	15	(3,435)	(27)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		27,353	5,520

Неделчо Неделчев
 Изпълнителен директор
 Дата: 14.05.2024 г.

Общинска Банка АД
 София

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Мариета Вачева
 Главен счетоводител

Одиторски доклад от дата 14.05.2024 г.

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Антонолов
 Управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Приложенията от чл. 42 са неделима част от този консолидиран финансов отчет

д-р Тая Коточева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
 Управител

ПСМ БГ ООД, одиторско дружество

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

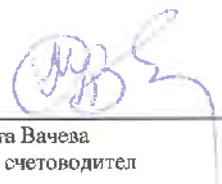
	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		27,353	5,520
ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба</i>			
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталовите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	18	1,390	1,744
Нетна промяна в справедливата стойност на имотите за дейността		651	770
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	13.3	6	(13)
Изменение в отсрочените данъци, свързано с компонентите на другия всеобхватен доход, които не могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		(65)	(77)
<i>Общо компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба</i>		<i>1,982</i>	<i>2,424</i>
Общо друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		1,982	2,424
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		29,335	7,944

Неделчо Неделчев
 Изпълнителен директор
 Дата: 14.05.2024 г.

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Марията Вачева
 Главен счетоводител

Одиторски доклад от дата 14.05.2024 г.:

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

г-р Тания Коточева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
 Управител
 РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията от 1 до 42 са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

	Приложение	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
АКТИВИ			
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	16	1,097,396	1,039,835
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	17	11,864	12,708
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	18	12,544	11,322
Вземания от банки и други финансови институции	19	176,759	115,607
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	20	5,006	-
Предоставени кредити и вземания от клиенти	21	577,260	487,518
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	22	386,121	393,052
Текущи данъчни активи		-	370
Други активи	23	16,808	17,812
Активи, придобити от обезпечения	24	13,509	13,043
Имоти и оборудване	25	40,703	37,013
Инвестиционни имоти	26	21,381	22,063
Нематериални активи	27	3,810	1,191
Активи с право на ползване	28	4,616	4,232
ОБЩО АКТИВИ		2,367,777	2,155,766
ПАСИВИ			
Депозити от други клиенти	29	2,118,808	1,949,612
Получени заеми от банки	30	35,321	24,076
Облигационен заем	31	21,081	21,081
Получени заеми от клиенти	32	8,796	6,293
Задължения по лизингови договори	28.2	4,772	4,336
Провизии	13	844	945
Други пасиви	33	5,924	27,417
Текущи данъчни пасиви	34.2	441	10
Отсрочени данъчни пасиви	34.2	962	873
ОБЩО ПАСИВИ		2,196,949	2,034,643
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал	35.1	89,362	69,362
Законови резерви	35.2	44,632	44,549
Други резерви	35.3	16,937	14,955
Неразпределена печалба/(непокрита загуба)		19,897	(7,743)
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		170,828	121,123
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		2,367,777	2,155,766

Неделчо Неделчев
 Изпълнителен директор
 Дата: 14.05.2024 г.

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Мариета Вачева
 Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 14.05.2024 г.:

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

д-р Ганя Коточева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
 Управител

Владислав Михайлов
 Управител

Приложенията от № 41 са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

	Акционерен капитал	Законови резерви	Други резерви	Неразпределена печалба/ (Непокрита загуба)	Общо
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2022	69,362	44,394	12,602	(13,177)	113,181
Печалба за годината	-	-	-	5,520	5,520
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	-	-	2,424	-	2,424
Общо всеобхватен доход	-	-	2,424	5,520	7,944
Увеличение на законовите резерви	-	155	-	(155)	-
Отписани резерви на ДМА	-	-	(69)	69	-
Други движения	-	-	(2)	-	(2)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	69,362	44,549	14,955	(7,743)	121,123
Печалба за годината	-	-	-	27,353	27,353
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	-	-	1,982	-	1,982
Общо всеобхватен доход	-	-	1,982	27,353	29,335
Увеличение на акционерния капитал	20,000	-	-	-	20,000
Общо сделки със собственици	20,000	-	-	-	20,000
Увеличение на законовите резерви	-	83	-	(83)	-
Други движения	-	-	-	370	370
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	89,362	44,632	16,937	19,897	170,828

Неделчо Неделчев
 Изпълнителен директор
 Дата: 14.05.2024 г.

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Мариета Вачева
 Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 14.05.2024 г.:

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Мария Апостолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

г-р Тая Котчева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
 Управител
 РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Предложението от 1 до 42 са недоволни част от този консолидиран финансов отчет

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако е посочено друго.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ			
Печалба преди данъци		30,788	5,547
Корекции за равниене на резултата преди данъци с нетните парични потоци от оперативна дейност:			
Амортизация	25, 26, 27, 28	2,957	2,856
Нетен ефект от обезценка на финансови активи	12	3,938	401
Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата	9	-	(44)
Провизии за кредитни ангажименти	13	(95)	133
Нетен доход от лихви	6	(53,017)	(17,967)
Приходи от дивиденди		(215)	(233)
Печалба/(загуба) от продажби на ценни книжа	8	-	(4)
Печалба от валутна търговия	8	(3,819)	(2,493)
Нетна нерезализирана печалба от валутна преоценка на активи		(262)	(311)
Нетна нерезализирана загуба от оценка по справедлива стойност на ценни книжа		164	756
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	26	682	(1,509)
		(18,879)	(12,868)
(Увеличение)/намаление на предоставени депозити в банки		(5,031)	363
(Увеличение) на кредитите и вземанията от клиенти		(82,734)	(185,945)
Намаление/(увеличение) на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, нетно от рекласификации		4,931	(7,077)
Намаление на други активи, включително активи, придобити от обезпечения		523	51
(Намаление) на депозитите от кредитни институции		-	(985)
Увеличение на депозитите от други клиенти, различни от кредитни институции		169,313	145,682
Намаление на провизиите		-	(129)
Увеличение на отсрочени данъци на друг всеобхватен доход	34.2	65	74
(Намаление)/увеличение на други пасиви		(1,426)	2,380
Получени лихви		44,466	20,357
(Платени) лихви		(603)	(4,296)
Получени дивиденди		215	233
(Платени) данъци върху печалбата		(2,240)	(387)
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ		108,600	(42,547)

Неделчо Неделчев
 Изпълнителен директор
 Дата: 14.05.2024 г.

Борислав Чинков
 Изпълнителен директор

Мариета Вачева
 Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 14.05.2024 г.:
 Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Мариан Анастолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Таня Котчева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
 Управител
 РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията от 1 до 12 са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Приложе- ние	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ			
Парични плащания за придобиване на материални активи		(4,240)	(915)
Парични плащания за придобиване на нематериални активи		(3,032)	(179)
Парични постъпления от продажба на материални активи		-	413
Парични постъпления от продажба на инвестиционни имоти		-	25
Парични плащания за придобиване на инвестиции, оценявани по амортизирана стойност		(76,801)	(124,391)
Предоставени заеми на банки		(11,000)	(34,000)
Постъпления от падежирани и продадени финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		84,384	73,259
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		(10,689)	(85,788)
ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ			
Плащания по лизингови договори	38	(1,584)	(1,389)
Постъпления за увеличение на акционерния капитал	33	-	20,000
Емитиране на облигационен заем	38	-	20,702
Получени заеми от банки	38	11,000	24,000
Получени заеми от други клиенти	38	2,500	6,237
Плащания на лихви от финансова дейност		(2,300)	-
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ		9,616	69,550
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти		107,527	(58,785)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		1,120,684	1,179,469
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА	37	1,228,211	1,120,684
Оперативни парични потоци, свързани с лихви и такси			
		Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Постъпления от лихви		53,712	20,357
Плащания за лихви		(2,903)	(4,269)
Постъпления от комисионни		18,389	18,228
Плащания за комисионни		(3,827)	(3,276)

Неделчо Неделчев
 Изпълнителен директор
 Дата: 14.05.2024 г.

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Мариета Вачева
 Главен счетоводител

Счетоводски доклад от дата 14.05.2024 г.:

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

д-р Бяна Коточева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Владислав Михайлов
 Управител
 РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията от 1 до 42 са неотделна част от този консолидиран финансов отчет.

1. Обща информация и предмет на дейност

Общинска банка АД (Банката, Банката майка) е акционерно дружество, регистрирано през април 1996 г. с ЕИК 121086224 и адрес на управление ул. „Врабча“ № 6, София 1000, България.

Банката майка е получила пълен лиценз от Българска народна банка (БНБ) за извършване на всички видове банкови сделки в страната и чужбина, а именно: привличане на влогове в национална и чуждестранна валута, предоставяне на кредити в национална и чуждестранна валута, извършване на сделки с чуждестранни платежни средства и с благородни метали, сделки с ценни книжа и други сделки и банкови операции разрешени от Закона за кредитните институции.

Към 31 декември 2023 г. Банката майка осъществява дейността си чрез Централно управление и 46 филиала и офиса.

Общото събрание на акционерите взема решение за увеличение на регистрирания капитал на 15 ноември 2022 г. за увеличение на капитала на Банката майка, като основният акционер Новито Опортюнитис Фонд АГмвК превежда средствата за закупуването им през месец декември 2022 г. На 4 януари 2023 г. в ТРРЮЛНЦ е вписано увеличение на акционерния капитал с 2,000,000 броя обикновени, поименни, безналични, с право на глас акции с номинал от 10 лв. на Общинска банка АД. На 25 януари 2023 г. БНБ дава разрешение новите акции да бъдат включени в базовия собствен капитал от първи ред. Така мажоритарен акционер в Банката Новито Опортюнитис Фонд АГмвК (Novito Opportunities Fund SICAV) притежава 8,624,316 броя акции с номинал от 10 лв., които са 96.51 % от акциите на Общинска банка АД. Крайното управляващо дружество на фонда е CAIAC Fund Management AG.

На 7 юни 2023 г. в Търговския регистър е извършено вписване на промяна в състава на Управителния съвет на Общинска банка АД. Заличен е като член на Управителния съвет Тодор Ванев. За нов член на Управителния съвет е вписан Станислав Божков.

Финансовата година на Групата приключва на 31 декември.

2. База за изготвяне на финансовите отчети и изявления за съответствие

2.1. Изявление за съответствие с МСФО, приети от ЕС

Финансовият отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Настоящият финансов отчет е консолидиран и е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

2.2. База за изготвяне

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен съгласно метода на справедливата стойност за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и всички деривативни договори. Земите и

сградите, използвани в дейността на Групата, са представени по преоценена стойност. Всички останали активи и пасиви са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

2.3. Макроикономическа рамка

Икономическата среда през последните няколко години преминава през мащабни промени. Световната икономика беше засегната от две големи кризи – пандемията Ковид 19 и войната в Украйна. Военните конфликти в Близкия Изток периодично се активизират и допринасят за икономическата нестабилност и непредвидимост. Дългогодишната политика на отрицателни лихви беше прекратена в средата на 2022 в отговор на високата инфлация, а покачването на основните лихвени проценти от ЕЦБ продължи и през 2023.

Реалната икономика и финансовата система са в процес на трансформация като глобалната търговия и икономическата активност отслабват след бързото възстановяване от пандемията. Инфлацията в Европейския съюз (ЕС) бързо спадна и на годишна база в края на 2023 е 3.4% и 2.9% в Еврозоната (10.4% и 9.2% за 2022). Същевременно БВП на ЕС през последните две тримесечия е с нулев растеж спрямо предходно тримесечие, а няколко държави, в т.ч. Германия, отчитат свиване на годишна база. Инфлационните процеси затихват с налагането на рестриктивна парична политика и успокояване на пазарите на енергия и суровини. Лихвените проценти на ЕЦБ са без промяна след увеличението през септември 2023 с 0.25 п.п. От страна на бизнеса и анализатори има очакване за скорошно понижаване, предвид успокояването на инфлацията и вероятността икономиката да навлезе в рецесия. Все още няма достатъчно сигнали да приемем, че промяна е възможна през първото полугодие.

Икономическото представяне на държавите от ЕС е разнопосочно – от една страна са по-добрите данни за държавите от Южна Европа, където бумът на туризма има осезаем положителен ефект и са с по-слаба чувствителност към спада на промишленото производство и цените на газа, а на другия полюс е Германия, която е силно засегната от цените на енергията след санкциите срещу Русия и от забавения ръст спрямо предходни година на китайската икономика, един от важните ѝ търговски партньори.

В България икономиката започна да се забавя от средата на 2022, но растежът през 2023 остава положителен и е по-висок от прогнозния 0.4%. По предварителни данни на НСИ реалното увеличение на БВП на годишна база е 1.8% (за 2022 е 3.9%). Влошените перспективи пред основните ни търговски партньори в ЕС отслабиха външното търсене през последните месеци. Вътрешното търсене се задвижва от инвестиционната активност и частното потребление при растящи доходи.

Прогнозира се забавяне на годишната инфлация (ХИПЦ) в края на 2024 до 3.1%, макар в краткосрочен план да преобладават проинфлационните фактори като силното търсене на вътрешния пазар, ниска склонност към спестяване и покачване на разходите за труд. В световен мащаб цените на храните и енергията има тенденция да спаднат, което ще облекчи ценовия натиск и в България.

Безработицата в България през последните три години е на ниско равнище, като броят на заетите е почти без промяна с високо търсене на работна сила. Затегнатият пазар на труда води до продължително растяща средна работна заплата в подкрепа на потреблението, но през следващите години темповете ще спадат. Трудовите възнаграждения и цените у нас следват дългосрочна тенденция към достигане на средните нива в ЕС.

Дългосрочният кредитен рейтинг на България от агенция S&P Global Ratings се запази BBB, потвърден през ноември 2023. Перспективата е променена на положителна от действията по присъединяване към Еврозоната.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на неяснотите относно ефекта на наложените санкции и ограничения Групата е извършила преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск или риск от контрагента във връзка с тези събития.

Тъй като ситуацията е изключително динамична Ръководството на Групата се въздържа от конкретни и категорични оценки на влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността ѝ през 2024 г. по отношение на общите ефект върху националната икономика, инфлационните процеси, цените на енергийните ресурси, разходите на домакинствата и влиянията на нарушените елементи на веригата на доставка, но счита, че е възможно да има негативно влияние. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовите стойности на активите на Групата, които в консолидирания финансов отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на Ръководството и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

2.4. Прилагане на принципа за действащо предприятие

Към датата на изготвяне на този консолидиран финансов отчет ръководството на Групата е направило оценка на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие на базата на наличната информация в обозримо бъдеще. След направените проучвания Управителния съвет има разумни очаквания, че Групата разполага с достатъчно ресурси, за да продължи да функционира в обозримо бъдеще. Съответно то продължава да приема принципа на действащо предприятие при изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет.

3. Съществена информация за счетоводната политика

3.1. Общи положения

Българският лев е функционалната валута и валутата на представяне в настоящия консолидиран финансов отчет. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.), включително сравнителната информация за 2022 г., освен ако не е посочено друго

Най-значимата информация за счетоводните политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, е представена по-долу.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

3.2. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Банката майка и нейните дъщерни дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”. Финансовите отчети на дъщерните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на Банката майка и при прилагане на единна счетоводна политика. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен.

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на Банката майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. Нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба.

Дяловете на съдружници – трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на Банката майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за печалбата или загубата, в консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) – трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

Дружествата, които са консолидирани във финансовия отчет на Групата към 31.12.2023 и 31.12.2022, са:

Име на Дружеството	31.12.2023	31.12.2022	Метод на консолидация
	(%) собственост	(%) собственост	
УД Общинска банка Асет Мениджмънт ЕАД, вкл. Управляваните от него фондове:	100%	100%	Пълна консолидация
ДФ “Общинска банка – Перспектива”	100%	100%	Пълна консолидация
ДФ “Общинска банка – Балансиран”	100%	100%	Пълна консолидация

3.3. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

3.4. Лихвени приходи и разходи

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, използвайки метода на ефективния лихвен процент и прилагайки принципа на текущото начисляване. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносния инструмент, изчислена на база на ефективния лихвен процент.

Приходите от лихви и разходите за лихви представени в консолидирания отчет за печалбата или загубата включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективния лихвен процент;
- лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата притежава активи, които носят отрицателни лихви. Платените от Групата лихви по тези активи са представени като разходи за лихви и са оповестени в Приложение 6.

3.5. Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена. Таксите и комисионите, които са неделима част от ефективния лихвен доход на финансов актив или пасив, участват в изчисленията на ефективния лихвен процент и се отчитат като лихвени приходи или разходи.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таксите, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент и се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15, включват такси, начислявани за обслужване на заем.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за обслужване на банкови сметки, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Групата получава е определено в различните тарифи на Групата и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

3.6. Нетни печалби/(загуби) от валутна преоценка

Сделките, осъществени в чуждестранна валута, се трансформират в лева по официалните курсове на БНБ за деня на сделката. Всички активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно. В края на годината заключителните обменни курсове на БНБ на по-важните валути към датите на консолидирания отчет за финансовото състояние са следните:

<u>Вид валута</u>	<u>31 декември 2023</u>	<u>31 декември 2022</u>
Щатски долари	1.76998	1.83371
Евро	1.95583	1.95583

От 1999 г. българският лев е фиксиран към еврото, официална валута на Европейския съюз, в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на вземания, и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, са отчетени в консолидирания отчет за печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

3.7. Нетни печалби/(загуби) от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Нетните печалби/(загуби) от финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват печалбите и загубите от продажбата или промяната в справедливата стойност на тези активи, курсовите разлики, произтичащи от преоценката на тези активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, както и нетните печалби от търговия с чуждестранна валута. Допълнителна информация е представена в Приложение 8.

3.8. Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

3.9. Данъци

Данъкът върху печалбата включва текущ разход за данък и изменението в салдото на активите и пасивите по отсрочени данъци. Групата начислява текущи данъци съгласно българските закони, на база на облагаемата печалба за периода, определена в съответствие с правилата, установени от данъчните власти, по силата на които се плащат (възстановяват) данъци.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Задълженията по отсрочени данъци се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни активи. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба/(загуба).

Отсроченият данък се изчислява въз основа на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяната в данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени в друг всеобхватен доход.

3.10. Финансови активи и пасиви

3.10.1. Признаване на финансови активи и пасиви

Групата признава първоначално кредитите и вземанията, привлечените средства и подчинените пасиви на датата, на която възникват. Договори за покупка или продажба на финансови активи, които изискват уреждане на сделките в рамките на обичайното време, установено от пазарните правила, или споразумение се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние на датата на уреждане.

3.10.2. Класификация на финансови активи

Парични средства в брой и по сметка в Централната банка

Паричните средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ включват банкнотите и монетите на каса и средствата на Групата по сметки в БНБ. Те са отчетени в консолидирания отчет за финансовото състояние по амортизирана стойност.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

В тази позиция на консолидирания отчет за финансовото състояние, Групата отчита две подкатегории: финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, които не са класифицирани в категориите финансови активи, оценявани по амортизирана стойност и финансови активи, оценявани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Даден финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните характеристики на паричните му потоци не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва.

В тази категория Групата би класифицирала при първоначалното признаване неотменимо финансов актив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването („счетоводно несъответствие“). Групата не отчита пасиви по справедлива стойност и не прилага опцията на избор за еднократно класифициране на финансови активи, определени по справедлива стойност. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, и при които договорните парични потоци притежават характеристики единствено на

главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се оценяват по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив е стойността, по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дългов инструмент, класифициран като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, се отпише, натрупаните печалби или загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прехвърлят в печалбата или загубата.

Групата е направила неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се рекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

Депозити от банки и други клиенти

Депозитите от банки и други клиенти са финансови инструменти, които се признават първоначално по цена на придобиване. Впоследствие, те се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността им на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка (POCI)

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка (POCI) са финансови активи, които са кредитно обезценени при първоначалното признаване. POCI активите се оценяват по справедлива стойност при първоначалното им признаване, а приходите от лихви се признават впоследствие въз основа на коригирания ефективен лихвен процент. Загуби от обезценка по посочените активи се признават или освобождават до стелента, в която има последваща промяна в очакваните кредитни загуби по актива.

3.10.3. Класификация на финансови пасиви

С цел постигане на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения съгласно чл. 72а-72б от Регламент (ЕС) №575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно изискванията за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012, във връзка с чл. 69а, ал. 11 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП), през 2022 г. Групата е диверсифицирала значително своите финансови пасиви.

Финансовите пасиви на Групата включват депозити от други клиенти, емитирани облигационни заеми, получени заеми от други банки и физически лица, клиенти на Групата, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва. Всички разходи, свързани с лихви, се отчитат в печалбата или загубата, се представят на ред Разходи за лихви в Отчета за печалбата или загубата.

3.10.4. Очаквани кредитни загуби на финансови активи

За целите на прилагане на изискванията на Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 9 Групата е разработила Политика за определяне на обезценки съгласно изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти в „Общинска банка АД“. За целите на измерване на обезценката на финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, Групата е въвела модел на изчисляване на очаквани кредитни загуби (ОЗК). При възприетия модел, обезценки за очаквани кредитни загуби се признават във всеки един момент и се изчисляват към всяка отчетна дата в зависимост от рисковите параметри на експозициите.

Групата използва подхода на трите фази, който отразява кредитното качество на финансовите активи от момента на първоначалното им признаване. За финансовите активи, класифицирани във фаза 1 (при които не се наблюдава значително увеличение на кредитния риск от момента на първоначално признаване или събития на неизпълнение), към всеки отчетен период Групата признава 12-месечните очаквани кредитни загуби. Дванадесет месечните очаквани кредитни загуби са частта от очакваните кредитни загуби, която в резултат на вероятността от настъпване на събития по неизпълнение в следващите 12 месеца след датата на отчета.

Очаквана кредитна загуба за целия срок на финансовия инструмент се признава за: експозиции, при които се наблюдава значително увеличение на кредитния риск и са класифицирани във Фаза 2, кредитно обезценени финансови активи, класифицирани във Фаза 3, и закупени или възникнали обезценени финансови активи (РОСИ).

В съответствие с изискванията на МСФО 9 всички финансови активи, за които е приложим общият модел на обезценка, следва да се категоризират в три фази на кредитен риск. За целите на оценката на очакваните кредитни загуби, в зависимост от разпределението на експозициите по фази, Групата използва различна методология за оценка на стойността на бъдещите очаквани парични потоци по кредитните експозиции. Финансовите активи на Групата, които попадат в обхвата на модела за очаквани кредитни загуби са разпределени във фазите на модела, когато отговарят на следните условия:

- Фаза 1 – финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо датата на първоначалната оценка. Те се характеризират с нисък или приемлив за Групата кредитен риск. При разпределението на експозициите във Фаза 1 не се идентифицират събития, които да са пряко свързани с възможни бъдещи кредитни загуби от тях. Изчислението на очакваната кредитна загуба се основава на базата на 12-месечни кредитни загуби, а не за целия срок на актива.
- Фаза 2 – активи, за които е идентифицирано значително увеличение на кредитния риск от момента на първоначалното признаване, но няма обективни доказателства за настъпили кредитни загуби. Преминаването на експозиция от фаза 1 към фаза 2 се дължи на идентифицираното значително увеличение на кредитния риск в сравнение с момента на възникване на финансовия актив. Обезценката във Фаза 2 се изчислява на колективна основа и се определя въз основа на очакваните загуби за останалия период на всеки един финансов актив от съответния портфейл. Финансовите активи във фаза 2 са такива експозиции, за които

- има поне един количествен индикатор и/или качествен индикатор, който да показва значително увеличение на кредитния риск.
- Фаза 3 – експозиции, за които се очакват или са настъпили събития на загуба, настъпило е неизпълнение, налице е обективно доказателство за кредитна обезценка. Очакването за възстановяване на актива се базира по-скоро на очакванията за постъпления от реализация на приетите от Групата обезпечения, отколкото на парични потоци, реализирани от дейността на кредитополучателя/емитента на актива. Обезценката се изчислява въз основа на очакваните загуби за целия оставащ срок (LT) на кредита. Загубите се оценяват на индивидуална основа (експозиция по експозиция или кредитополучател по кредитополучател). Кредитите във фаза 3 са такива експозиции, за които има поне един количествен индикатор, който показва, че те са необслужвани. Показатели за необслужвани са дни в просрочие – над 90, преструктуриране, статус в неизпълнение, което включва съдебен кредит и несъстоятелност на кредитополучателя/издателя на инструмента, както и начислена обезценка по дадена експозиция.

Закупените или възникнали кредитно обезценени финансови активи (РОСІ) са финансови активи, които са обезценени при първоначалното признаване. Групата определя даден финансов актив като РОСІ, когато е налице едно или няколко събития, които имат значително влияние върху бъдещите парични потоци от този актив (в момента на покупката или възникването). Закупените или възникнали кредитно обезценени (РОСІ) финансови активи не са предмет на разпределение по фази, тъй като тези активи са кредитно обезценени към датата на първоначалното им признаване от Групата и винаги за тях се прилага методологията за очаквани кредитни загуби за целия живот на актива.

Дефиниция за неизпълнение

За да определи риска от неизпълнение, Групата прилага дефиниция за неизпълнение, която е в съответствие с определението на Европейския Банков Орган (ЕБО) за необслужвана експозиция. Счетоводната дефиниция за неизпълнение е в съответствие с тази, използвана за целите на управление на кредитния риск и вътрешното му докладване.

Финансов актив се счита за кредитно обезценен, когато са настъпили едно или повече събития, които имат негативно влияние върху очакваните бъдещи парични потоци по тази експозиция:

- Кредитополучателят изпитва финансови затруднения и е в невъзможност за изплащане на задълженията си без реализация на обезпеченията, независимо от наличието на просрочени суми и дни в просрочие
- Налице е нарушение на договора, като експозицията е категоризирана „в неизпълнение“
- Групата, по икономически или договорни причини, свързани със влошеното финансово състояние на клиента, е предоставила отстъпки, които не би направила при други обстоятелства
- Има вероятност кредитополучателя да изпадне в несъстоятелност.

Значително увеличение на кредитния риск

Групата е определила индикаторът 30 дни в просрочие като свързан със значително увеличение на кредитния риск. За всички финансови инструменти, които са в просрочие между 31 и 90 дни, Групата счита, че е налице значително увеличение на кредитния риск и съответно ги разпределя във Фаза 2.

Мерки по преструктуриране

Отстъпката, дадена на кредитополучател във връзка с влошено финансово състояние, по която и да е негова експозиция с над 30 дни в просрочие, но под 90, се счита за значително увеличение на кредитния риск и съответно експозицията се разпределя във Фаза 2.

Преминаване от Фаза 2 към Фаза 1

Финансов актив, който е класифициран във Фаза 2 поради значително увеличение на кредитния риск, се преразпределя във Фаза 1 в момента, в който вече не отговаря на критериите за разпределение във Фаза 2. Финансов актив се прехвърля от фаза 2 към фаза 1, след като са изпълнени следните условия:

- Двадесет и четири месеца, след месеца, в който е бил реструктуриран, няма забава в плащания по главница и/или лихва над 30 дни;
- липса на просрочие над 30 дни за непредоговорени и непреструктурирани експозиции;
- липса на индикации за влошено финансово състояние на длъжника.

Преминаване от Фаза 3 към Фаза 2

Финансов актив се прехвърля от Фаза 3 към Фаза 2, когато индикаторите, по които кредитът е бил класифициран като кредитно обезценен, не са налични. Необходимо е да бъдат изпълнени следните критерии:

- Експозицията не е в неизпълнение;
- Финансовото състояние на длъжника се е подобрило до степен, че той е в състояние да изплати изцяло и без затруднения задълженията си;
- Необслужвана експозиция с мерки по реструктуриране, която отговаря на следните условията: 1/ Изминала е 1 година от прилагане на мерките по реструктуриране; 2/ През тази една година от прилагане на мерките по реструктуриране по експозицията няма допускани просрочия над 0 дни.

Критерии за групиране на експозиции на база сходни риск характеристики

Групата сегментира финансовите си инструменти на базата на сходни рискови характеристики, както за целите на оценяване на значително увеличение на кредитния риск, така и за изчислението на обезценки на колективна база.

Общите рискови характеристики, които се използват за целите на групирането на кредитите, са следните:

- Вид инструмент (кредитни експозиции, гаранции, акредитиви, дългови инструменти и др.);
- Вид продукт (напр. инвестиционен кредит, кредит за оборотни средства, потребителски кредит, кредитна карта, кредит, обезпечен с жилищен недвижим имот, револвиращ кредит, гаранции, акредитиви и др.);
- Тип клиент (физически лица, юридически лица);
- Вид на обезпечението (недвижими имоти, парични средства, вземания и др.).

Измерване на очаквани кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби са дефинирани като вероятностно претеглена оценка за кредитни загуби, които Групата би могла да претърпи по времето, през което е изложена на кредитен риск от даден финансов актив. Кредитната загуба е разликата между всички договорени парични потоци, които Групата очаква да получи (т.е. целия паричен недостиг), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). Групата оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други) за очаквания срок на този финансов инструмент. Паричните потоци, които се вземат предвид, включват парични потоци от продажбата на обезпечения или други кредитни подобрения, които са неразделна част от договорните условия. Допуска се, че очакваният срок на финансовия инструмент може да бъде оценен приблизително по надежден начин. В редките случаи обаче, когато не е възможно очакваният срок на финансовия инструмент да бъде оценен приблизително по надежден начин, Групата използва оставащия договорен срок на финансовия инструмент.

Изчислението на очакваните кредитни загуби е базирано на средно претеглените кредитни загуби. Групата счита, че измерването на обезценките може да бъде направено както на индивидуална, така и на колективна база. Измерването на колективна база е по-подходящо за големи портфолия със сходни риск характеристики.

За финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, натрупаният коректив намалява балансовата стойност на инструмента в консолидирания отчет за финансовото състояние.

За дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представят по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние, като натрупаният коректив за загуби се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. При последващо отписване на инструмента, натрупаният коректив се признава в печалбата или загубата за периода.

МСФО 9 изисква за всичките си финансови активи, оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включително финансови гаранции и неувоени кредитни ангажменти, Групата да заделя очаквани кредитни загуби за 12 месеца или за целия срок на инструмента, в зависимост от промяната в кредитния риск, спрямо първоначалното признаване на актива. Капиталовите инструменти и финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, не са обект на кредитна обезценка в съответствие с изискванията на МСФО 9.

3.10.5. Ключови параметри, необходими за изчисляване на очаквани кредитни загуби

За целите на изчисляването на Очакваните кредитни загуби (ECL, ОКЗ), Групата предприема необходимите действия по параметризиране на модела за обезценка, изработен вследствие на наблюдавани данни от моментното състояние по тримесечия или друг интервал от време, ако се определи за по-подходящ. Изчисляването на ОКЗ се основава на следните параметри:

Експозиция при неизпълнение /Exposure at Default (EAD)/: Това е приблизителна оценка на експозицията при бъдещо неизпълнение, която взема предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включвайки плащанията по главницата и лихвата и очакваните усвоявания по задбалансова част от експозиции.

Конверсионен коефициент /Credit Conversion Factor (CCF)/: Конверсионният коефициент се използва, за да се изчисли размерът на експозицията при неизпълнение във връзка с договорени, но неизползвани лимити на кредитополучатели по задбалансови ангажменти. Това е моделирано допускане, представляващо пропорцията от неувоената сума, която се очаква да бъде усвоена преди настъпване на събитие за неизпълнение.

Вероятност от неизпълнение /Probability of Default (PD)/: Изразява вероятността от неизпълнение, която се влияе и оценява въз основа на преобладаващите икономически условия към отчетната дата. Тя бива коригирана, за да се вземат предвид прогнозите за бъдещите икономически условия, които могат да увеличат вероятността от неизпълнение, през даден период от време, 12 месеца за Фаза 1 и за целия срок на кредита за експозиции във Фаза 2 и във Фаза 3.

Вероятността даден контрагент да не изпълни договорните клаузи, свързани с изплащане на дълга. За всеки отделен портфейл при колективно оценявани експозиции, Групата поддържа историческа информация за миграцията на експозициите от Фаза 1/Фаза 2 към Фаза 3 („неизпълнение“). Стойността на 12-месечно PD се определя въз основа на наблюдаваните темпове на влошаване и се изчислява като пълзяща средна стойност (moving average) за период, който обхваща минимум 2 години. Групата прилага базисен макронеутрален

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

сценарий при определянето на размера на очакваните кредитни загуби във връзка с кредитни експозиции и финансови ангажименти.

Загуба при неизпълнение /Loss Given Default (LGD): Представява оценката на загубата при настъпване на събитие за неизпълнение. Основава се на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, включвайки обезпеченията. Обикновено се представя като процент от EAD.

Загуба при неизпълнение /Max LGL: прилага се за необезпечени експозиции.

Коефициент за възстановяване /Cure Rate: Представя възможността за възстановяване на дадена експозиция в обслужвана (прекласифициране от фаза 3 във фаза 2 или 1).

Дисконтов процент: Използва се за дисконтиране на очакваната кредитна загуба, до настоящата стойност на очакваните бъдещи загуби. Изчислява се чрез първоначалния ефективен лихвен процент (EIR).

Модифицирани финансови активи

Когато Групата счита модификациите на бъдещите парични потоци по финансов актив за значителни, за да доведат до отписване на съществуващата кредитна експозиция, модифицирания актив се счита за „нов“ финансов актив. Съответно датата на съществената модификация се счита за дата на първоначално признаване на новия финансов актив, когато се прилагат изискванията за обезценки на модифицираната кредитна експозиция. Обикновено това означава признаване на 12 месечна кредитна загуба до момента, до който не са изпълнени условията за признаване на очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив. При някои обстоятелства, вследствие на модификация, която води до отписване на оригиналния финансов актив, може да има доказателства, че новият финансов актив е обезценен при първоначалното признаване и следователно този актив трябва да бъде признат като „възникнал с обезценка финансов актив“ (POCI).

От друга страна, Групата отчита наличието на модификация, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани и предоговарянето или модифицирането не се счита за достатъчно, за да води до отписването на този финансов актив. В тези случаи Групата преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модификация в печалбата или загубата. В тези случаи датата на първоначално признаване на финансовия актив остава непроменена, т.е. датата на модификацията не оказва влияние върху датата на първоначално признаване за целите на обезценка на модифицирани финансови активи.

3.10.6. Отписване на финансови активи и пасиви

Един финансов актив се отписва на датата, на която Групата няма повече контрол върху договорните права и е прехвърлила в значителна степен рисковете от собствеността върху актива. Това се получава, когато правата се реализират, валидността им е изтекла или са откупени. Един финансов пасив се отписва, когато е погасен, отменен или срокът му е изтекъл.

3.10.7. Компенсиране на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато Групата има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.10.8. Изчисляване на амортизирана стойност на финансови активи и пасиви

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е стойността, по която активът или пасивът е бил оценен при първоначалното му признаване, минус извършените погашения по главницата, плюс или минус

кумулятивната амортизация на всички разлики между стойността при първоначално признаване и тази дължима на падежа, изчислена при прилагане на метода на ефективната лихва и минус всяка корекция, възникнала от очаквани кредитни загуби или обезценки.

3.10.9. Оценка по справедлива стойност на финансови активи и пасиви

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници към датата на оценяване на основния пазар за Групата или при липсата на такъв, на най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължението.

Когато е възможно, Групата оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки пазарните цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да се осигурява непрекъсната наблюдаема ценова информация.

Ако няма наблюдаема пазарна цена на активен пазар, Групата използва техники за оценяване, като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели предвид при ценообразуването на сделката.

Най-доброто доказателство за справедлива стойност на финансов инструмент обичайно е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на прехвърленото или полученото възнаграждение. Ако Групата определи, че справедливата стойност при първоначално признаване се различава от цената на сделката и няма доказателство за справедливата стойност чрез борсова цена на сходен актив или пасив, нито тя се базира на техника на оценяване, която използва данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана да разсрочи разликата между справедлива стойност при първоначално признаване и цената на сделката. В последствие тази разлика се признава в печалби и загуби разсрочено на подходяща база за живота на инструмента, но не по-късно от момента, когато оценката може изцяло да се подкрепи от наблюдаеми пазарни данни или сделката е приключена.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дисконтирана от първоначалната дата, на която депозита може да стане изискуем.

Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез следната оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Групата определя справедливите им стойности, използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии,

използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените. Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив, при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

3.10.10. Рекласификация на финансови активи

Рекласификация на финансови активи се извършва, ако Групата промени бизнес модела си за управление на засегнатите финансови активи. Такива промени се очаква да бъдат много редки, същите се определят от Ръководството на Групата в резултат от външни или вътрешни промени, съществени за дейността на Групата и очевидни за външните страни.

3.11. Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни предприятия включват капиталови участия в предприятия, в които Групата упражнява контрол. Съгласно МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, Групата контролира предприятието, в което е инвестирала, когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от нейното участие в даденото предприятие и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия в него.

Групата упражнява контрол, когато изпълнява едновременно следните критерии:

- а) притежава правомощия в предприятието, в което е инвестирала;
- б) изложена е или има права върху променливите приходи от своето участие в предприятието, в което е инвестирала; и
- в) има възможността да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирала, за да въздейства върху размера на възвръщаемостта на инвеститора.

В консолидирания финансов отчет на Групата акциите в нейните дъщерни дружества първоначално са признати по цена на придобиване. Последващо Групата извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. В случай на такава, тя се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

3.12. Имоти и оборудване, нематериални активи и активи с право на ползване

Имотите и оборудването (Дълготрайните материални активи) и нематериалните активи първоначално се оценяват по себестойност, включваща цената на придобиване, включително митата, невъзстановимите данъци и преките разходи за подготовка на активите за експлоатация.

След първоначалното признаване дълготрайните материални и нематериални активи се отчитат както следва:

Земни и сгради	Модел на преоценена стойност
Машини и оборудване	Модел на цената на придобиване
Офис оборудване и компютри	Модел на цената на придобиване
Транспортни средства – автомобили	Модел на цената на придобиване
Стопански инвентар и други ДМА	Модел на цената на придобиване
Програмни продукти	Модел на цената на придобиване
Активи с право на ползване	Модел на цената на придобиване

След първоначалното им признаване дълготрайните материални и нематериални активи, с изключение на земите и сградите се отчитат по модела на цената на придобиване, минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

След първоначалното признаване земите и сградите се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката минус всички последвали натрупани амортизации, както и последвалите натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на земите и сградите се определя на базата на пазарни доказателства чрез оценка, която се извършва от независими лицензирани оценители.

Честотата на преоценките зависи от промените в справедливите стойности на отделните имоти, които се преоценяват. В случай че, имотите са изложени на значителни и чести промени в справедливата стойност, това налага ежегодната им преоценка. Ако обаче промените в справедливите им стойности са незначителни, то преоценка се прави на всеки три или пет години.

Когато балансовата сума на един имот се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва в собствения капитал в статията „Преоценъчни резерви“. Увеличението от преоценка обаче се признава за печалба или загуба, когато възстановява обратно намаление от обезценка на същия имот, което преди това е признато за печалба или загуба.

Когато балансовата стойност на един имот се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава за печалба или загуба. Намалението обаче се признава в друг всеобхватен доход до степента на съществуващо кредитно салдо в резерва от предходни преоценки по отношение на този актив. Намалението, признато в друг всеобхватен доход, намалява сумата, натрупана в собствен капитал в статията „Преоценъчни резерви“.

Печалбите или загубите при продажба на дълготрайни материални активи се определят като разлика между продажната цена и балансовата стойност на активите и се включват в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Амортизацията на дълготрайните активи са изчислени по линейния метод, така че изхвърлянето им да отговаря на предвидения за тях срок на годност. Групата прилага следните годишни амортизационни норми за 2023 и 2022:

	2023	2022
Сгради, инвестиционни имоти	2%	2%
Машини и оборудване	15%	15%
Офис оборудване и компютри	20%	20%
Транспортни средства – автомобили	15%	15%
Стопански инвентар и други ДМА	15%	15%
Програмни продукти	10%	10%
Дълготрайни материални активи, за които има правни ограничения за периода на ползване/подобрения на наети сгради	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-висок от 33.3%	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-висок от 33.3%
Активи с право на ползване	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца

Групата не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот. В посочените категории активи, Групата не е определила остатъчна стойност.

3.13. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

3.14. Активи, придобити от обезпечения

Активите, придобити от обезпечения, се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

Себестойността на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за осъществяване на продажбата.

Обезценката на тези активи се изчислява в съответствие със счетоводната политика на Банката майка на база на очакваната реализация на активите, придобити от обезпечения. Обезценката на активите, придобити от обезпечения, се включва в консолидирания отчет за печалбата или загубата. Ръководството на Групата счита, че балансовата стойност на активите, придобити от обезпечения представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализируема стойност към датата на консолидирания отчет за финансово състояние. Към 31 декември 2023 обезценката на тези активи е нула лева (2022: 64 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в приложение 24.

3.15. Провизии

Размерът на провизиите по гаранции, кредитни ангажименти, всякакви съдебни спорове и други задбалансови ангажименти се признава за разход и задължение, когато Групата има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и вследствие на това е вероятно изходящ поток от средства, включващ икономически изгоди, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се начисляват в консолидирания отчет за печалбата или загубата за съответния период.

Групата признава провизии за поети кредитни ангажименти и финансови гаранции, произтичащи от дейността ѝ, в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. Провизиите за тези инструменти се изчисляват на базата на коефициента на кредитна конверсия (CCF), който показва дела на поетия ангажимент, който вероятно ще бъде финансиран.

Други провизии се признават и оценяват на базата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Групата участва в редица текущи съдебни спорове. Въз основа на историческия опит и експертните доклади, Групата оценява развитието на тези случаи, както и вероятността и размера на потенциалните финансови загуби.

Други провизии включват провизии за пенсиониране, както са оповестени в приложение 3.16.2.

3.16. Доходи на персонала

3.16.1. Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажира ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Групата е отправила официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

3.16.2. Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди, и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителът има натрупан стаж от 10 и повече години, през последните 20 години от своя трудов стаж, в Групата към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати.

3.16.3. Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3.17. Лизинг

3.17.1. Групата като лизингополучател

За новите договори, Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в консолидирания отчет за финансовото състояние. Активите с право на ползване, възникнали в резултат на сключени лизингови договори, първоначално се оценяват по цената на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, вкл. невъзстановими данъци и данъци, за които Групата няма право на данъчен кредит (както административни такси, невъзстановимо ДДС и др.), лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, намалено с получените стимули по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя и оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период, включително митата, невъзстановимите данъци и преките разходи за подготовка на активите за експлоатация.

Групата прилага модела на цената на придобиване, като оценява актива с право на ползване по цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга.

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

Изискванията за амортизация в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения са приложени и към активите с право на ползване, а разходите за амортизации са представени на ред „Разходи за амортизация“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва бенчмарков лихвен процент, състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск, свързан със спецификата на дейността на Групата. Този лихвен процент отразява средните пазарни нива за ново финансиране на подобни активи и при необходимост се коригира допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), вкл. Невъзстановими данъчни задължения и данъци, за които Групата няма право на данъчен кредит, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени на ред „Активи с право на ползване“, а задълженията по лизингови договори са представени на ред „Задължения по лизингови договори“.

3.17.2. Групата като лизингодател

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“. Групата реализира приходи от наем по договори за оперативен лизинг на инвестиционните си имоти (вижте приложение 10, 26). Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в консолидирания отчет за печалбата или загубата за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

3.18. Приблизителни оценки, значими преценки на ръководството и несигурност на счетоводните приблизителни оценки при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на финансовия отчет изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху отчетните стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет като е възможно бъдещите действителни резултати да се различават от тези оценки.

При изготвянето на представения консолидиран финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния консолидиран финансов отчет на Групата към 31 декември 2023 г.

Очакванията и направените допускания се преразглеждат текущо от ръководството. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, както и в бъдещите периоди, в които оказва влияние.

Несигурност в допусканията и оценките

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, се съдържа в Приложение 5 „Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви“.

Приходи от договори с клиенти

Групата е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифата на Групата. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни операции. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 5.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи и пасиви в консолидирания отчет за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценка, които включват математически модели. Където е възможно, данните в тези модели се извличат от наблюдения на пазара, а когато това не е удачно, ръководството използва собствена преценка за определянето на справедливата стойност. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 5.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Групата. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 4.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 4.2.

Периодична преоценка на недвижими имоти - земи и сгради, използвани в дейността и инвестиционните имоти на Групата

Към 31 декември 2023 г. в съответствие с възприетата счетоводна политика, Групата е отчела недвижимите имоти, използвани в дейността, по преоценена стойност и инвестиционните си имоти по справедлива стойност, определени от лицензирани независими оценители. Допълнителна информация е представена в Приложения 25 и 26.

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случай, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

Срок на лизинговите договори

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Групата не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Групата би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Групата „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Групата оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Групата оценки.

3.19. Нови или изменени стандарти и разяснения

3.19.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Групата е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

3.19.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този консолидиран финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС;
- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС.

4. Управление на риска

4.1. Основна рамка

В своята обичайна дейност Групата е изложена на следните видове риск:

- Кредитен риск;
- Пазарен риск;
- Ликвиден риск;
- Лихвен риск в банков портфейл
- Операционен риск.

Настоящото приложение представя информация за изложеността на Групата към различните видове риск, приложимите политики за тяхното идентифициране, измерване, управление и мониторинг. Отделните видове риск се управляват и контролират от специализирани звена в Групата, в съответствие с вътрешно-банковите правила и политики за управление на риска. Функциите на Комитет по риска се изпълняват от Надзорния съвет. Управителният съвет управлява дейността на Групата в съответствие с нейната бизнес и риск стратегия. Помощни органи към Управителния съвет са Комитет за управление на активите и пасивите (КУАП), Кредитен съвет за физически лица, Кредитен съвет за корпоративни клиенти, Комитет за обезценки и провизии и Комисия за оценка на рисковите събития. Ръководството на Групата е утвърдило вътрешни лимити с цел да се контролират рисковете и да се ограничи влиянието им върху резултата на Групата.

4.2. Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, клиентът или контрагентът да не изпълни договорните си задължения, което би довело до финансова загуба за Групата. Основната бизнес дейност на Групата е свързана с генериране на доходи от отпускане на заеми на клиенти, което поставя акцент върху кредитния риск като основен риск.

Кредитният риск възниква основно от предоставени кредити и вземания от клиенти (включително свързаните с тях задължения за отпускане на заеми), инвестиции в дългови ценни книжа и деривати, които представляват активи в консолидирания отчет за финансовото състояние. За целите на управлението на риска се разглеждат всички елементи, свързани с кредитен риск, а именно риск от неизпълнение от страна на контрагента, както и риск от концентрация.

4.2.1. Управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск се осъществява чрез вътрешна организация, съобразена с размера, мащаба и сложността на дейностите на Групата, чрез въведени системи от вътрешни лимити, контролни процедури и механизми за превенция.

Дейността по управление на кредитния риск обхваща:

- Гарантиране наличието на подходящи практики за кредитен риск, включително ефективна система за вътрешен контрол;
- Идентифициране, оценка и измерване на кредитния риск от ниво индивидуален инструмент до ниво портфейл;
- Създаване на кредитни политики за предварителна и последваща оценка на риска: изисквания за наличие на парични потоци, осигуряващи издължаване на кредитните експозиции, за предоставяне на приемливо за институцията обезпечение по кредитните експозиции, извършване на текуща кредитна оценка на кредитополучателите и непрекъснато наблюдение на вътрешните лимити;
- Ограничаване на концентрациите по видове активи, контрагенти, отрасли и др.;
- Създаване на вътрешна рамка за контрол относно структурата за одобрение и подновяване на кредитни инструменти;
- Разработване и поддържане на класификация на експозициите в зависимост от степента на риска от неизпълнение;

- Разработване и поддържане на процесите за измерване на очакваните кредитни загуби, включително мониторинг на кредитния риск, прилагането на прогнозна информация и методи за измерване и симулация на очаквани кредитни загуби;
- Гарантиране наличието на политики и процедури за подходящо поддържане, одобрение и валидиране на модели, използвани за оценка и измерване на очаквани кредитни загуби;
- Създаване и поддържане на надеждни данни за оценка на кредитния риск и отчитане на очаквани кредитни загуби;
- Предоставяне на съвети и насоки на бизнес звената за управлението на кредитния риск.

Функцията за вътрешен одит извършва редовни проверки, гарантиращи, че установените контроли и процедури са адекватно разработени и прилагани.

4.2.2. Значително увеличение на кредитния риск

Групата извършва мониторинг на всички финансови активи, обект на обезценка, за наличие или липса на значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Ако е отчетено значително увеличение на кредитния риск, корективът за загуба на база на очаквани кредитни загуби се изчислява за целия срок на актива, а не за 12 месеца.

4.2.3. Вътрешни кредитни рейтинги

С цел количествена и качествена оценка на рисковия профил на кредитоискателите и на кредитополучателите - корпоративни клиенти на Групата, е разработена система за присъждане на вътрешен кредитен рейтинг, която класифицира клиентите според степента на риска от неизпълнение. Оценка за кредитния риск се определят с помощта на качествени и количествени индикатори, което не води до пряка зависимост между рейтинга на клиента и вероятността от неизпълнение, а се използва като инструмент за анализ на финансовото състояние на клиента. Рамката за вътрешно категоризиране на кредитния риск обхваща десет категории, които са базирани на финансов анализ на одитирани финансови отчети за три годишен период, и подлежат на текущо потвърждение и актуализация в зависимост от текущите данни и информация за проява на ранно предупредителни сигнали за промяна. Информацията за кредитния рейтинг се основава на набор от данни и прилагане на кредитни експертни оценки. При анализа на кредитоспособността на клиента се оценява неговото текущо и прогнозно финансово състояние и достатъчността на прогнозните парични потоци за обслужване на дълга. Степента на ликвидност и достатъчността на предложеното обезпечение се приема като вторичен фактор, намаляващ очакваната кредитна загуба в случай на неизпълнение на задълженията от страна на клиента. Финансовите инструменти не се считат за такива с нисък кредитен риск, само поради стойността на обезпечението.

Всички експозиции се наблюдават и оценката на кредитоспособността се актуализира при необходимост с цел да отрази текущата информация. Следните данни се използват за наблюдение на клиентите и експозициите:

- Информация за кредитен рейтинг от външни рейтингови агенции, при наличие на такава;
- Промени в бизнеса, икономическите условия или финансово състояние:
 - информация, получена чрез периодичен преглед на финансовото и правното състояние на длъжника, включително изпълнение на заложените прогнози и на договорните отношения;
 - анализ на пазарна информация, промени в икономическия сектор, в който оперира клиентът и др.;
 - Целево ползване на предоставения ресурс, включително чрез документи за плащания;
 - Коефициенти за рентабилност, за финансов ливъридж, за събираемост на вземанията, за обрачаемост на материалните запаси и възрастов анализ;
 - Необходимост от оборотно финансиране;
 - Размер на усвоения лимит спрямо предоставения лимит;
- Предприети мерки по въздържане.

Групата акумулира информация за неизпълнение на експозициите, анализира ги по вид продукт и кредитополучател, както и по вътрешен/външен рейтинг в зависимост от оценявания портфейл.

Групата използва различни индикатори, за да определи дали кредитният риск се е увеличил значително за портфейл от активи със сходни характеристики. Индикаторите по различните портфейли със сходни характеристики за категория кредити и аванси към клиенти са следните:

- Клиенти, корпоративен сегмент:
 - Промени в посока влошаване на вътрешния кредитен рейтинг;
 - Промяна в посока влошаване на външен кредитен рейтинг (ако е наличен), определен от признатите три агенции за външна кредитна оценка (Standard & Poor's, Moody's и Fitch);
 - Просрочие над 30 дни;
 - Значителна модификация – чрез предоставяне на отстъпки на клиента;
 - Експозиция с просрочие по-голямо от 30 дни и с мерки по реструктуриране в пробационен период;
 - Включени в списък за наблюдение.
- Клиенти, сегмент Граждани и домакинства
 - Просрочие над 30 дни;
 - Значителна модификация – чрез предоставяне на отстъпки на клиента;
 - Експозиция с просрочие по-голямо от 30 дни и с мерки по реструктуриране в пробационен период;
 - Включени в списък за наблюдение.

Извършва се периодично проверка на индикаторите, за да се прецени дали факторите, довели до неизпълнение, са точно и своевременно отразени в калкулациите за обезценка.

Независимо от посоченото се предполага, че кредитният риск на даден финансов актив се е увеличил от първоначалното признаване, когато договорните плащания са със забава повече от 30 дни след датата на падежа, освен ако не се разполага с разумна и подкрепена информация, която доказва противното.

Издадените банкови гаранции се оценяват по методика, приложима за спецификите на инструмента, а кредитните ангажименти по корпоративни кредити се оценяват с подобни за корпоративните кредити критерии. При оценка на банкови гаранции и на кредитни ангажименти се използват конверсионни фактори за приравняване на експозицията към балансова.

4.2.4. Измерване на очаквани кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби се измерват на базата на следните параметри:

- Експозиция при неизпълнение - приблизителна оценка на експозицията при бъдещо неизпълнение, което взема предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включвайки плащанията по главницата и лихвата и очакваните усвоявания по задбалансова част от експозиции.
- Конверсионен коефициент - използва се, за да се изчисли размера на експозицията при неизпълнение във връзка с договорени, но неизползвани лимити по задбалансови ангажименти;
- Вероятност от неизпълнение на задължението - вероятността от неизпълнение, която се оценява на база исторически данни за неизпълнението по портфейли;
- Загуба при неизпълнение - оценката на загубата при настъпване на събитие за неизпълнение. Основава се на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, реализирайки обезпеченията;
- Коефициент за възстановяване - вероятността за оздравяване на експозициите;

- Дисконтов процент - Използва се за дисконтиране на кредитни загуби в бъдещи периоди до настоящата стойност на очаквана кредитна загуба. Прилага се ефективния лихвен процент (EIR) при първоначално признаване.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват, отчитайки риска от неизпълнение по време на срока на договора за експозиции със завишен кредитен риск, а за останалите експозиции за срок до 1 година.

4.2.5. Групиране на база на сходни рискови характеристики

За целите на колективната обезценка, финансовите инструменти се групират на база сходни рискови характеристики, които са индикативни за способността на кредитополучателите да изплащат всички дължими суми в съответствие с договорните условия.

Групирането се основава на следните характеристики:

- По типове продукти (кредитни карти, овърдрафти; кредити с погасителен план – инвестиционни кредити, ипотечни кредити, потребителски кредити, облигации, издадени гаранции и др.);
- По видове клиенти (физически лица, корпоративни клиенти, държавно управление);
- По вид на обезпечението (обезпечени и необезпечени с имоти и др.).

Групата е възприела подход за групиране на кредитите в 8 портфейла със сходни характеристики.

- Корпоративни клиенти – кредити с погасителен план, вкл. инвестиционни;
- Корпоративни клиенти – револвиращи кредити;
- Корпоративни клиенти – задбалансови ангажименти, вкл. гаранции и акредитиви;
- Държавно управление;
- Физически лица – кредити, обезпечени с жилищни недвижими имоти;
- Физически лица – потребителски кредити;
- Физически лица – овърдрафти и кредитни карти;
- Дългови ценни книжа.

4.2.6. Кредитен риск на финансови институции

Кредитният риск на финансовите институции се определя в зависимост от присъдения им от международните агенции рейтинг или при липса на такъв, на вътрешния рейтинг определен на база анализ на финансовото състояние на Банката контрагент. В таблицата по-долу са показани съответствията между него и максимално допустимия вътрешен рейтинг по пет-степенна скала от 1 (min) до 5 (max).

Moody's	Официален рейтинг		Максимално допустим вътрешен рейтинг на банка- контрагент
	Standard & Poor's	Fitch IBCA	
Aaa	AAA	AAA	-
Aa1	AA+	AA+	
Aa 2	AA	AA	
Aa 3	AA-	AA-	-
A1	A+	A+	
A2	A	A	
A3	A-	A-	
Baa 1	BBB +	BBB+	
Baa 2	BBB	BBB	
Baa3	BBB-	BBB-	
Ba 1	BB +	BB +	2
Ba 2	BB	BB	
Ba3	BB-	BB-	
B 1	B+	B+	3
B 2	B	B	
B3	B-	B-	
Caa	CCC+	CCC	4
	CCC	CC	
	CCC-	C	
	CC	DDD	
C	C	DD	5
		D	

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Оценката за нивото на контрагентния риск на Групата се осъществява на база присъдения на контрагента и/или финансовия инструмент краткосрочен или дългосрочен кредитен рейтинг от Moody's, Standard & Poor's и Fitch, които са агенции за външна кредитна оценка (АВКО). За контрагенти, които нямат такъв, оценката на контрагентния риск се извършва чрез финансов анализ на състоянието на банката - контрагент на основа на "Методика за определяне на вътрешен рейтинг на банките контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние".

Методиката се базира на критериите за оценка на самостоятелната финансова стабилност на банката - контрагент, за да се установи вероятността за неизпълнение при липса на външна подкрепа. Вътрешният рейтинг представлява точкова оценка на количествени и качествени показатели на съответната банка, които образуват комплексна оценка. Разглеждат се макро профила на съответната банкова система, специфичния профил и финансово състояние на банковата финансова институция, както и различни качествени показатели (фактори) на консолидирана основа.

Официален рейтинг	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
AA	2,703	2,500
AA-	28,838	28,734
A+	18,251	540
A	-	-
A-	11,451	27,125
BBB+	21,710	22,213
BBB	48,017	277
BBB-	172	-
вътрешен рейтинг	-	-
ОБЩО ЕКСПОЗИЦИЯ	131,142	81,389

Промените в присъдените рейтинги на банките-контрагенти от международните рейтингови агенции се следят регулярно и при необходимост се променят определените лимити за експозиции към банки-контрагенти.

Групата спазва утвърдени лимити като процент от капиталовата база (собствения капитал), с цел контрол на контрагентния риск и риска от концентрация при пласиране или инвестиране на средства в различни инструменти, емитирани от местни или чуждестранни финансови институции, съобразно присъдения международен рейтинг на емитента.

За изчислението на очакваната кредитна загуба от предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност се използват параметрите - вероятност от неизпълнение и загуба при неизпълнение, съответстващи на рейтинга на всеки контрагент съгласно публикуван ежегоден доклад на Moody's.

Риск от концентрация

Концентрацията на кредитния риск на Групата по дадена категория финансови активи е представен в следващите таблици. Освен ако не е изрично посочено, за финансовите активи сумите в таблицата представляват брутни балансови стойности. За кредитните ангажименти и договорите за финансова гаранция сумите в таблицата представляват съответно сумите, поети като ангажименти по кредити или гаранции.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляда лева, освен ако не е посочено друго

Парични салда при централната банка и вземания от банки и други финансови институции

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Концентрация по сектор		
Централни банки	1,071,251	1,015,853
Български търговски банки	100,951	41,833
Чуждестранни търговски банки	75,454	73,332
Чуждестранни финансови институции	544	540
	1,248,200	1,131,558
Очаквани кредитни загуби	(190)	(98)
ОБЩО	1,248,010	1,131,460

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Концентрация по регион		
Европа	1,219,393	1,103,150
Америка	28,801	28,359
Азия	6	49
	1,248,200	1,131,558
Очаквани кредитни загуби	(190)	(98)
ОБЩО	1,248,010	1,131,460

Предоставени кредити и вземания от клиенти

Разпределението по сектори и отрасли е представено в приложение 21. По географски признак всички предоставени кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2023 г. и 2022 г. са в регион Европа.

За контрол на риска от концентрация на кредити, предоставени на небанкови клиенти в Групата са утвърдени вътрешни отраслови и регионални лимити – за всеки отрасъл е определен индивидуален лимит съгласно риск апетита и стратегията на Групата, както и лимит за експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност до 20% от капиталовата база.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Концентрация по сектор		
Държавен сектор	366,682	361,409
Български предприятия	19,772	22,794
Финансови институции	-	9,009
	386,454	393,212
Очаквани кредитни загуби	(333)	(160)
ОБЩО	386,121	393,052

Всички инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност от държавния сектор представляват български държавни ценни книжа и български общински облигации, а инвестициите в корпоративни облигации по амортизирана стойност са емитирани от международни банки и български предприятия. Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. Групата няма инвестиции във високорискови държави.

В следващите няколко таблици е представен анализ на кредитната експозиция на Групата по видове експозиции, вътрешен рейтинг/портфейл със сходни рискови характеристики и „Фаза“, без да се взема предвид ефекта от обезпечения. Ако не е допълнително посочено, финансовите активи са представени в таблицата по брутна балансова стойност. Кредитните ангажименти и гаранции са представени съответно със сумите, поети като ангажименти по кредити или гаранции.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Парични салда при централната банка и вземания от банки и др. финансови институции	Към 31.12.2023			Общо	Към 31.12.2022 Общо
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок		
Централни банки	1,071,251	-	-	1,071,251	1,015,853
Банки с инвестиционен рейтинг	146,499	-	-	146,499	93,416
Банки с неинвестиционен рейтинг	30,450	-	-	30,450	22,289
Общо брутна балансова стойност	1,248,200	-	-	1,248,200	1,131,558
Загуба от обезценка	(190)	-	-	(190)	(98)
Общо балансова стойност	1,248,010	-	-	1,248,010	1,131,460

Предоставени кредити и вземания от клиенти	Към 31.12.2023			Общо	Към 31.12.2022 Общо
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок		
Корпоративни клиенти: Стандартни	340,734	41	9,168	349,943	303,242
Корпоративни клиенти: Революращи	107,386	-	25	107,411	63,078
Физически лица: Ипотечни	52,582	383	485	53,450	63,810
Физически лица: Стандартни	69,097	1,324	2,947	73,368	60,292
Физически лица: Революращи	1,066	17	41	1,124	1,474
Общо брутна балансова стойност	570,865	1,765	12,666	585,296	491,896
Загуба от обезценка	(2,811)	(133)	(5,092)	(8,036)	(4,378)
Общо балансова стойност	568,054	1,632	7,574	577,260	487,518

Кредитни ангажименти и гаранции	Към 31.12.2023			Общо	Към 31.12.2022 Общо
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок		
Кредитни ангажименти	39,925	56	45	40,026	50,212
Финансови гаранции и акредитиви	49,315	55	-	49,370	29,948
Общо кредитни ангажименти и гаранции	89,240	111	45	89,396	80,160
Провизии	149	-	25	174	269

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Към 31.12.2023			Общо	Към 31.12.2022 Общо
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок		
Български държавни облигации	278,345	-	-	278,345	304,405
Български общински облигации	29,945	-	-	29,945	57,004
Облигации от чуждестранни емитенти	-	-	-	-	9,009
Облигации на местни предприятия	19,772	-	-	19,772	22,794
Чуждестранни държавни облигации	58,392	-	-	58,392	-
Общо брутна балансова стойност	386,454	-	-	386,454	393,212
Загуба от обезценка	(333)	-	-	(333)	(160)
Общо балансова стойност	386,121	-	-	386,121	393,052

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Вземания от банки и други финансови институции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Към 31.12.2023		Общо	Към 31.12.2022 Общо
		Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок		
Ностро сметки в банки	43,753	-	-	43,753	58,939
Предоставени депозити при банки	87,101	-	-	87,101	21,920
Предоставени кредити на банки	45,551	-	-	45,551	34,306
Гаранционни депозити във Mastercard Inc. и Visa	544	-	-	544	540
Общо брутна балансова стойност	176,949	-	-	176,949	115,705
Загуба от обезценка	(190)	-	-	(190)	(98)
Общо балансова стойност	176,759	-	-	176,759	115,607

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Максималната изложеност на кредитен риск от инвестиции в ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, е тяхната балансова стойност, която към 31 декември 2023 г. е 11,864 хил. лв. (2022: 12,708 хил. лв.).

Следващата таблица обобщава загубата от обезценка и провизиите по кредитни ангажименти и финансови гаранции към края на годината по видове активи:

Загуба от обезценка	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Вземания от банки и други финансови институции	190	98
Предоставени кредити и вземания от клиенти	8,036	4,378
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	333	160
Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции	174	269
ОБЩО	8,733	4,905

Таблиците по-долу анализират движението на загубата от обезценка през 2023 г. и 2022 г. по видове активи:

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и вземания от клиенти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Загуба от обезценка към 1 януари 2023	1,907	332	2,139	4,378
Изменение в загубата от обезценка				
- Трансфер към Фаза 1	9	(7)	(2)	-
- Трансфер към Фаза 2	(3)	28	(25)	-
- Трансфер към Фаза 3	(1)	(21)	22	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	457	34	1,344	1,835
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(434)	(24)	(220)	(678)
- Погасени	(266)	(229)	(319)	(814)
Нови финансови активи, създадени или закупени през периода	1,142	20	2,153	3,315
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	2,811	133	5,092	8,036

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и вземания от клиенти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Загуба от обезценка към 1 януари 2022	2,107	442	1,624	4,173
Изменение в загубата от обезценка				
- Трансфер към Фаза 1	8	(256)	(9)	(257)
- Трансфер към Фаза 2	(23)	284	(34)	227
- Трансфер към Фаза 3	(8)	(19)	761	734
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	15	-	48	63
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(653)	(99)	(141)	(893)
- Погасени	(355)	(23)	(148)	(526)
Нови финансови активи, създадени или закупени през периода	816	3	38	857
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	1,907	332	2,139	4,378

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Другите финансови активи, с които Групата оперира, не са имали трансфери в рамките на фазите за очаквани кредитни загуби. Всички дългови инструменти, класифицирани в категориите, оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през печалбата и загубата и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са класифицирани във фаза 1.

Таблиците по-долу анализират движението на загубата от обезценка през 2023 г. и 2022 г. във връзка с кредитни ангажименти и неотменими финансови гаранции:

Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2023	257	-	-	257
Изменение в загубата от обезценка:				
Трансфер към Фаза 1	-	-	-	-
Трансфер към Фаза 2	-	-	-	-
Трансфер към Фаза 3	-	-	-	-
– увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	22	-	10	32
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(46)	-	-	(46)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	78	-	15	93
Финансови активи, които са били отписани през периода	(170)	-	-	(170)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	141	-	25	166
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2022	115	-	-	115
Изменение в загубата от обезценка:				
– увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	7	-	-	7
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(57)	-	-	(57)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	223	-	-	223
Финансови активи, които са били отписани през периода	(31)	-	-	(31)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	257	-	-	257
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2023	1	1	10	12
Изменение в загубата от обезценка:				
– увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	-	-	-
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	-	-	-
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	7	-	-	7
Финансови активи, които са били погасени	-	(1)	(10)	(11)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	8	-	-	8
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2022	2	-	19	21
Изменение в загубата от обезценка:				
– увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	1	-	1
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	-	(7)	(7)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	-	-	-	-
Финансови активи, които са били погасени	(1)	-	(2)	(3)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	1	1	10	12

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Повече информация за значителните промени през 2023 г. и 2022 г. в брутната балансова стойност на финансовите активи, на които се дължат промените в загубата от обезценка, е представена в таблиците.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 1 януари 2023	475,536	11,007	5,353	491,896
Изменение в брутната балансова стойност:				
- трансфер към фаза 1	375	(371)	(4)	-
- трансфер към фаза 2	(1,215)	1,268	(53)	-
- трансфер към фаза 3	(403)	(6,941)	7,344	-
Нови финансови активи	212,591	248	2,391	215,230
Погасени	(116,019)	(3,446)	(2,365)	(121,830)
Отписани	-	-	-	-
Брутна балансова стойност 31 декември 2023	570,865	1,765	12,666	585,296
Загуба от обезценка 31 декември 2023	(2,811)	(133)	(5,092)	(8,036)
Нетна балансова стойност 31 декември 2023	568,054	1,632	7,574	577,260

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 1 януари 2022	290,847	8,905	4,411	304,163
Изменение в брутната балансова стойност:				
- трансфер към фаза 1	1,203	(1,191)	(12)	-
- трансфер към фаза 2	(3,934)	3,976	(42)	-
- трансфер към фаза 3	(1,957)	(256)	2,213	-
Нови финансови активи	267,167	2,322	326	269,815
Погасени	(77,790)	(2,749)	(1,670)	(82,209)
Отписани	-	-	127	127
Брутна балансова стойност 31 декември 2022	475,536	11,007	5,353	491,896
Загуба от обезценка 31 декември 2022	(1,907)	(332)	(2,139)	(4,378)
Нетна балансова стойност 31 декември 2022	473,629	10,675	3,214	487,518

Ипотечно кредитиране

Предоставяното ипотечно кредитиране е насочено към сегмент клиенти „Физически лица“ и се обезпечава с недвижими имоти. Въведени са изисквания при одобрение на кредитна експозиция за недвижими имоти по смисъла на Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители. Водещи критерии за одобрение са постоянна трудова заетост, минимален остатъчен доход и съотношение дълг към стойност на недвижимия имот (LTV). Последното се изчислява като съотношение на брутната сума на заема - или сумата, заделена за кредитни ангажименти - към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни кредити за целите на изчисление на LTV, е първоначалната пазарна оценка на обезпечението, която се актуализира периодично или при съществени промени в пазарните цени на жилищата.

Таблицата по-долу показва експозициите от ипотечни кредити по диапазони на LTV.

Ипотечни кредити

Стойност на коефициент loan to value (LTV)	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
по малко от 50%	9,571	4,627
от 51% до 70%	14,423	7,678
от 71% до 90%	33,312	38,518
от 91% до 100%	4,074	7,116
над 100%	1,335	2,620
Общо	62,715	60,559

Обезпечения и други кредитни подобрения

По кредитните експозиции са приети обезпечения и/или други кредитни подобрения за намаляване на кредитния риск. Основните видове обезпечения и видовете активи, с които са свързани, по отношение „Предоставени кредити и вземания от клиенти“ са ипотечи на вещни права (договорни, законни, морски), залози на вещи, права и вземания по реда на Закона за особените залози и Закона за задълженията и договорите, залози по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения и други.

Потребителско кредитиране

Потребителското кредитиране се състои от потребителски кредити, овърдрафти и кредитни карти, по които не са учредени /вписани материални обезпечения.

Корпоративно кредитиране

Кредитоспособността на клиента, както е посочено в приложение 4.2.3, се оценява на база количествени и качествени фактори, свързани с финансовото състояние и техния анализ. Предложеното обезпечение не участва в оценката на кредитоспособността на клиента. Независимо от изложеното, при предоставяне на финансиране се изисква обезпеченост като вторичен източник на погасяване на дълга в случай на неизпълнение. Актуалността на оценките по приетите обезпечения се следи като същата не следва да надвишава 12 месеца давност. При влошено финансово състояние на длъжника, прегледът на обезпеченията и тяхната оценка се извършват по-често.

Към 31 декември 2023 г. нетната балансова стойност на предоставените кредити и вземания на корпоративни клиенти е била 408,478 хил. лв. (2022: 318,793 хил. лв.), а стойността на съответните обезпечения е 2,235,756 хил. лв. (2022: 1,992,568 хил. лв.).

4.2.7. Управление на кредитния риск във връзка с остатъчните ефекти от Covid-19

Групата използва сценарии за целите на стрес тестовете, при които за всички експозиции, които са предмет на Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19, се допуска вероятност от неизпълнение в размер на средно 12.5% на годишна база от балансовата стойност за Базов сценарий и средно 25% на годишна база за утежнен сценарий до края на периода на стрес. Стресират се показателите Вероятност от неизпълнение и Реализирана загуба при неизпълнение. С тези индикатори се изчислява стресов сценарий за изчислени очаквани кредитни загуби, на чиято база е изчислен ефектът върху капиталовата адекватност на Групата.

Кредитните експозиции по Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19 до 30 дни в просрочие се управляват и наблюдават от филиалите на Групата и Дирекция Банкиране на дребно. След допуснатото просрочие от 31 дни и повече, управлението и мониторингът се поемат от Дирекция „Проблемни кредити“.

В отчетността на експозициите предмет на Програма се изготвят на база Указания по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19, изготвени от бизнес звената, съгласувани с Дирекция Риск и одобрени от Управителния съвет на Групата. Указанията за отчетност на тези експозиции са в съответствие с Финансово споразумение за гарантиране на портфейл от кредити по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19.

По тази Програма са отпуснати общо 3,895 бр. кредити в размер на 14,835 хил. лв. Към 31.12.2023 г. активните кредити са 3,292 бр. с брутна балансова стойност в размер на 6,918 хил. лв. Класифицираните във фаза 2 експозиции са 268 бр. и възлизат на 528 хил. лв. Експозициите, които са отчетени и обезценени във фаза 3, възлизат на 1,988 хил. лв. формирани от 554 бр. експозиции.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Към 31.12.2023 г. предсрочно изискуеми, съдебни или присъдени кредити по Програмата са с нетна балансова стойност в размер на 1,066 хил. лв.

	Брой	Брутна балансова стойност към 31.12.2023	Загуба от обезценки към 31.12.2023
Общо кредити по програмата	3,292	6,918	645
С просрочие над 30 дни към 31.12.2023	178	358	5
С просрочие над 90 дни към 31.12.2023	103	266	57
Предсрочно изискуеми, съдебни и присъдени кредити	41	1,637	571

Инвестиции в ценни книжа

Групата държи инвестиции в ценни книжа, оценени по амортизирана стойност, с балансова стойност от 393,052 хил. лв., по справедлива стойност през ДВД с балансова стойност от 11,322 хил. лв. и такива по справедлива стойност през печалбата и загубата, с балансова стойност от 19,871 хил. лв. Инвестициите в ценни книжа, оценени по амортизирана стойност към 31 декември 2023 са държавни, общински и корпоративни облигации, инвестициите в ценни книжа по справедлива стойност през ДВД са капиталови инструменти, а тези по справедлива стойност през печалбата и загубата са капиталови инструменти и корпоративна облигация.

4.2.8. Управление на кредитния риск във връзка с военния конфликт в Украйна

Групата няма преки кредитни експозиции към клиенти от Русия, Беларус и Украйна. На база извършените анализи не са идентифицирани съществени преки или косвени ефекти от военния конфликт в Украйна върху кредитния риск в Групата.

4.3. Пазарен риск

Групата е изложена на пазарен риск, представляващ риска от неблагоприятна промяна на пазарните условия, като например лихвените проценти, цените на капиталовите инструменти или обменните курсове на чуждестранни валути, които биха оказали влияние върху доходите или върху стойността на притежаваните от Групата финансови инструменти. Управлението на пазарния риск се осъществява в съответствие с вътрешните правила, в които са предвидени съответно разпределение на отговорностите при вземане на решения, информационна система, система за мониторинг, система от лимити за контрол на този тип риск.

4.3.1. Валутен риск

Групата оперира и в чуждестранна валута, поради което е изложена на въздействието на колебанията във валутните курсове. Групата ежедневно управлява своята валутна експозиция за съответствие с регулаторните изисквания на Централната банка с оглед спазване на лимитите за открити позиции по валути и нетната открити позиция. След въвеждането на Валутен борд в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Групата изготвя своите отчети в български лева, поради което влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на валутите извън Еврозоната.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблицата по-долу представя риска от промяна на валутни курсове към 31 декември 2023 г., в която са включени активите и пасивите на Групата по балансова стойност разпределени по видове валута:

	Евро	Щатски долари	Лева	Други валути	Общо
Активи					
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	128,143	1,104	967,445	704	1,097,396
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	9,628	-	2,236	-	11,864
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	5,542	7,002	-	12,544
Вземания от банки и други финансови институции	13,023	56,520	100,174	7,042	176,759
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	5,006	-	5,006
Предоставени кредити и вземания от клиенти	148,032	-	429,228	-	577,260
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	87,833	-	298,288	-	386,121
Други активи	524	1	16,283	-	16,808
Активи, придобити от обезпечения	-	-	13,509	-	13,509
Имоти и оборудване	-	-	40,703	-	40,703
Инвестиционни имоти	-	-	21,381	-	21,381
Нематериални активи	-	-	3,810	-	3,810
Активи с право на ползване	-	-	4,616	-	4,616
ОБЩО АКТИВИ	387,183	63,167	1,909,681	7,746	2,367,777
Пасиви					
Депозити от други клиенти	369,082	61,834	1,680,140	7,752	2,118,808
Получени заеми от банки	-	-	35,321	-	35,321
Облигационен заем	-	-	21,081	-	21,081
Получени заеми от клиенти	3,347	-	5,449	-	8,796
Задължения по лизингови договори	-	-	4,772	-	4,772
Провизии	-	-	844	-	844
Други пасиви	432	8	5,484	-	5,924
Текущи данъчни пасиви	-	-	441	-	441
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	962	-	962
ОБЩО ПАСИВИ	372,861	61,842	1,754,494	7,752	2,196,949

Към 31 декември 2023 г. позициите на Групата в активи и пасиви във валута различни от лева и евро е съответно 2.99% и 3.17% от общата сума на активите и пасивите.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблицата по-долу представя риска от промяна на валутни курсове към 31 декември 2022 г., в която са включени активите и пасивите на Групата по балансова стойност разпределени по видове валута:

	Евро	Щатски долари	Лева	Други Валута	Общо
АКТИВИ					
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	186,313	1,215	851,619	688	1,039,835
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	10,627	-	2,079	2	12,708
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	4,377	6,945	-	11,322
Вземания от банки и други финансови институции	2,447	64,888	41,077	7,195	115,607
Предоставени кредити и вземания от клиенти	123,217	-	364,301	-	487,518
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	56,616	-	336,436	-	393,052
Текущи данъчни активи	-	-	370	-	370
Други активи	939	-	16,873	-	17,812
Активи, придобити от обезпечения	-	-	13,043	-	13,043
Имоти и оборудване	-	-	37,013	-	37,013
Инвестиционни имоти	-	-	22,063	-	22,063
Нематериални активи	-	-	1,191	-	1,191
Активи с право на ползване	-	-	4,232	-	4,232
ОБЩО АКТИВИ	380,159	70,480	1,697,242	7,885	2,155,766
ПАСИВИ					
Депозити от други клиенти	355,455	69,842	1,516,537	7,778	1,949,612
Получени заеми от банки	-	-	24,076	-	24,076
Облигационен заем	-	-	21,081	-	21,081
Получени заеми от клиенти	3,346	-	2,947	-	6,293
Задължения по лизингови договори	-	-	4,336	-	4,336
Провизии	-	-	945	-	945
Други пасиви	108	323	26,986	-	27,417
Текущи данъчни пасиви	-	-	10	-	10
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	873	-	873
ОБЩО ПАСИВИ	358,909	70,165	1,597,791	7,778	2,034,643

Към 31 декември 2022 г. позициите на Групата в активи и пасиви във валута, различни от лева и евро, е съответно 3.63% и 3.83% от общата сума на активите и пасивите.

Разликата между позициите на Групата в активи и пасиви, деноминирани във валута, различни от лева и евро е минимална, което обуславя незначителна изложеност към риск от промени на валутните курсове.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Разликата между позициите на Групата в активи и пасиви, деноминирани във валута, различни и от лева и евро е минимална, което обуславя незначителна изложеност към риск от промени на валутните курсове.

4.3.2. Лихвен риск

Лихвеният риск е риск от загуби, породени от несигурност относно бъдещите равнища на лихвените проценти. Дейността на Групата е изложена на колебания в лихвените проценти, дотолкова доколкото лихвочувствителни активи (включително инвестициите) и пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Групата е изложена на риск от промени в базисните лихвени проценти (например ОЛП, LIBOR, EURIBOR), които служат за основа при определяне на лихвените условия, въпреки че тези индекси се променят при висока степен на положителна корелация. Процедурите по управление на лихвения риск по отношение на баланса между предоставен и привлечен ресурс се прилагат от гледна точка на чувствителността на Групата спрямо промени в лихвените равнища. В допълнение, цялостният ефект зависи от различни фактори като например доколко има плащания преди и след договорните дати, т.е. доколко се спазват договорените погасителни срокове, както и вариациите в лихвените равнища.

Таблицата по-долу показва brutните стойности (преди очаквани кредитни загуби) на лихвоносните инструменти на Групата, категоризирани по вид лихвен процент:

	2023			2022		
	С плаваща лихва	С фиксирана лихва	Общо	С плаваща лихва	С фиксирана лихва	Общо
Активи						
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	8,819	8,819	-	12,331	12,331
Вземания от банки и други финансови институции	-	176,949	176,949	-	115,705	115,705
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	5,006	5,006	-	-	-
Предоставени кредити и вземания от клиенти	456,732	128,563	585,295	410,811	81,085	491,896
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	25,733	360,721	386,454	47,653	345,559	393,212
Общо активи	482,465	680,058	1,162,523	458,464	554,680	1,013,144
Пасиви						
Депозити от други клиенти	-	2,118,808	2,118,808	-	1,949,612	1,949,612
Получени заеми от банки	-	35,321	35,321	-	24,076	24,076
Облигационен заем	-	21,081	21,081	-	21,081	21,081
Получени заеми от клиенти	-	8,796	8,796	-	6,293	6,293
Задължения по лизингови договори	4,772	-	4,772	4,336	-	4,336
Общо пасиви	4,772	2,184,006	2,188,778	4,336	2,001,062	2,005,398

Промяната в годишния лихвен доход на Групата при 200 б.п. изменение на лихвената крива е 5,676 хил. лв. (2022: 3,633 хил. лв.) или 3.81% (2022: 3.28%) от капиталовата база.

За оценка на лихвения риск при сценарий изменение на лихвените проценти с 200 б.п. Групата отчита както ефекта върху годишния нетен лихвен доход, така и изменението в стойността на ценните книжа по справедлива стойност в печалбата и загубата 528 хил. лв. (2022: 712 хил. лв.). Общият ефект върху финансовия резултат би бил 5,148 хил. лв. (2022: 4,342 хил. лв.) негативно изменение, което е 3.45% (2022: 3.92%) от капитала на Групата.

4.3.3. Ценови риск

За контрол на ценовия риск е определен лимит за максимална експозиция по чуждестранни корпоративни облигации като процент от капиталовата база. Групата сключва сделки с чуждестранни корпоративни

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

облигации само ако облигациите имат присъден кредитен рейтинг на някоя от следните международни рейтингови агенции – Standard&Poor’s; Moody’s; Fitch Ratings съгласно определена скала в зависимост от вида на емитента (банки и не-банкови финансови институции и търговски корпорации), при най-висока сигурност или ниска степен на риск на съответния рейтинг.

Групата спазва утвърден лимит при търговия с корпоративни капиталови ценни книжа, емитирани от български търговски дружества, определен като процент от капиталовата база, както и стоп-лос нива/лимити.

За оценка на позициите си в дългови и капиталови инструменти Групата използва модел Value at Risk (VaR) по метода на Monte Carlo симулация. VaR е очакваната загуба в стойността на даден портфейл спрямо съответен доверителен интервал и зададен времеви хоризонт. VaR оценката се базира на статистически данни, изведени от исторически данни на актива, като се допуска, че лихвените проценти, валутните курсове и цените на ценните книжа варират на случаен принцип, докато дневната флукутация може да се изрази чрез стандартно разпределение. Използваният доверителен интервал Value at Risk е определен на 99%.

Стойността под риск (VaR) за еднодневен период при доверителен интервал 99% по рискови категории на дълговите и капиталови инструменти оценявани по справедлива стойност е както следва:

Рискова категория	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Лихвен риск	657	79
Риск при капиталовите инструменти	147	241
Валутен риск	66	73
VAR кумулативен*	668	849

*Включва диверсификационен ефект между рисковите фактори

Следващата таблица представя динамиката през 2023 г. на Стойността под риск (VaR) за еднодневен период на държане при доверителен интервал 99%.

	VAR кумулятивен*	Рискова Категория		
		Лихвен риск	Риск капиталови инструменти	Валутен риск
Средна	889	845	193.5	75.1
Минимална	580	565	144.0	62.9
Максимална	2,478	2,463	261.5	81.6

Направените изчисления относно изложеността на Групата към риска от промяна на стойността на портфейла от ценни книжа по справедлива стойност, съгласно модела VaR при доверителен интервал 99% 1 ден на държане и базиран на Монте Карло симулация, показва намаление на изложеността ѝ към този риск.

Към края на отчетния период основният риск е лихвеният, който остава основен подклас пазарен риск за упоменатия портфейл. Наблюдава се увеличение на риска, свързан с капиталовите инструменти, който обаче не е значим фактор в общата съвкупност от рискови фактори за портфейла. Валутният риск отчита увеличение като запазва незначителни стойности.

Стойност под риск (VaR) - основни положения

Групата използва модел за определяне на възможните промени в пазарната стойност на портфейла от ценни книжа по справедлива стойност. Моделът VaR по метода Монте Карло, е предназначен за измерване на пазарния риск, като представя максималната бъдеща загуба при нормални пазарни условия, която няма да бъде превишена с определена степен на вероятност (доверителен интервал) за определен период от време (период на държане). Моделът по цитирания метод, се базира на проиграването на голямо количество случайни съвкупности от пазарни данни, и определянето на разпределението на стойността на активите при тези данни.

Изчисленията по избрания метод преминават през няколко основни етапа:

1. Определят се ключови фактори - такива, които влияят върху стойността на портфейла, като лихвени точки (1 лихвена точка = 0.01%), цени на акции или базови инструменти (за деривати), валутни курсове и др.
2. Генериране на корелационна матрица и вектор на волатилността за определящите пазарни фактори на базата на историческите им стойности за период от наблюдение от една година. Матрицата и вектора се използват за генериране на голям брой случайни сценарии за бъдеща промяна на пазарните фактори.
3. Генерираните сценарии се използват, за да се симулира и калкулира очакваното изменение на стойността на пазарните инструменти и портфейли, като се отчита и ефекта на диверсификацията между активите. Генерираните сценарии, за съответните рискови фактори, дават възможност за формиране ценовото разпределение (ценова-хистограма) на очакваните стойности на инструментите (портфейлите), като очакваната стойност на разпределението се получава от средната стойност на съответните ценови редове. Ценовите редове се сортират от най-високата към най-ниската стойност и се прилага съответния избран доверителен интервал.

Поради факта, че избраният метод за VaR, разчита на исторически данни при предоставяне на информация относно волатилност и корелации на отделните рискови фактори и предвижда с вероятност от 99% бъдещите промени при същите, то съществува статистическа вероятност от 1%, поради например резки и големи пазарни движения, стойността под риск да бъде надценена или подценена. VaR показва риска на портфейлите в края на работния ден.

За да се определи надеждността на резултатите от допусканията за промяна в пазарната стойност на портфейла, съгласно VaR модела, се извършват насрещни проверки (бек-тест). Бек-тестът представлява постфактум сравнение между оценката на риска, чрез модела и действителните дневни промени в стойностите му. Изчисленията се извършват на база действителната промяна в стойността на портфейла (изключвайки промени дължащи се на такси, комисионни и нетен лихвен доход - хипотетична промяна), допускайки, че позициите от предходния ден са останали непроменени. За неточност на модела се приема всяко едновременно намаление на стойността на портфейла, което надвишава съответната Стойност под риск, изчислена за същия ден. Действителните резултати се наблюдават редовно, във връзка с валидността на модела.

VaR моделът е неразделна част от управлението на пазарния риск на Групата, като определените от Групата нива и динамика/тренд на VaR показателите се следят и анализират динамично и се докладват регулярно на ръководството.

4.3.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск измерва способността на Групата да изпълнява задълженията си при настъпване на падежа им, да управлява неочакваните намаления или промени в източниците за финансиране, както и да конвертира активите си в парични средства възможно най-бързо и с минимална загуба на стойността им.

Основен метод за управление на ликвидността е поддържането на балансите в Групата по размери, структура и съотношения, осигуряващи възможност във всеки момент тя да посрещне своевременно задълженията си, на разумна цена и с минимален риск. За измерване и контрол на ликвидния риск се използват различни модели и техники.

Групата поддържа структура на активите и пасивите, която осигурява спазване на зададените стойности на коефициентите за ликвидност и изпълнението на изискването за ликвидно покритие съгласно чл. 412 параграф 1 на Регламент 575 /2013 (Liquidity Coverage Ratio - LCR). Фокусът е върху управлението на ликвидността за период до 30 дни. Групата изчислява своето отношение на ликвидно покритие по следната формула:

Ликвиден буфер

Нетни изходящи ликвидни потоци при период на напрежение от 30 календарни дни

= Отношение на ликвидно покритие (%)

Групата поддържа отношение на ликвидно покритие най-малко от 100% .

Предвид трудната предсказуемост на входящите/изходящи парични потоци на разпоредителите с бюджетни средства, Групата управлява текущата ликвидност чрез предоставяне на краткосрочни вземания на различни финансови институции, чрез следене на падежите с цел осигуряване на дневен излишък.

Процесът по управление на ликвидността задължително включва наблюдението на резултатите от регулярно извършвани стрес тестове въз основа на различни сценарии. Групата прилага вътрешна „Методика за провеждане на стрес-тестове за ликвиден риск на „Общинска банка“ АД“. Стрес тестовете се изготвят на база на информация, необходима за формирането на LCR коефициента в съответната отчетна форма.

Стрес-сценариите отчитат появата на ликвиден недостиг в резултат както на външни за Групата фактори, така и на вътрешно присъщи такива.

1. Идиосинкратичен шок (базов и утежнен), дължащ се на влошена финансова позиция, рисков профил и/или репутация на Групата, би довел до загуба на доверие в стабилността на Групата, намаляване на достъпа ѝ до пазарите и съществен отлив на депозитна база.

2. Общопазарен шок, дължащ се на влошена икономическа среда, спад в цените на активите и/или недостиг на ликвидност на финансовите пазари, би довел до спад в стойността на търгуемите активи на Групата и респ. на ликвидния буфер.

Изготвя се също и обратен стрес тест, като се симулира допълнително изтегляне на депозити с падеж по-голям от 30 дни, независимо от вида им, с цел да се види при какъв изходящ поток Групата би преустановила дейността си, с оглед на вземане на превантивни мерки при необходимост.

Групата разчита главно на собствен ресурс и не разполага с одобрени и неусвоени кредитни линии.

Таблиците по-долу анализират активите, пасивите и задбалансовите ангажименти на Групата, групирани по съответни срокове и падежи на базата на остатъчен срок до крайната дата на падежите. В тези таблици безсрочните депозити на клиенти са представени в матуритетната зона „до 1 месец“, но значителна част от тях остават в Групата за по-дълъг период от време. Срочните депозити обикновено се подновяват от депозантите на падеж и на практика също се задържат в Групата за по-дълъг период от време.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31 декември 2023	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Активи						
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	1,097,396	-	-	-	-	1,097,396
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	9,285	-	-	847	1,732	11,864
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	12,544	-	12,544
Вземания от банки и други финансови институции	98,950	31,865	-	45,400	544	176,759
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	5,006	-	-	5,006
Предоставени кредити и вземания от клиенти	3,426	27,153	83,437	242,282	220,962	577,260
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	-	19,737	41,754	208,253	116,377	386,121
Други активи	-	-	-	-	16,808	16,808
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	13,509	13,509
Имоти и оборудване	-	-	-	-	40,703	40,703
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	21,381	21,381
Нематериални активи	-	-	-	-	3,810	3,810
Активи с право на ползване	-	-	-	-	4,616	4,616
Общо активи	1,209,057	78,755	130,197	509,326	440,442	2,367,777
Пасиви						
Депозити от други клиенти	1,792,784	121,064	180,559	22,957	1,444	2,118,808
Получени заеми от банки	-	-	-	35,321	-	35,321
Облигационен заем	-	-	-	21,081	-	21,081
Получени заеми от клиенти	-	-	-	8,796	-	8,796
Задължения по лизингови договори	398	1,194	2,388	792	-	4,772
Провизии	-	-	-	844	-	844
Други пасиви	5,924	-	-	-	-	5,924
Текущи данъчни пасиви	7	-	-	-	434	441
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	962	962
Общо пасиви	1,799,113	122,258	182,947	89,791	2,840	2,196,949
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО	(590,056)	(43,503)	(52,750)	419,535	437,602	170,828
С НАТРУПВАНЕ	(590,056)	(633,559)	(686,309)	(266,774)	170,828	

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31 декември 2022	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Активи						
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	1,039,835	-	-	-	-	1,039,835
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	10,178	-	-	986	1,544	12,708
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	11,322	-	11,322
Вземания от банки и други финансови институции	80,854	-	-	34,213	540	115,607
Предоставени кредити и вземания от клиенти	16,902	2,839	58,467	100,577	308,733	487,518
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	-	36,724	4,298	184,405	167,625	393,052
Текущи данъчни активи	-	-	-	-	370	370
Други активи	-	-	-	-	17,812	17,812
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	13,043	13,043
Имоти и оборудване	-	-	-	-	37,013	37,013
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	22,063	22,063
Нематериални активи	-	-	-	-	1,191	1,191
Активи с право на ползване	-	-	-	-	4,232	4,232
Общо активи	1,147,769	39,563	62,765	331,503	574,166	2,155,766
Пасиви						
Депозити от други клиенти	1,640,838	112,536	185,294	10,944	-	1,949,612
Получени заеми от банки	-	-	-	24,076	-	24,076
Облигационен заем	-	-	-	21,081	-	21,081
Получени заеми от клиенти	-	-	-	6,293	-	6,293
Задължения по лизингови договори	100	299	796	2,978	163	4,336
Провизии	1	15	49	703	177	945
Други пасиви	27,417	-	-	-	-	27,417
Текущи данъчни пасиви	10	-	-	-	-	10
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	873	873
Общо пасиви	1,668,366	112,850	186,139	66,075	1,213	2,034,643
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО С НАТРУПВАНЕ	(520,597)	(73,287)	(123,374)	265,428	572,953	121,123
	(520,597)	(593,884)	(717,258)	(451,830)	121,123	

Матуритетна структура на условните задължения и ангажименти към 31 декември 2023 и 2022 е както следва:

	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
31 декември 2023	1,333	13,116	57,336	15,587	2,024	89,396
31 декември 2022	3,745	10,753	33,308	5,679	26,674	80,159

В съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Делегиран регламент (ЕС) 2015/61 на Комисията от 10.10.2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на изискванията за ликвидно покритие, Групата поддържа съотношения на ликвидно покритие и на нетно стабилно финансиране, чувствително надвишаващи регулаторно изискуемите от 100% и за двата коефициента. Във всеки един момент Групата се стреми да поддържа значителни обеми високо ликвидни активи, включващи се в състава на ликвидния ъ буфер, както и да управлява активите и пасивите си, съобразно техните матуритетни структури и ликвидни тегла.

Ликвидното покритие на Групата към 31 декември 2023 г. е както следва:

- Ликвиден буфер 881,814 хил. лв. (2022: 804,321 хил. лв.);
- Нетен изходящ поток 106,527 хил. лв. (2022: 151,647 хил. лв.);
- Отношение на ликвидно покритие 828 % (2022: 530 %);
- Отношение на нетно стабилно финансиране 289 % (2022: 302 %).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Като част от управлението на ликвидния риск, възникващ от финансовите пасиви, Групата притежава ликвидни активи състоящи се от пари и парични еквиваленти. Тези активи Банката майка определя като „ликвиден резерв”, представен в следната таблица:

	2023	2023	2022	2022
	Балансова стойност	Справедлива стойност	Балансова стойност	Справедлива стойност
Парични средства в брой	26,145	26,145	23,982	23,982
Сметки в Централната банка	1,071,251	1,071,251	1,015,853	1,015,853
Предоставени ресурси и депозити в банки	176,759	176,759	115,607	115,607
ОБЩО	1,274,155	1,274,155	1,155,442	1,155,442

4.4. Финансови активи, предоставени като обезпечение

Към 31 декември 2023 г. български държавни ценни са предоставени като обезпечение и са в размер на 218,507 хил. лв. (2022: 88,342 хил. лв.).

Към 31 декември 2023 г. Групата е блокирала 350,000 хил. лв. (2022: 450,000 хил. лв.) в специална сметка в БНБ на основание чл. 152, ал.6 от Закона за публичните финанси във връзка с обезпечаване на наличните парични средства по сметките на бюджетните организации (виж приложение 16).

Групата не държи обезпечения на финансови или нефинансови активи, които може да продава или да залага на свой ред, дори когато няма неизпълнение от страна на собственика на обезпечението.

4.5. Доверени активи на отговорно пазене

Групата е регистрирана като инвестиционен посредник и извършва операции за клиенти в съответствие с изисквания на Наредба 38 на Комисията по финансов надзор (КФН). Групата има одобрена политика, във връзка с доверителните си операции за клиенти, която е изготвена на база изискванията на Наредба 38 на КФН. Към 31 декември 2023 г. общата сума на доверените активи на клиенти предоставени на Групата за отговорно пазене възлизат на 18,297 хил. лв. (31.12.2022: 18,377 хил. лв.).

4.6. Операционен риск

Групата определя като операционен риск риска от загуби, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, като включва в себе си правен риск. Правният риск се включва в Операционния риск и се определя като:

- а) риск от загуба в резултат на нарушение, неправилно прилагане или заобикаляне на разпоредби от нормативен акт, правило или стандарт от страна на служителите на Групата, възникнала поради тяхното непознаване или по други причини;
- б) риск от загуба в резултат на неспазване на договорни задължения от Групата или от нейни контрагенти по действащи договори;
- в) риск от загуба в резултат на действия от страна на държавни органи или длъжностни лица.
- г) риск от загуба, произтичащ от промените в действащото законодателство на Република България и/или на Европейския съюз, които могат да попречат на Групата да осъществява нормално своята дейност.

Правният риск може да се прояви при съдебни дела, неблагоприятни съдебни решения или договори, които могат да се окажат неизпълними и могат да нарушат или да имат неблагоприятно въздействие върху дейността на Групата.

В Групата са разработени „Политика за управление на операционния риск“ и „Правила за управление на операционния риск“. Политиката на Групата за управление на операционния риск, като част от общата рамка на Политиката за управление на риска, е съобразена с основните изисквания и препоръки на Базелския комитет за банков надзор и на БНБ, преглежда се регулярно, като при установена необходимост се актуализира.

Всички операционни събития се записват и съхраняват в Регистър на загубите от операционни събития – вътрешна Oracle базирана WEB система, създадена от Групата. Системата позволява автоматично историческо архивиране на всички регистрирани операционни събития.

Отдел „Пазарен и операционен риск“ от дирекция „Риск“ представя тримесечно на Управителния съвет отчет за понесените загуби от операционни събития, а месечно докладва пред Комисията за оценка на рискови събития (КОРС). Анализът служи за вземане на решения за засилване на контролните действия.

Управителният съвет на Групата е отговорен за организирането на системата за управление на операционен риск в Групата.

4.7. Спазване на изискванията за капиталова адекватност

С влизането в сила през 2014 г. на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници, се установяват и капиталовите изисквания към банките, като техният собствен капитал за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред, представляващ сбор от базовия собствен капитал от първи ред и допълнителния капитал от първи ред. Към 31.12.2023 г. капиталът от първи ред на Общинска банка АД е съставен само от базов собствен капитал от първи ред, включващ емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви, намалени със съответните приспадания по реда на член 36 от Регламент (ЕС) № 575/2013.
- Капитал от втори ред – към 31.12.2023 г. Банката няма инструменти, отговарящи на изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 за елементи на капитала от втори ред.

Банката майка изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между регулаторния собствен капитал и рисково претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза.

В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката спазва изискванията на рамката CRD IV (Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента) и Директива 2013/36/ЕС (Директивата) и Наредба № 7 на БНБ за организация и управление на рисковете в банките.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8%;
- съотношение на капитала от първи ред 6%.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Минималните регулаторни капиталови изисквания към Общинска банка АД към 31 декември 2023 г. са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 9.80%;
- съотношение на капитала от първи ред 7.35%.

Към 31 декември 2023 г. Общинска банка АД отчита следните капиталови съотношения:

- съотношение на обща капиталова адекватност 20.45% (2022: 18.27%);
- съотношение на капитала от първи ред 20.45% (2022: 18.27%).

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. структурата на собствения капитал на Банката майка е както следва:

	2023 Basel III	2022 Basel III
Капитал от първи ред		
Регистриран и внесен капитал	89,362	69,362
Намаления		
- Нематериални активи	(1,398)	(1,191)
- Отсрочени данъци, които се основават на бъдеща печалба	(680)	(321)
Нереализирана печалба от финансови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	15,099	12,772
Други регулаторни корекции съгласно Basel III	46,444	30,303
Общо капитал от първи ред	148,827	110,925
Общо капиталова база (собствени средства)	148,827	110,925

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г., съгласно Наредба № 8 от 24 април 2014 на БНБ за капиталовите буфери на банките, Общинска банка АД поддържа следните капиталови буфери:

- предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред в размер на 18,196 хил. лв. (2022: 15,181 хил. лв.), 2.5% от сумата на общата рисково претеглена експозиция на Банката в размер на 727,820 хил. лв. (2022: 607,567 хил. лв.);
- специфичен за институцията антицикличесен капиталов буфер в размер на 14,047 хил. лв., (2022: 5,890 хил. лв.) който е 2% (2022: 1%) от кредитните рискови експозиции в Р. България;
- капиталов буфер за системен риск в размер на 21,215 хил. лв. (2022: 17,447 хил. лв.), равняващ се на 3% от общата рисково претеглена експозиция;
- капиталови изисквания във връзка с корекции по втори стълб в размер на 13,101 хил. лв. (2022: 12,449 хил. лв.), които са 1.80% от общата рисково претеглена експозиция.

5. Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви

Оценка на финансови активи и пасиви

Счетоводната политика на Банката майка по отношение на оценяването по справедлива стойност е представена в приложение 3.10.9.

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез следната оценителска техника:

- Ниво 1: котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари, са базирани на котираны пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Групата определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталовы ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталовы инструменти и очакваны колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Таблиците по-долу представят анализ на активите, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2023 г. и 2022 г. по нива на йерархия на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в консолидирания отчет за финансовото състояние.

31 декември 2023	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Балансова стойност
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансовы активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	11,827	19	18	11,864
Финансовы инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	5,542	7,002	12,544
Инвестиционны имоти	-	-	21,381	21,381
Земя и сгради, използвани в дейността	-	-	19,972	19,972
ОБЩО	11,827	5,561	48,373	65,761

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31 декември 2022	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Балансова стойност
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	12,556	138	14	12,708
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	4,377	6,945	11,322
ОБЩО	12,556	4,515	6,959	24,030

Движението между началното и крайното салдо на капиталовите инвестиции от Ниво 3 представлява нетната преоценка на тези инструменти, като през периода не са извършвани покупки, продажби или рекласификации на подобни инструменти.

6. Нетен доход от лихви

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Приходи от лихви		
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Лихви от кредити и вземания на клиенти	31,633	17,123
Лихви от инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	5,753	3,608
Лихви по вземания от предоставени ресурси и депозити на банки и финансови институции	17,997	1,710
	55,383	22,441
Други приходи от лихви		
Лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	829	347
Отрицателни лихви по лихвоносни пасиви	-	6
	829	353
Общо приходи от лихви	56,212	22,794
Разходи за лихви		
Разходи за лихви по метода на ефективната лихва		
Отрицателни лихви по лихвоносни активи	-	(3,874)
Лихви по получени заеми от банки	(1,385)	-
Лихви по споразумения с клауза за обратно изкупуване	(250)	-
Лихви по депозити, други различни от кредитни институции	(236)	(342)
Лихви по емитирани облигации	(932)	(379)
Лихви по други привлечени средства	(231)	(132)
Лихви по лизингови договори	(161)	(100)
Общо разходи за лихви	(3,195)	(4,827)
НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ	53,017	17,967

Нетният доход от лихви, който Групата калкулира, използвайки метода на ефективната лихва за финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, за годината, приключваща на 31 декември 2023 включва приходи в размер на 55,383 хил. лв. (2022: 22,447 хил. лв.) и разходи в размер на 3,195 хил. лв. (2022: 4,827 хил. лв.).

Приходите от лихви, които Групата калкулира, използвайки метода на ефективната лихва за финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2023 г. са съответно в размер на нула лв. (2022: нула лв.).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Венчки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Нетен доход от такси и комисиони

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Приходи от такси и комисиони		
Обслужване и поддържане на сметки	4,771	5,098
Картови операции	4,146	4,132
Преводни операции	2,703	3,023
Касови и арбитражни операции	2,256	2,668
Документарни операции	532	431
Други приходи от такси и комисиони	3,981	3,433
Общо приходи от такси и комисиони	18,189	18,785
Разходи за такси и комисиони		
Картови операции	(1,988)	(1,736)
Преводни операции	(1,466)	(1,217)
Други разходи за такси и комисиони	(373)	(323)
Общо разходи за такси и комисиони	(3,827)	(3,276)
НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	14,562	15,509

8. Нетни печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Печалба/(загуба) от преценка на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	262	(756)
Печалба от продажба на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	-	4
Печалба от продажба на валута	3,819	2,493
ОБЩО	4,081	1,741

9. Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата

През отчетния период Групата няма печалби или загуби от отписване на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност. През 2022 г. е реализирана печалба в размер на 44 хил. лв. от продажба на български държавни облигации.

Посочените продажби са с ниска стойност и не оказват съществено влияние върху портфейла от финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, те са част от стратегията на Групата за регулиране на матуритетната структура на притежаваните от нея портфейли и същевременно постигане на максимална доходност.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

10. Други оперативни приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Приходи от договори за насми	753	584
Приходи от инкасова дейност	196	188
Неустойки по кредитни и други договори	60	78
Продажба на монети и изделия от благородни метали	4	54
Приходи от отписани задължения	3	1
Други оперативни приходи	140	281
ОБЩО	1,156	1,186

11. Други оперативни разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Разходи за инвестиционни имоти	(163)	(247)
Разходи за персонализация на електронни карти	(114)	(71)
Обезценка на Имоти, придобити за препродажба	-	(394)
Други разходи	(216)	(39)
ОБЩО	(493)	(751)

12. Начислени обезценки на финансови активи

Движението на обезценките за несъбираемост е както следва:

	Предоставени кредити и вземания на клиенти	Вземания от банки и други финансови институции	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Други активи	Общо
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2022	(4,173)	(19)	(153)	(2,285)	(6,630)
Начислени обезценки за периода	(3,715)	(196)	(22)	(1)	(3,934)
Реинтегрирани обезценки за периода	3,383	117	15	18	3,533
Нетни обезценки за годината	(332)	(79)	(7)	17	(401)
Отписани кредити за сметка на обезценките	127	-	-	-	127
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	(4,378)	(98)	(160)	(2,268)	(6,904)
Начислени обезценки за периода	(9,603)	(434)	(255)	(47)	(10,339)
Реинтегрирани обезценки за периода	5,945	342	82	32	6,401
Нетни обезценки за годината	(3,658)	(92)	(173)	(15)	(3,938)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	(8,036)	(190)	(333)	(2,283)	(10,842)

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13. Провизии

Движението на провизиите през периода е както следва:

	Провизии по кредитни ангажменти	Провизии по съдебни дела	Провизии за пенсioniране	Общо
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2022	(136)	(268)	(513)	(917)
Начислени провизии за периода	(427)	(11)	(87)	(525)
Реинтегрирани провизии за периода	294	81	122	497
Признати както следва:				
<i>Начислени провизии, признати за периода през всеобхватния доход</i>	-	-	13	13
<i>Нетно начислени провизии, признати на ред „(Начислени)/реинтегрирани провизии по кредитни ангажменти“</i>	(133)	-	-	(133)
<i>Нетно начислени провизии, признати на в други елементи на разходите</i>	-	70	22	92
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	(269)	(198)	(478)	(945)
Начислени провизии за периода	(356)	-	(127)	(483)
Реинтегрирани провизии за периода	451	2	131	584
Признати както следва:				
<i>Начислени провизии, признати за периода през всеобхватния доход</i>	-	-	6	6
<i>Нетно начислени провизии, признати на ред „(Начислени)/реинтегрирани провизии по кредитни ангажменти“</i>	95	-	-	95
<i>Нетно начислени провизии, признати на в други елементи на разходите</i>	-	2	(2)	-
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	(174)	(196)	(474)	(844)

13.1. Провизии по кредитни ангажменти

Провизиите по кредитни ангажменти представляват очакваните кредитни загуби на финансовите гаранции и неусвоените кредитни ангажменти за 12 месеца или за целия период в зависимост от промяната в кредитния риск, спрямо първоначалното им признаване в съответствие с изискванията на МСФО 9.

13.2. Провизии по съдебни дела

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е по-вероятно Групата да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще. Към 31 декември 2023 г. Групата извърши оценка на заведените срещу нея съдебни дела и оцени необходимите провизии по тях в размер на 196 хил. лв. (2022: 198 хил. лв.).

13.3. Провизии за пенсиониране

Провизиите за пенсиониране представляват настоящата стойност на задълженията на Групата по планове с дефинирани доходи, представляващи обезщетения при пенсиониране в съответствие с изискванията на чл. 222 от Кодекса на труда. Актюерските печалби/загуби коригират сумата на признатото задължение. Основните параметри при определяне на задълженията по планове с дефинирани доходи за 2023 г. са: Дисконтов процент – 4.03%; Увеличение на възнагражденията – 2% годишно; Пенсионна възраст: мъже 64 години и 6 месеца, жени 62 години за 2023 г. и увеличение с по 2 месеца всяка година, докато не се достигне 65 г. за мъжете и за жените.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Резултатите от анализа на отклонението между действителния опит през периода и направените актюерски предположения в предходната оценка може да бъде представен, както следва:

Параметър	Сума
Заделян резерв за отпадналите от съвкупността лица към 31.12.2022	87
Изплатени суми за пенсиониране	108
Недостиг на резерв	(21)
От които реализирани в следствие на непредвидени случаи като:	
- ранно пенсиониране	7
- лица с корекция на брутно трудово възнаграждение в следствие на промяна на клас през 2023	14
Нетен недостиг, изключващ непредвидените случаи	-
% от заделяния резерв	0%

Резултатите от анализа на чувствителността на актюерските предположения са представени в настоящата таблица

Изменения в допусканията	Централен сценарий	Дисконтов процент		Промяна във възнаграждението		% на напускане	
		+100 б.р.	-50 б.р.	+1%	-1%	+2%	-2%
Изменение	474	464	479	485	464	460	489
		(10)	5	11	(10)	(14)	14

Очакванията за изменението на задължението по плана с дефинирани доходи през 2024 г. може да бъде представено, както следва:

	Провизии при пенсиониране
Провизия за пенсиониране към 31.12.2023 г.	474
Очаквано изплащане на пенсии през 2024 г.	(172)
Освобождаване на резерв за напуснали	(14)
Увеличение на провизията за оставащите служители	219
Очаквана провизия за пенсиониране към 31.12.2024 г.	507

14. Административни разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Разходи за персонала	(18,362)	(15,493)
Информационни, комуникационни и технологични разходи	(3,281)	(3,362)
Разходи за охрана и инкасова дейност	(1,709)	(1,653)
Вноска за Фонда за гарантиране на влоговете в банките	(2,733)	(2,436)
Доставки и други външни услуги	(2,341)	(1,491)
Разходи за консумативи и материали	(905)	(1,009)
Консултантски, одиторски и други професионални услуги	(1,214)	(519)
Наеми на сгради и активи	(156)	(297)
Реклама, маркетинг и комуникации	(277)	(67)
Други административни разходи	(3,954)	(2,677)
ОБЩО	(34,932)	(29,004)

Броят на служителите на Групата към 31 декември 2023 г. е 519 (2022: 522).

Начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрираните одитори на Групата, включват услуги за независим финансов одит в размер на 149 хил. лв. (2022: 148 хил. лв.) и други незабранени услуги в размер на 52 хил. лв. (2022: 21 хил. лв.).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Разходи за данъци

Разходите за данъци представляват сбора от текущи данъци и отсрочени данъци за всички временни разлики, изчислени в съответствие с Закона за корпоративно подоходно облагане при ставка от 10% за 2023 г. и 2022 г.

Данъците, посочени в консолидирания отчет за печалбата или загубата, се състоят от следните елементи:

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Разход за текущ данък	(3,041)	(9)
Разход от отсрочени данъци, свързан с възникване и обратно проявление	(394)	(18)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАΝЪК ВЪРХУ ДОХОДА	(3,435)	(27)

Действителните данъци на Групата се различават от теоретичния си размер, изчислен на базата на печалбата преди данъци и номиналния размер на данъчната ставка, както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Печалба преди данъци	30,788	5,547
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2023 и 2022	(2,737)	(555)
Данъчен ефект върху приходи/разходи, с които се намалява/увеличава облагаемата печалба	(304)	546
Разход за текущ данък	(3,041)	(9)
Разход от отсрочени данъци, свързани с възникване и обратно проявление	(394)	(18)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАΝЪК ВЪРХУ ДОХОДА	(3,435)	(27)
ЕФЕКТИВНА ДАΝЪЧНА СТАВКА	11.16%	

През 2023 г. Групата е признала текущ разход за данъци във връзка с елементи на другия всеобхватен доход в размер на 65 хил. лв. (2022: 77 хил. лв.).

16. Парични средства в брой и парични салда при Централната банка

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Парични средства в брой	26,145	23,982
Сметки в Централната банка	1,071,251	1,015,853
ОБЩО	1,097,396	1,039,835

Сметките в Централната банка включват минимални нелихвоносни резерви в размер на 196,887 хил. лв. (2022: 152,241 хил. лв.), както и резервен обезпечителен фонд във връзка с гаранционния механизъм на информационната система „Борика“ в размер на 9,513 хил. лв. (2022: 9,513 хил. лв.) в съответствие с разпоредбите на Централната банка. Няма ограничения, наложени от Централната банка за използване на минималните резерви. Тези резерви се определят на база на депозитите, привлечени от Групата.

От август 2018 г. Групата обезпечава част от привлечените средства от бюджетни предприятия и държавни институции чрез блокиране в полза на Министерството на финансите на основание на чл. 152, ал. 6 Закона за публичните финанси на парични средства по специално разкрита за тази цел сметка в Българската народна банка. Към 31 декември 2023 г. блокираната сума е в размер на 350,000 хил. лв. (2022: 450,000 хил. лв.).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляда лева, освен ако не е посочено друго

17. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Дялове в договорни фондове	19	16
Български корпоративни облигации	8,819	9,801
Български държавни ценни книжа	2,579	2,530
Акции в местни предприятия	429	345
Чуждестранни корпоративни облигации	-	2
Компенсаторни инструменти	18	14
ОБЩО	11,864	12,708

Ценните книжа са оценени по справедлива стойност, представляваща тяхната пазарна стойност.

Към 31 декември 2023 г. йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности на тези активи по нива, се разпределя съответно: Ниво 1 – 11,827 хил. лв. (2022: 12,676 хил. лв.), Ниво 2 - 19 хил. лв. (2022: 16 хил. лв.) и Ниво 3 – 18 хил. лв. (2022: 16 хил. лв.).

18. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Акции в чуждестранни предприятия	5,542	4,377
Акции в български предприятия	7,002	6,945
ОБЩО	12,544	11,322

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към 31 декември 2023 г., представляват акции в чуждестранни предприятия на стойност 5,542 хил. лв. (2022: 4,377 хил. лв.) и в български предприятия на стойност 7,002 хил. лв. (2022: 6,945 хил. лв.), категоризирани съответно в Ниво 2 и в Ниво 3 в Йерархията на справедливите стойности. Признатата през периода преоценка на капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е в размер на 1,390 хил. лв. (2022: 1,744 хил. лв.)

19. Вземания от банки и други финансови институции

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Ностро сметки в банки	43,753	58,939
Предоставени депозити при банки	87,101	21,920
Предоставени кредити на банки	45,551	34,306
Гаранционни депозити във Mastercard Inc. и Visa	544	540
	176,949	115,705
Очаквани кредитни загуби	(190)	(98)
ОБЩО	176,759	115,607

Гаранционните депозити са депозити на Mastercard Inc. и Visa във връзка с разплащанията на Групата в тези системи.

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. остатъчният и оригиналният матуритет на всички предоставени депозити на банки е до 3 месеца.

През 2023 г. са предоставени дългосрочни кредити на 3 български банки с оригинален матуритет от 5 години в обща стойност на главницата 11 000 хил. лв. (2022 г.: 34 000 хил. лв.).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

20. Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване

Към 31.12.2023 г. Групата е страна по една репо сделка с балансова стойност в размер на 5,006 хил. лв. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е 130%. Падежът на това споразумение е през м. юни 2024.

21. Предоставени кредити и вземания от клиенти

21.1. Анализ по видове клиенти

Структурата на кредитния портфейл по видове клиенти е както следва:

	Към 31.12.2023			Към 31.12.2022		
	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност
Физически лица	128,241	(1,725)	126,516	125,576	(1,578)	123,998
жилищно - ипотечни кредити	53,450	(53)	53,397	45,117	(56)	45,061
потребителски кредити	73,997	(1,632)	72,365	79,329	(1,509)	77,820
кредитни карти	794	(40)	754	1,130	(13)	1,117
Предприятия	408,478	(5,859)	402,619	318,793	(2,515)	316,278
Бюджетни предприятия	21,488	(237)	21,251	42,068	(265)	41,803
Небанкови финансови институции	27,089	(215)	26,874	5,459	(20)	5,439
ОБЩО	585,296	(8,036)	577,260	491,896	(4,378)	487,518

В структурата на кредитния портфейл по видове клиенти, кредитите отпуснати на физическите лица са допълнително посочени по цел на кредита.

31 декември 2023

Сегмент	Фаза	Брой сделки	Отчетна стойност в хил. лв.	Обезценка в хил. лв.	Балансова стойност в хил. лв.
Дребно	фаза 1	11,088	123,044	(326)	122,718
	фаза 2	373	1,724	(133)	1,591
	фаза 3	733	3,473	(1,266)	2,207
	Общо	12,194	128,241	(1,725)	126,516
Нефинансови предприятия	фаза 1	134	399,244	(2,033)	397,211
	фаза 2	1	41	-	41
	фаза 3	14	9,193	(3,826)	5,367
	Общо	149	408,478	(5,859)	402,619
Финансови предприятия	фаза 1	3	27,089	(215)	26,874
	фаза 2	-	-	-	-
	фаза 3	-	-	-	-
	Общо	3	27,089	(215)	26,874
Бюджет	фаза 1	18	21,488	(237)	21,251
	фаза 2	-	-	-	-
	фаза 3	-	-	-	-
	Общо	18	21,488	(237)	21,251
Общо кредитен портфейл		12,364	585,296	(8,036)	577,260

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21.2. Анализ по отрасли

	Към 31.12.2023			Към 31.12.2022		
	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност
Физически лица	128,241	(1,725)	126,516	125,576	(1,578)	123,998
Промисленост	39,078	(2,879)	36,199	16,284	(292)	15,992
Услуги	200,934	(727)	200,207	165,984	(631)	165,353
Търговия	65,351	(1,238)	64,113	55,713	(1,093)	54,620
Бюджетни предприятия	21,488	(237)	21,251	42,068	(265)	41,803
Строителство	46,582	(742)	45,840	56,094	(276)	55,818
Транспорт	46,180	(212)	45,968	15,702	(172)	15,530
Селско стопанство	10,353	(61)	10,292	9,016	(51)	8,965
Финансови и застрахователни дейности	27,089	(215)	26,874	5,459	(20)	5,439
ОБЩО	585,296	(8,036)	577,260	491,896	(4,378)	487,518

През 2023 г. отписаните вземания по кредити за сметка на заделената обезценка за несъбираемост са в размер на нула лв. (2022: 127 хил. лв.).

22. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Български държавни облигации	278,345	304,405
Български общински облигации	29,945	57,004
Чуждестранни корпоративни облигации	-	9,009
Български корпоративни облигации	19,772	22,794
Чуждестранни държавни облигации	58,392	-
	386,454	393,212
Очаквани кредитни загуби	(333)	(160)
ОБЩО	386,121	393,052

Български държавни ценни книжа, блокирани като обезпечение за поддържане на бюджетни сметки към 31 декември 2023 г. са на стойност 218,569 хил. лв. (2022: 88,342 хил. лв.)

23. Други активи

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Имоти, придобити за препродажба	11,982	11,982
Авансови плащания	1,942	2,522
Разходи за бъдещи периоди	457	1,178
Други финансови вземания	3,928	3,516
Оборотни наличности от благородни метали	360	393
Разчети с банки	88	105
Материали	150	191
Други активи	184	193
ОБЩО	19,091	20,080
Обезценка за несъбираемост	(2,283)	(2,268)
	16,808	17,812

Закупеният от Групата през 2020 г. урегулиран поземлен имот, който е в съседство на притежаван от нея имот, придобит от обезпечение (представен в приложение 24), към 31 декември 2023 г. е на стойност 11,871 хил. лв. (2022: 11,871 хил. лв.). През 2022 г. е начислена обезценка на имота в размер на 234 хил. лв., след направен преглед през 2023 г. не е установена индикация за начисляване на допълнителна такава. Групата продължава да е в процес на преговори с кулувач, декларирал намерение за закупуване на двата имота в цялост.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

24. Активи, придобити от обезпечения

Движението на активите, придобити от обезпечения, е както следва:

	Недвижими имоти
Към 1 януари 2022 г.	13,468
Продадени	(361)
Обезценка	(64)
Към 31 декември 2022 г.	13,043
Придобити	1,237
Продадени	(771)
Към 31 декември 2023 г.	13,509

Групата е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. През 2023 г. е начислена обезценка в размер на нула лв. (2022: 64 хил. лв.).

За целите на анализа на нетната реализируема стойност са използвани оценки от ангажирани от Групата външни независими оценители на недвижими имоти. В оценките е използван методът на пазарните аналози (сравнителните продажби). При него се прави оценка чрез пряко сравнение на разглеждания имот и подобни на него, които са били продадени, като цената се определя въз основа на тези предишни сделки. При прилагането на този метод е необходимо данните за сравнимите имоти да бъдат действително сходни, имотите да са подобни, да са в същия район, а времето на сделката и датата, към която се изготвя оценката да са близки. При изчисленията в хода на анализа са използвани предимно значими ненаблюдаеми входящи данни като коефициент за пазарна реализация, коефициент за местоположение и коефициент за специфични особености (състояние).

Както е оповестено в приложение 23 Групата е в процес на преговори с купувач, декларирал намерение за закупуване на два имота – имот закупен с цел препродажба, отчитан в други активи с балансова стойност към 31 декември 2023 г. от 11,871 хил. лв. и поземлени имоти, придобити от обезпечения на стойност 12,652 хил. лв. към 31 декември 2023 г. При преглед за обезценка в края на 2023 г. не е начислена допълнителна такава, в 2022 г. двата имота са обезценени общо с 298 хил. лв.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

25. Имоти и оборудване

	Земя и сгради	Офис оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Други материални активи	Активи в процес на изграждане	Общо
Преоценка/Отчетна стойност							
1 януари 2022	20,260	9,051	1,140	3,024	3,994	18,790	56,259
Новопридобити	-	139	545	31	121	-	836
Отписани	(417)	(433)	(606)	(223)	(426)	-	(2,105)
Преоценка	770	-	-	-	-	-	770
31 декември 2022	20,613	8,757	1,079	2,832	3,689	18,790	55,760
Новопридобити	3,594	446	-	120	21	-	4,181
Отписани	-	(673)	-	(93)	(84)	-	(850)
Преоценка	651	-	-	-	-	-	651
31 декември 2023	24,858	8,530	1,079	2,859	3,626	18,790	59,742
Натрупана амортизация							
1 януари 2022	4,248	7,126	1,070	2,887	3,852	-	19,183
Начислена за годината	336	784	66	40	30	-	1,256
Амортизация на отписаните	(56)	(425)	(565)	(222)	(424)	-	(1,692)
31 декември 2022	4,528	7,485	571	2,705	3,458	-	18,747
Начислена за годината	358	612	87	43	36	-	1,136
Амортизация на отписаните	-	(671)	-	(90)	(83)	-	(844)
31 декември 2023	4,886	7,426	658	2,658	3,411	-	19,039
Нетна балансова стойност към 31 декември 2022	16,085	1,272	508	127	231	18,790	37,013
Нетна балансова стойност към 31 декември 2023	19,972	1,104	421	201	215	18,790	40,703

Към 31 декември 2023 г. в съответствие с приетата счетоводна политика Групата е направила преоценка в размер на 651 хил. лв. на земята и сградите, използвани в дейността ѝ (2022: 770 хил. лв.). Анализът на справедливите стойности на земите и сградите, използвани в дейността на Групата, по ниво в йерархията на справедливите стойности, категоризират оценката по справедливата им стойност в Ниво 3. Оценката на преоценената стойност е извършена от независим външен оценител.

Към 31 декември 2023 г. балансовата сума на земята и сградите, използвани в дейността на Групата, ако се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, би била 11,052 хил. лв. (2022: 8,041 хил. лв.).

Активите в процес на изграждане представляват имот, находящ се в центъра на град София, и акумулирани разходи по проектиране и административни процедури за строителни книжа във връзка със стартирания процес на реализация на инвестиционни намерения за изграждане на собствена сграда на Централно управление на Групата. През 2022 г. Групата е получила разрешение за строеж.

Към 31 декември 2023 г. Групата няма заложен свои имоти и оборудване като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими имоти и оборудване.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

26. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата представляват земи и сгради, които Групата отдава под наем или използва за увеличаване на стойността на капитала.

	Земя и сгради
Балансова стойност към 1 януари 2022	20,581
Продадени през периода	(27)
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	1,509
Балансова стойност към 31 декември 2022	22,063
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(682)
Балансова стойност към 31 декември 2023	21,381

През 2022 г. Групата променя модела за последваща оценка на инвестиционните си имоти, като избира да използва метода на справедливата стойност. В резултат е реализиран първоначален нетен ефект от преоценка в размер на 751 хил. лв., която е представена на ред Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти и преоценка за периода 758 хил. лв.

През 2023 г. Групата е отчела приходи от наеми от инвестиционни имоти в размер на 734 хил. лв. (2022: 567 хил. лв.). Преките разходи за поддържането на инвестиционните имоти през 2023 г. са на стойност 146 хил. лв. (2022: 232 хил. лв.). Анализът на справедливите стойности на инвестиционните имоти на Групата, по ниво в йерархията на справедливите стойности, категоризира оценката по справедливата им стойност в Ниво 3.

Към 31 декември 2023 г. балансовата стойност на инвестиционните имоти, придобити от обезпечения, е 8,532 хил. лв. (2022: 8,532 хил. лв.). Групата ги е класифицирала в тази група, тъй като активите се експлоатират като се отдават под наем и намеренията на ръководството са да ги държи за получаване на доходи от наеми или за увеличаване на стойността им и евентуална продажба.

27. Нематериални активи

Отчетна стойност	Софтуер 2023	Софтуер 2022
1 януари	4,738	4,931
Новопридобити	3,032	178
Отписани	(228)	(371)
31 декември	7,542	4,738
Натрупава амортизация		
1 януари	3,547	3,582
Начислена за годината	413	337
Амортизация на отписаните	(228)	(372)
31 декември	3,732	3,547
Нетна балансова стойност към 31 декември	3,810	1,191

Към 31 декември 2023 г. Групата няма заложен свои нематериални активи като обезпечение и няма поети ангажименти за придобиване на значими нематериални активи.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

28. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори

28.1. Активи с право на ползване

	Сгради
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2022	6,185
Новопридобити	2,940
Отписани	(1,630)
Салдо към 31 декември 2022	7,495
Новопридобити	1,859
Отписани	(774)
Салдо към 31 декември 2023	8,580
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2022	3,580
Начислена за годината	1,261
Амортизация на отписаните	(1,578)
Салдо към 31 декември 2022	3,263
Начислена за годината	1,408
Амортизация на отписаните	(707)
Салдо към 31 декември 2023	3,964
Балансова стойност към 31 декември 2022	4,232
Балансова стойност към 31 декември 2023	4,616

28.2. Задължения по лизингови договори

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	3,410	3,141
Задължения по лизингови договори – текуща част	1,362	1,195
ОБЩО	4,772	4,336

Групата наема помещения в сгради, които използва за банкови салони. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2023 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Лизингови плащания							
31.12.2023							
Брутни лизингови плащания	1,497	1,290	1,103	787	246	184	5,107
Финансови разходи	(140)	(96)	(57)	(25)	(9)	(8)	(335)
Нетна настояща стойност	1,357	1,194	1,046	762	237	176	4,772

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Лизингови плащания							
31.12.2022							
Брутни лизингови плащания	1,323	1,126	893	725	421	173	4,661
Финансови разходи	(128)	(89)	(57)	(30)	(11)	(10)	(325)
Нетна настояща стойност	1,195	1,037	836	695	410	163	4,336

Увеличението на активите с право на ползване се дължи на нови сключени договори за клоновата мрежа на Групата.

28.3. Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите, свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Краткосрочни лизингови договори	137	269
Лизинг на активи с ниска стойност	36	41
	173	310

28.4. Договори за оперативен лизинг, по които Групата е лизингодател

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
По-малко от една година	750	703
Между една и пет години	1,409	2,022
Повече от пет години	148	176
ОБЩО	2,307	2,901

Таблиците по-долу показват по остатъчен матуритет сумата на бъдещите минимални лизингови постъпления по договорите за оперативен лизинг.

	Минимални лизингови постъпления, дължими от лизингополучателите						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Брутни лизингови постъпления							
Към 31.12.2023 г.	750	687	511	154	57	148	2,307
Към 31.12.2022 г.	703	703	680	502	137	176	2,901

Приходите от договори за оперативен лизинг са представени в приложение 10. Отчетените по-ниски приходи от наем за 2022 г. се дължат на прекратяване на някои договори за наем поради продажба на имотите.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. Депозити от други клиенти

	31 декември 2023			31 декември 2022		
	Деномнир ани в лева	Чужде- странна валута	Общо	Деномни- рани в лева	Чужде- странна валута	Общо
РЕЗИДЕНТИ	1,677,971	402,855	2,080,826	1,513,988	417,418	1,931,406
Физически лица	876,526	255,341	1,131,867	761,820	257,380	1,019,200
Бюджетни предприятия	452,104	37,638	489,742	399,379	40,846	440,225
Услуги	123,343	16,933	140,276	153,641	19,891	173,532
Промисленост	56,801	11,478	68,279	50,615	9,647	60,262
Търговия	42,388	76,314	118,702	41,880	71,457	113,337
Транспорт	58,796	2,525	61,321	29,746	14,120	43,866
Строителство	56,683	1,217	57,900	62,567	2,068	64,635
Финанси /без банки/	4,462	1,098	5,560	3,713	1,088	4,801
Селско стопанство	6,868	311	7,179	10,627	921	11,548
НЕРЕЗИДЕНТИ	2,169	35,813	37,982	2,549	15,657	18,206
ОБЩО	1,680,140	438,668	2,118,808	1,516,537	433,075	1,949,612

Депозитите на бюджетни предприятия към 31 декември 2023 г. и 2022 г. включват предимно разплащателни, бюджетни и депозитни сметки на общини в България.

30. Получени заеми от банки

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Главници по получени заеми от банки	35,000	24,000
Задължения за лихва по получени заеми от банки	321	76
	35,321	24,076

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Групата има следните получени дългосрочни заема от местни банки.

Условия по Заем 1:

- Главница: 12,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Дата на отпускане: ноември 2022 г.;
- Падеж: ноември 2027 г.

Условия по Заем 2:

- Главница: 12,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 5% фиксиран;
- Дата на отпускане: декември 2022 г.;
- Падеж: декември 2026 г.

Условия по Заем 3:

- Главница: 3,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Дата на отпускане: юли 2023 г.;
- Падеж: юли 2028 г.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Условия по Заем 4:

- Главница: 5,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 5% фиксиран;
- Дата на отпускане: август 2023 г.;
- Падеж: август 2028 г.

Условия по Заем 5:

- Главница: 3,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 7% фиксиран;
- Дата на отпускане: август 2023 г.;
- Падеж: август 2028 г.

Всички получени заеми са необезпечени. Паричните средства са предоставени на Банката майка за постигане на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения съгласно чл. 72а-72б от Регламент (ЕС) №575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно изискванията за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012, във връзка с чл. 69а, ал. 11 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП).

31. Облигационен заем

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Главници по облигационни заеми	20,702	20,702
Задължения за лихва по облигационни заеми	379	379
	21,081	21,081

Групата е емитирала две емисии облигации, които не се търгуват на регулиран пазар.

Условия по Емисия 1:

- ISIN: BG2100006225;
- Обем: 10,702 броя неконвертируеми облигации;
- Номинал: 1,000 лв.;
- Тип: обикновени, необезпечени;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Емитиране: юни 2022 г.;
- Падеж: юни 2027 г.

Условия по Емисия 2:

- ISIN: BG2100011225;
- Обем: 10,000 броя неконвертируеми облигации;
- Номинал: 1,000 лв.;
- Тип: обикновени, необезпечени;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Емитиране: септември 2022 г.;
- Падеж: септември 2027 г.

Облигациите са емитирани в съответствие с условията на чл. 69а от ЗВПКИИП, съответно чл. 72б от Регламента относно пруденциалните изисквания за инструменти на приемливите задължения на Групата, като ще останат такива до една година преди падежа.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всячки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Получени заеми от клиенти

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Главници по получени заеми от физически лица	6,237	6,237
Главници по получени заеми от нефинансови предприятия	2,500	-
Задължения за лихва по получени заеми от клиенти	59	56
	8,796	6,293

Към 31 декември 2023 г. Групата е получила дългосрочни необезпечени заеми за 3 или 4 години от физически лица и нефинансови предприятия. Заемите са получени в лева или евро. Разходите за лихви по тях са в размер на 59 хил. лв. (2022: 56 хил. лв.) Паричните средства са предоставени на Групата по силата на разработени продукти за физически лица, чиято цел е диверсификация на формите на привлечени средства от клиенти, за постигане на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения съгласно чл. 72а-72б от Регламент (ЕС) №575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно изискванията за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012, във връзка с чл. 69а, ал. 11 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП).

33. Други пасиви

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Финансови задължения	2,443	1,254
Вноски за увеличение на акционерния капитал	-	20,000
Задължения по договори за цесии	-	3,691
Приходи за бъдещи периоди	318	325
Банкови преводи в изпълнение	409	317
Неизползван платен отпуск и други задължения към персонала	385	392
Други пасиви	2,369	1,438
ОБЩО	5,924	27,417

Получените през 2022 г. парични средства от Новито Опортюнитиис Фонд АГМвК за увеличение на акционерния капитал чрез издаване на нови акции на стойност 20,000 хил. лв. на Общинска банка АД са вписвани в ТРРЮЛНЦ и отразени в увеличение на акционерния капитал на Банката майка на 4 януари 2023 г.

Останалата част от финансовите задължения се състоят основно от задължения към доставчици на услуги, предоставени на Групата, които са платени през месец януари съответно на 2024 г. и 2023 г.

Банковите преводи в изпълнение представляват задължения за преводи във валута, наредени от клиенти в последния ден съответно на 2023 г. и 2022 г., с вальор за изпълнение на превода до два дни. Тези преводи са изпълнени в първия работен ден съответно на 2024 г. и 2023 г.

34. Данъчни активи и пасиви

34.1. Текущи данъци

Текущите данъчни активи представляват нетната данъчна позиция във връзка с данък печалба (корпоративен данък) за съответната година, увеличена с надвнесения и все още невъзстановен от данъчната администрация корпоративен данък за предходна година. Съгласно законовите изисквания, Групата прави авансови вноски за данък печалба, изчислени на базата на данъчната печалба за предходна година. В случай, че направените авансови вноски към края на годината, превишават окончателно дължимия данък за годината, това превишение не може автоматично да се приспадне от задълженията за корпоративен данък през следващата

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

година, а трябва да бъде изрично възстановено от данъчната администрация. Към 31 декември 2023 г. текущите данъчни активи на Групата са в размер на нула лв. (31.12.2022: 370 хил. лв.).

34.2. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху дохода се изчисляват върху всички временни разлики чрез балансовия метод на определяне на задълженията, като се прилага данъчна ставка в размер на 10%.

Информация за видовете отсрочени данъчни активи и пасиви към 31 декември 2023 г. и 2022 г. е посочена в следващите таблици.

Салдата на отсрочените данъци върху дохода принадлежат към следните балансови позиции:

	Активи		Пасиви		Нетно (активи)/пасиви	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Имоти и оборудване	(25)	(210)	793	944	768	734
Провизии	(38)	(37)	-	-	(38)	(37)
Актюерски печалби и загуби	(48)	(51)	-	-	(48)	(51)
Други пасиви	(569)	(23)	622	23	53	-
Финансови активи	-	-	227	227	227	227
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(680)	(321)	1.642	1.194	962	873

Движението на временните данъчни разлики през 2023 г. произтича от:

	Баланс	Признати през годината		Баланс
	01.01.2023	В печалби и загуби	В друг всеобхватен доход	31.12.2023
Имоти и оборудване	734	(31)	65	768
Провизии	(37)	(1)	-	(38)
Актюерски печалби и загуби	(51)	3	-	(48)
Други пасиви	-	53	-	53
Финансови активи	227	-	-	227
Нетни отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	873	24	65	962

Движението на временните данъчни разлики през 2022 г. произтича от:

	Баланс	Признати през годината		Баланс
	01.01.2022	В печалби и загуби	В друг всеобхватен доход	31.12.2022
Имоти и оборудване	683	(22)	73	734
Провизии	(37)	-	-	(37)
Актюерски печалби и загуби	(55)	4	-	(51)
Други пасиви	(36)	36	-	-
Финансови активи	227	-	-	227
Нетни отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	782	18	73	873

35. Капитал и резерви

35.1. Акционерен капитал

На 4 януари 2023 г. в ТРРЮЛНЦ е вписано увеличение на акционерния капитал с 2,000,000 броя обикновени, поименни, безналични, с право на глас акции с номинал от 10 лв. на Общинска банка АД, които са закупени от основния акционер на Банката майка. Така към 31 декември 2023 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 89,362 хил. лв. и се състои от 8,936,281 броя поименни безналични акции с право на глас, всяка с номинал 10 лева. Делът на Новито Опортюнитис Фонд АГмвК е в размер на 96.51% (31.12.2022: 95.5%).

През 2023 г. и 2022 г. Групата не е изплащала дивиденди.

35.2. Законови резерви

Групата формира Фонд „Резервен“ по решение на Общото събрание, на основание чл. 246, ал. 2, т. 4 от Търговския закон от заделената печалба след данъци, чиято стойност към 31 декември 2023 г. е 44,632 хил. лв. (2022: 44,549 хил. лв.).

35.3. Други резерви

Другите резерви представляват преоценъчни резерви и включват:

- Преоценъчен резерв на недвижими имоти, в който е включен ефектът от преоценката на недвижимите имоти, използвани в дейността във връзка с прилагания от Групата модел на преоценка съгласно МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ (виж приложение 25), нетно от данъци;
- Преоценъчен резерв на ценни книжа, който се състои от преоценки в резултат на изменението в справедливите им стойности, нетно от данъци и
- Актюерски печалби или загуби, нетно от данъци, свързани със задълженията на Групата по планове с дефинирани доходи съгласно МСС 19 „Доходи на наети лица“.

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Преоценъчен резерв на недвижими имоти	9,170	8,584
Преоценъчен резерв на ценни книжа	7,786	6,396
Актюерски загуби	(19)	(25)
ОБЩО	16,937	14,955

36. Свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици и ключовия управленски персонал, тъй като групата няма асоциирани или съвместни предприятия, както и други дружества под общ контрол.

В нормалния ход на бизнес-дейността се извършват банкови трансакции със свързани лица. Тези трансакции се извършват по договорени цени, които не се различават от пазарните. Няма просрочени вземания от свързани лица.

Сделките и неуредените салда със свързани лица към 31 декември са както следва:

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

36.1. Разчети със свързани лица

	Ключов ръководен персонал	Основен акционер	Общо
2023			
Кредити и вземания	38	-	38
Депозити	1,280	-	1,280
Неусвоени ангажименти и издадени гаранции	31	-	31
2022			
Кредити и вземания	1	-	1
Депозити	1,127	-	1,127
Неусвоени ангажименти и издадени гаранции	33	-	33

36.2. Сделки със свързани лица

През 2023 г. и 2022 г. няма приходи или разходи, отчетени в печалбата или загубата в резултат от сделки със свързани лица.

Краткосрочните доходи на ключовия ръководен персонал на Банката майка за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., са на стойност 1,866 хил. лв. (2022: 1,057 хил. лв.).

37. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти за целите на консолидирания отчет за паричните потоци се състоят от следните салда:

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Парични средства в брой	26,145	23,982
Сметки в Централната банка	1,071,251	1,015,853
Ностро сметки в банки	43,753	58,939
Предоставени депозити при банки	87,101	21,920
Очаквани кредитни загуби	(39)	(10)
ОБЩО	1,228,211	1,120,684

Парични средства и парични еквиваленти по смисъла на използването им в консолидирания отчет за паричните потоци включват парични средства в брой, средства в Централната банка без наложени ограничения, както и ностро сметки, депозити в банки и вземания от банки по споразумения с клауза за обратно изкупуване с оригинален падеж до 3 месеца. Групата признава като парични средства и парични еквиваленти средствата, представляващи минимален задължителен резерв и резервен обезпечителен фонд, така както е оповестено приложение 16. Банките могат свободно да използват тези средства срещу заплащане на лихва, съгласно Наредба 21 на БНБ за задължителните минимални резерви, които банките поддържат при БНБ.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2023 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

38. Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Получени заеми от банки хил. лв.	Облигационен заем хил. лв.	Получени заеми от клиенти хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Вноски за увеличение на капитала	Общо хил. лв.
1 януари 2023 г.	24,076	21,081	6,293	4,336	20,000	75,786
Парични потоци:						
Плащания	-	-	-	(1,584)	-	(1,584)
Постъпления	11,000	-	2,500	-	-	13,500
Платени лихви	(1,140)	(932)	(228)	-	-	(2,300)
Непарични промени:						
Начислени лихви	1,385	932	231	161	-	2,709
Новопридобити активи	-	-	-	1,859	-	1,859
Записан основен капитал	-	-	-	-	(20,000)	(20,000)
31 декември 2023 г.	35,321	21,081	8,796	4,772	-	69,970
	Получени заеми от банки хил. лв.	Облигационен заем хил. лв.	Получени заеми от клиенти хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Вноски за увеличение на капитала	Общо хил. лв.
1 януари 2022 г.	-	-	-	2,685	-	2,685
Парични потоци:						
Плащания	-	-	-	(1,389)	-	(1,389)
Постъпления	24,000	20,702	6,237	-	20,000	70,939
Непарични промени:						
Начислени лихви	76	379	56	100	-	611
Новопридобити активи	-	-	-	2,940	-	2,940
31 декември 2022 г.	24,076	21,081	6,293	4,336	20,000	75,786

39. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци:

- Групата е придобила активи с право на ползване в размер на 1,859 хил. лв. (2022: 2,940 хил. лв.);

40. Поети условни и неотменяеми задължения

Поетите от Групата условни и неотменяеми ангажименти се състоят от издадени гаранции, търговски кредитиви и неусвоени средства по договорени кредити.

Към 31 декември 2023 г. Групата е издала гаранции на клиенти в полза на трети лица в размер съответно на 49,370 хил. лв. (2022: 29,948 хил. лв.), които са обезпечени с депозити, дълготрайни материални активи и други активи. Тези потенциални задължения са носители на кредитен риск.

Неусвоените ангажименти по договорени кредити и овърдрафти към 31 декември 2023 г. са в размер на 40,026 хил. лв. (2022: на 50,212 хил. лв.).

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. Групата няма сключени форуърдни сделки.

41. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване.

42. Одобрение на консолидирания финансов

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване пред Надзорния съвет от Управителния съвет на 14.05.2024 г.